

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.25 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.25

РІК CVI П'ЯТНИЦЯ, 29 ЖОВТНЯ 1999 ЧИСЛО 44 VOL. CVI FRIDAY, OCTOBER 29, 1999 No. 44

"Канівська четвірка" розкололася

У вівторок, 26 жовтня 1999р. члени "канівської четвірки" Євген Марчук, Олександер Ткаченко і Володимир Олійник на прес-конференції оголосили про скасування їхніх рішень. Марчук, який напередодні був висунений єдиним кандидатом від "четвірки", заявив, що буде продовжувати боротьбу самостійно, не втрачаючи можливости співпраці з Володимиром Олійником. Ткаченко заявив про те, що знімає свою кандидатуру на користь лідера Компартії України Петра Симоненка. Олександер Мороз, який не з'явився на прес-конференцію, заявив у понеділок, після висунення Марчука, що буде продовжувати передвиборчу кампанію самостійно.

Євген Марчук (праворуч), Олександер Ткаченко і Володимир Олійник оголошують про свою відмову від попередніх рішень на прес-конференції у вівторок, 26 жовтня 1999р. у Києві.
Фото Дмитра Гавриша (УНІАН)

Між двома "М"

26 жовтня, на заплановану заздалегідь прес-конференцію "канівської четвірки" з оприлюднення остаточного рішення щодо узгодження єдиного кандидата Євгена Марчука прийшла лише ... "трійка" – В.Олійник, О.Ткаченко та Є.Марчук. О. Мороз свою позицію висловив перед журналістами так: "Я повністю підтримую пропозицію "канівської четвірки"... щодо підтримки Є.Марчука як кандидата від "четвірки". Погоджуючись з колегами по "четвірці", я виходив з того, що Є.Марчук має можливість отримати найбільшу підтримку виборців на правому політичному спектрі і тим самим : допустити Л.Кучму у другий тур ...борів. Нарада керівних органів партії та організацій, які висунули мою кандидатуру, підтвердила свою вимогу до мене продовжувати боротьбу за вихід до другого туру, щоб не допустити перетікання голосів до кандидата Л.Кучми".

Ткаченкові стало тісно

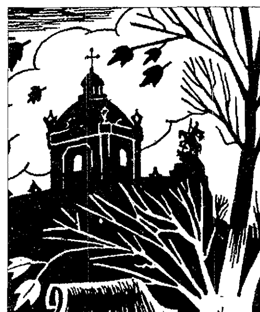
На прес-конференції у понеділок О.Ткаченко назвав підтримку Мороза кандидатури Марчука "умовною".

– Нам не вдалося умовити Мороза виконати попередню угоду. Ми втрачаємо шанс, котрий би змобілізував наш електорат, як передбачалося, – підкреслив О.Ткаченко, і заявив, що він, виконуючи рішення політради СелПУ, "йтиме на вибори" у блоці з комуністом П.Симоненком, на користь якого днями зніме свою кандидатуру.

Між іншим...

У депутатському середовищі Верховної Ради поширюються чутки, що буцімто О.Ткаченка було попереджено, що після виборів, у разі перемоги Л.Кучми, на світ з'явиться старий (але ще не оприлюднений) добре аргументований компромат на голову ВР, що стане підставою для порушення кримінальної справи проти нього. Крім цього, мовляв, указом президента буде ініційовано всеукраїнський референдум про розпуск парламенту. Погроза змінити спікерське крісло на тюремні нари стала причиною негараздів у рамках "четвірки" і змусила О.Ткаченка демонструвати незрозумілі повороти власної позиції.

(За пресою з України)

Славна пам'ять Листопаду

Коли у бурях Першої світової війни валились трони і держави, включно з Австро-Угорською імперією, у Львові в ніч з 31 жовтня на 1 листопада 1918 року група старшин на чолі з сотником українських січових стрільців Дмитром Вітовським здійснила військовий переворот – „Листопадовий зрив" й заволоділа містом.

Віщий Листопад

Осінній день родився в непокорі,
Чужих тривожив мешканців палат,
Бо нам засяв на форумі історій –
В промінні слави гордо Листопад.

Бо ось народ,
в тюрмі століть понурих,
Не раб уже, а велетень з мечем,
Ворожі топче межі, бурить мури,
З непереможним на устах кличем.
Пророчі сни здійснилися чудові:
Скрізь рідне військо, гомін золотий...
Немов весна знов зацвіла у Львові,
Врочистим дзвоном Юр гуде Святий.

І знову спомин оживає нині,
І вдячний погляд, звернений назад...
І Львів наш княжий, вірний Україні,
І злотолистий, віщий Листопад.

Євген Крименко-Іванків

50 літ успішної праці в США – провідна думка XXIV Крайового з'їзду Пласту

В суботу-неділю, 23–24 жовтня, відбувся на „Союзівці" багатолюдний, XXIV з черги, крайовий з'їзд Пласту: його членство з ентузіязмом відзначало 50 років активної праці на терені США.

132 делегати з усіх штатів країни, де працюють пластові станиці і групи, та біля сотні гостей з рядів Пласту виповнили молодечим гамором прибрану осіннім золотом оселю УНС, і було особливо радісно бачити серед них стільки юнацтва та старшого пластунства, відсвіжити душу жвавою „золотоювілейною" програмою, яка пройшла з повним успіхом в часі святочної вечері. У ній взяли участь усі делегати та почесні гості – Митрополит УКЦ Степан Сулик що, до речі, є членом Пласту, предсідник УНС Уляна Дячук з чоловіком Володимиром, головний секретар УНС Марта Лиско з чоловіком Володарем, представник УККА, директор УНІСлужби Михайло Савків і представниця Головної Управи СУМ Христина Янців.

Вечерою, що її відкрив уступаючий голова КПС Борис Павлюк, вправно провадили пл. сен. Роман Завадович, Оксана Кордуба і Зеня Бро-

(Закінчення на стор. 8)

Предсідник УНС Уляна-Дячук вітає пластунів. Ліворуч – голова КПС пл. сен. Б. Павлюк (вітання Уляни Дячук – на стор. 8).

■ УНІКАЛЬНА ЗНАХІДКА: ФОТОАРХІВ УПА Стор. 9

■ УКРАЇНЦІ В КАЗАХСТАНІ: ХТОСЬ ПРО НАС ПАМ'ЯТАЄ! Стор. 12

■ ВИСЛІД ОПИТНИКА: „СВОБОДА" НА ДОБРОМУ ШЛЯХУ Стор. 10 – 11

■ ЧИ СТОЯТИМЕ ХРЕСТ НА МОГИЛІ ПОВСТАНЦІВ? Стор. 15

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Російські фахівці готуються приймати українські літаки

КИЇВ. – Фахівці стратегічної авіації Військово-Повітряних Сил Російської Федерації прибувають в Україну для проведення робіт на спеціяльних авіяційних комплексах Ту-160 і Ту-95МС. Спеціялісти розпочнуть роботу в Прилуках (Чернігівської области) та Узині (Київської области), де базуються літаки. Після завершення робіт 11 стратегічних бомбардувальників будуть перебазовані до Росії в рахунок погашення заборгованости за спожитий російський газ. За даними російської сторони, вартість восьми Ту-160 та трьох Ту-95МС, оснащених 500-ма ракетами, дорівнює 285 мільйонам долярів США.

Конференція, присвячена 2000-літтю Різдва Христового

ЧЕРНІВЦІ. – Дослідженню впливу Святого Письма на літературу всіх часів і народів присвячена міжнародна науково-практична конференція "Біблія та література світу", яка розпочала роботу в Чернівцях на честь 2000-ліття Різдва Христового. У засіданнях форуму, започаткованого Міністерством освіти і низкою науково-дослідних та навчальних закладів України, беруть участь відомі літературознавці, лінгвісти, філософи, політологи, правознавці з усіх регіонів держави та їх колеги з Росії, Чехії, Польщі та Румунії.

Українці за кордоном голосуватимуть

КИЇВ. – Міністерство закордонних справ України активно працює над тим, щоб забезпечити співвітчизникам за кордоном нормальні умови для голосування під час президентських виборів 31 жовтня, підкреслив в розмові з журналістами начальник прес-служби МЗС Ігор Грушко. На постійному консульському обліку перебувають 127 з половиною тисяч громадянин України, на тимчасовому - понад 18 тисяч, а також 1646 дипломатів. За поданням міністерства, зусилями Центральної Виборчої Комісії створено 92 виборчі дільниці в 59 країнах світу, в тому числі 73 дільниці при дипломатичних представництвах та консульських установах України за кордоном та 19 дільниць - у місцях компактного проживання або трудової діяльности українських громадян за межами батьківщини. Зокрема, виборчі дільниці створено в місцях розташування українських миротворців у Боснії та Герцеговині, Македонії, компактного проживання українців в Ізраїлі, Російській Федерації, Узбекистані, Болгарії і на Кубі.

Акція „Відновімо запорозьку чайку"

ХЕРСОН. – У всеукраїнську акцію "Відновімо запорозьку чайку" включився колектив виробничо-комерційної фірми "Славутич", що у Голій Пристані на Херсонщині. Це підприємство відоме з минулого століття. Тутешні умільці виготовляли найкращі в окрузі каюки, рибальські баркаси і „шаланди", вантажні дубки. За переказами, саме тут знаходився один з найбільших осередків козацького суднобудування. Нині ж голопристанські майстри взялися зробити точну копію бойової козацької чайки, піднятої нещодавно з дніпровського дна поблизу Хортиці. Проєкт підтримав Херсонський кіш Українського козацтва, який виношує ідею створення у пониззі Дніпра козацької флотилії та центру патріотичного виховання молоді.

Президентські вибори в Україні привертають увагу світу

ДОНЕЦЬКЕ. – Сюди почали прибувати закордонні спостерігачі, які здійснюватимуть контролю за ходом передвиборної кампанії і безпосередньо виборів Президента України. Представник Організації Безпеки і Співробітництва в Европі (ОБСЕ) Браєн Боннер у перший же день свого приїзду на Донеччину сказав: „Вибори в Україні, як і в багатьох інших країнах Центральної і Східньої Европи, привертають увагу світової громадськости. Завдання спостерігачів - дивитися, аналізувати і робити висновки, але ніякою мірою не втручатися в процес і не впливати на нього". Спостерігачі зустрінуться з громадськістю, журналістами, довіреними особами кандидатів, керівниками різних рангів, з людьми на вулицях, щоб зформувати думку і підготувати звіт про ведення передвиборної агітації. Другий звіт буде складено безпосередньо по голосуванні. Крім того, власних спостерігачів в Україну надішлеРада Европи, уряд США та інші зарубіжні організації.

Земельний пай уже „працює"

КИЇВ. – Земельний пай уже "працює" на підвищення життєвого рівня селян-пенсіонерів і на бюджет сільської сім'ї, заявив заступник глави Адміністрації Президента України Павло Гайдуцький під час зустрічі з журналістами у вівторок, 26 жовтня. На підтвердження цього висновку Павло Гайдуцький навів переконливі цифри і факти. Зокрема, на сьогодні 1 мільйон 300 тисяч земельних паїв здано в оренду. Серед тих, хто скористався цим правом, - 750 тисяч селян-пенсіонерів. Середня орендна плата по Україні за пай становить 130 гривень на рік. Але в окремих господарствах вона сягає від 300 до 500 гривень.

Створено національне агентство України „Відкрита преса"

КИЇВ. – Згідно з постановою Кабінету Міністрів в Україні створено Національне агентство України "Відкрита преса". Таке рішення прийнято з метою подальшого вдосконалення інформування населення інших країн про процеси,

які відбуваються у політичному, соціяльно-економічному, культурному житті України, поліпшення інформаційно-аналітичного забезпечення країни. Генеральним директором Національного агентства призначено Валерія Юрченка.

За інформаціями УНІАН і ДІНАУ

"Наш вибір – Леонід Кучма"– прообраз майбутньої політичної коаліції

КИЇВ, 26 жовтня. – ДІНАУ. Бльок "Наш вибір – Леонід Кучма!" переконаний у перемозі на президентських виборах в Україні нинішнього Президента Леоніда Кучми і робить для цього все можливе, заявив на прес-конференції координатор бльоку Євген Кушнарьов. Бльок є на сьогодні, зазначалося на прес-конференції, доволі впливовим об'єднанням, до якого входять 23 політичні партії. Про співпрацю з бльоком заявили коаліція профспілкових об'єднань України (23 всеукраїнських і регіональних профспілки) та коаліція молодіжних організацій "Молодь – за Леоніда Кучму!" (49 організацій). Однією із значних громадсько-політичних акцій бльоку, констатував Євген Кушнарьов, стала спільна розробка наказу виборців кандидатові на пост Президента України Леонідові Кучмі та організація збору підписів під ним. На сьогодні, за словами координатора бльоку, зібрано підписи понад 6.5 мільйона виборців, які репрезентують усі верстви населення України. На глибоке переконання голів партій, що входять до складу бльоку, дане об'єднання – прообраз майбутньої політичної коаліції на парляментських виборах 2002 року, яка зможе перемогти на них і створити парляментську більшість, взявши таким чином на себе політичну відповідальність за все, що відбуватиметься в Україні.

Відповідаючи на запитання журналістів щодо передисльокації сил у "канівській четвірці", а точніше – про її розпад, Євген Кушнарьов, зокрема, зазначив, що ще тоді, коли вона оголосила про своє створення, будь-якому тверезомислячому політикові було зрозуміло: це штучне об'єднання, несумісне на ідеологічному рівні, в якому кожен хотів заробити власні дивіденди і перехитрити "колегу". Що й засвідчили усі подальші кроки "четвірки", особливо ж – останні. Щоб такий союз був життєздатний і дійсно прийшов до порозуміння, а відтак – до перемоги на виборах, наголосив Євген Кушнарьов, потрібна домовленість на рівні політичних організацій.

За словами Євгена Кушнарьова, у жодного з кандидатів на найвищий керівний пост держави немає такої підтримки, як у Леоніда Кучми в особі бльоку "Наш вибір – Леонід Кучма!", який працює лише на перемогу свого кандидата і в подальшому втілюватиме в життя його передвиборну програму, зазначив координатор бльоку.

Військовики Криму голосуватимуть за діючого Президента

СИМФЕРОПІЛЬ, 26 жовтня. – ДІНАУ. Зміна курсу в країні після президентських виборів може призвести до протистояння в суспільстві, поділу його на протилежні табори, вважає провідник Всеукраїнського об'єднання "Вітчизна", голова створеної при Президенті України Координаційної ради з питань соціяльного і правового захисту військовослужбовців, осіб, звільнених з військової служби в резерву або у відставку Вілен Мартиросян. Аль-

(Закінчення на стор. 5)

ТІЛЬКИ ФАКТ

Закінчився термін перебування Івана Тимченка на посаді Голови Конституційного Суду. Його новим головою обрано Віктора Скомороха.

◆

Українські банки до 1 січня 2000 року повинні мати статутний капітал 3 мільйони евро аби зберегти основні ліцензії. На 1 вересня цього року такої суми не мали 60 банків. Темпи приросту більшости основних фінансово-економічних показників банків України значно скоротилися, а в ряді випадків і призупинилися.

◆

227 громадських організацій, що входять до коаліції "Свобода вибору", об'єднали свої зусилля задля забезпечення 31 жовтня чесних та прозорих виборів, впроваджуючи понад 50 різних проєктів.

◆

ВР України на вечірньому пленарному засіданні у середу визнала незадовільною роботу уряду із забезпечення населення України електроенергією. Як заявив у виступі на сесії голова Тимчасової слідчої комісії парляменту з перевірки діяльности КМ і Міненерго зі забезпечення населення України електроенергією Олексій Костусєв "в країні відсутня стратегія розвитку енергетичної галузі, а Кабмін працює в режимі пожежної команди".

◆

Кабінет Міністрів України не підтримує практику відключення промислових підприємств-боржників від енергопостачання, оскільки це не дасть позитивних результатів, а навпаки, може спричинити падіння виробництва.

◆

Курс гривні щодо до доляра в 2000 р. суттєво не зміниться, заявив міністер фінансів України Ігор Мітюков на прес-конференції в Симферополі. За прогнозами Міністерства фінансів, курс гривні може становити до 5 грн. за один долар, якщо до кінця року вдасться зберегти сьогоднішній курс на рівні 4,6 грн. за доляр.

◆

Казахстан зацікавлений у встановленні взаємовигідних контактів із Чернівецьким машинобудівним заводом, зокрема у підписанні контракту на виготовлення складових частин до обладнання нафтозаводів.

◆

На Луганщині тривають шахтарські акції протесту. Не видобувають вугілля шахти "Карбоніт" та ім. Менжинського, вимагаючи виплати заборгованости зі зарплати. 107 гірників останньої продовжують пікетування облдержадміністрації.

◆

Головний тренер футбольного клюбу "Динамо" (Київ) Валерій Лобановський потрапив до лікарні з серцевим нападом. На час хвороби В. Лобановського „Динамо" очолюватиме Олексій Михайличенко.

◆

Домовлености про подальшу співпрацю щодо створення в регіоні Балтійського моря ефективної, економічно та екологічно міцної інтегрованої енергетичної системи досягли в Гельсінкі Европейська комісія і представники сусідніх країн.

◆

Франція звернулася з проханням до ФРН та Італії посилити прикордонну контролю на час перебування у Парижі Президента Ірану Мохаммада Хатамі.

Пісні замовляє той, хто має гроші

В українців тепер немає грошей. Дуже часто нема що з'їсти. У багатьох немає жодної перспективи в житті. Але українці мають пісню. „Наша дума, наша пісня не вмре, не загине", – писав Тарас Шевченко. Одного вечора я проходив повз розчинені вікна оселі в нашому місті. Було видно людей, які сиділи, замріяні, і співали „Марічку". У цій картині було щось рідне, таке наше, таке лірично-щемливе, що захотілося й собі приєднатися до них. Трохи далі підпилі молодики співали біля шинку популярну в Україні „З ранку до ночі тільки твої очі..." По радіо лунали пісні англійських чи американських рок-гуртів, а вони співали – про очі української дівчини, в які дивишся – не надивишся, такі чарівні, як наша земля.

І подумав я, що давно не був у свого давнього приятеля Сашка Говденка, давно не чув, як співає його тринадцятирічна донька Інна. А слухати її мала за честь навіть дружина Президента Людмила Кучма на VII Міжнародному фестивалі „Таврійські Ігри". І молода співачка зі Сміли не розчарувала першу Леді України, про це свідчить дарчий напис на світлині співачки, який зробила дружина Президента.

Інна Говденко почала співати з дошкільного віку, а у вісім років народну пісню у виконанні Інни почув її хрещений батько, композитор Іван Дяченко. Голос хрещениці його зачарував, він почав працювати з нею, і... вже наступного року дівчинка виграла конкурс „Пролісок" у рідному місті! У 1995 році вона стала дипломанткою міжнародного фестивалю „Веселад" і лавреаткою фестивалю „Соловейко долі!". У 1996 році перемогла в конкурсі українського радіо, брала участь у телевізійній програмі „Фант-лото Надія", стала лавреаткою фестивалю „Веселад" і лавреаткою першого Всеукраїнського фестивалю „Крізь терни до зірок". У 1997 році Інна – знову лавреатка фестивалю „Веселад", переможниця національного конкурсу „Перший крок". У 1998 році вона перемагає на 1-му Всеукраїнському фестивалі „Чорноморські ігри".

Навесні 1999 року Інна Говденко в турі лавреатів „Чорноморських ігор" співає у дванадцяти містах заходу України. Її запрошують на літературно-мистецьке свято Міжнародного доброчинного фонду „Українська хата". А в липні у Києві Інна перемагає у відбірковому турі „Слов'янського базару – 99". Вона мала представляти Україну на престижному Міжнародному пісенному фестивалі, та ... не змогла цього зробити, бо виступати на ньому можна лише з 15 років. Інна випередила сама себе. Адже вона ще дівчинка, яка навчається (до речі, на відмінно) у восьмій клясі загальноосвітньої школи і в школі мистецтв. Вона вже сама пише музику. Торік перемогла на конкурсі юних піяністів-композиторів Черкащини. Отже, я пішов до свого товариша – Олександра Говденка, і мене зустріли привітно.

– Ти якраз вчасно, – зрадів Сашко. – Інна до концерту готується, послухай її нову пісню.

Я слухав і шкодував, що прийшов. Моя улюблениця Інна, юна зірочка, надія української естради, дівчинка з неймовірним голосовим потенціялом, співала банальну російську пісеньку.

– Концерт в Будинку культури відбудеться, – не вгавав Сашко, – „Нас єднає майбутнє" називається. Приїдуть відомі співаки, агітуватимуть за Кучму. Інну теж запросили.

– А може, не треба? – спробував заперечити я. – Це ж політика. Та ще й російською мовою?

– Це ж тепер модно, – здивувався мій товариш. – Усі співають російською. Хіба ми гірші?

... Будинок культури був заповнений вщерть. Концерт відбувся. Інна теж співала. На серці було сумно. Нас, українців, завжди єднала пісня. А тепер схоже, вона роз'єднує. Таки недарма концерт назвали „Нас єднає майбутнє". Дійсно, те, що діялося на сцені, поєднати людей не могло. Кожен співак виходив і закликав голосувати на виборах Президента України за Леоніда Кучму. Присутні ніяково опускали очі. Було прикро і соромно за артистів.

Усі співали російською мовою. А в перервах між піснями глядачів пробувала розсмішити старими жартами пара немолодих гумористів з Одеси. Проте молодь, яка складала більшість у залі, прагнула лише одного – якомога голоснішого гупання і одноманітного ритму. Вихована на примітивних, маргінальних, псевдотабірних пісеньках, вона не чула справді живого звуку, не була прилучена ні до народної пісні, ні до кращих зразків сучасної естради. Дехто зривався з місця і, на манер глядачів столичних міст, пробував, підстрибуючи, пританцьовувати, свистіти, несамовито кричати. Тож, коли вийшов єдиний україномовний співак Юрко Юрченко і заспівав приємну мелодійну пісню Миколи Мозгового, його просто не сприйняли. Як багато значить приклад: Інну Говденко у Смілі знають, її люблять. Заслужений діяч мистецтв України О. Жилінський якось сказав, що за співаком йде його земля. Інна представляє Шевченків край. Якби вона заспівала свою „Батькову пісню", який би то був приклад для столичних псевдозірок і однолітків. Приклад. Чи не його подала талановитій сміляночці дружина Леоніда Кучми? Не мені розповідати людям, які живуть в Америці, що таке дружина Президента. Це тло, на якому його самого видно рельєфніше і повніше. Яке тло Леонідові Кучмі створює його дружина? Російськомовне, не наше, нещире. Інна має, як пам'ятку на все життя, побажання Людмили Кучми... російською мовою. Який це приклад для закоханої у пісню дівчинки?

Я йшов додому і думав, що завтра мушу усе це сказати Інні Говденко, і раптом десь далеко, майже в іншому світі, почулося „Ой там за лісочком...". І серце ледь не вистрибнуло з грудей. Таки генієм був наш Шевченко. А Інна? Вона ще дуже молода. 21 жовтня їй виповнилося 14 років. Пісня її життя ще тільки пишеться. І ця пісня мусить стати українською.

Олександер Вівчарик,
м. Сміла

АМЕРИКА І СВІТ

Е. Дол відкликала свою кандидатуру

ВАШІНҐТОН. – Минулого тижня Елізабет Дол, яка пропонувала свою кандидатуру у президентських виборах 2000 року Республіканській партії, вийшла зі змагань передвиборчої кампанії. Цей свій крок вона пояснила в той спосіб, що просто не змогла назбирати відповідної кількости грошей, щоб конкурувати з двома іншими кандидатами-республіканцями, де один є спадкоємцем великих особистих фондів – Стів Форбс, а інший зумів зібрати близько 60 млн. дол. – Джордж Буш мол. На думку аналітиків, Е. Дол залишає цю передвиборчу кампанію з підкресленням того, що гроші сьогодні відіграють першочергову ролю, а справжні відповіді кандидатів на важливі проблеми сьогодення відсуваються на другорядне місце та ховаються „під дорогий килим телевізійних оголошень".

Нова влада Пакистану обіцяє ядерну стриманість

ІСЛАМАБАД. – Пакистанська військова адміністрація, що прийшла до влади в результаті перевороту 12 жовтня, пообіцяла проявляти стриманість у питаннях ракетно-ядерного озброєння. Як зазначив тут напередодні в своєму зверненні до нації глава виконавчої влади генерал Первез Мушарраф, "хочу запевнити світову спільноту в тому, що, дотримуючись власних життєво важливих інтересів безпеки, Пакистан продовжить політику стриманости у здійсненні своїх ядерної і ракетної програм, а також чутливо реагуватиме на процеси ядерного нерозповсюдження і роззброєння, що відбуваються в світі".

Талібан не видасть У. бен Ладена

АБУ-ДАБІ, Об'єднані Арабські Емірати. – Незважаючи на одностайне прийняття Радою Безпеки ООН резолюції щодо Афганістану, в якій міститься вимога до руху Талібан видати для суду міжнародного терориста Усаму бен Ладена. Керівництво афганістанського Талібану відкинуло ту вимогу ООН, хоч його звинувачено в організації вибухів біля американських посольств в Кенії і Танзанії, у висліді котрих загинуло 252 особи. За отриманими тут повідомленнями, міністер закордонних справ в уряді талібів мулла Мохаммад Хассан Ахунд заявив, що "ми ніколи не видамо бен Ладена. Ніхто не подав доказів, особливо США, що У. бен Ладен втягнутий в терористичну діяльність".

Генеральний секретар ООН дорікає США

ВАШІНҐТОН. – Відмова Сенату США ратифікувати Договір про всеосяжну заборону ядерних випробувань /ДВЗЯВ/ завдала шкоди процесові роззброєння у світі. Про це заявив генеральний секретар ООН Кофі Аннан, виступаючи минулого тижня перед співробітниками Світового банку. На жаль, сказав він, голосування проти ратифікації підриває провідну ролю Сполучених Штатів не тільки як ядерної держави, але і як ведучої політичної і економічної країни. Тим, хто проголосував проти договору, навіть якщо хтось це пояснює виключно внутрішньополітичними міркуваннями, нині буде надзвичайно важко говорити Пакистанові або Індії: "Не хвилюйтеся з приводу того, що сталося у Вашінгтоні, ми не збираємося проводити випробування і не хочемо, щоб ви проводили випробування будь-якої зброї, ми хочемо, щоб ви поважали ДВЗЯВ".

Ал Ґор має нового козиря для своєї передвиборчої кампанії

НЬЮ-ЙОРК. – Питання про заборону на ядерні випробування висунуто на передній плян у передвиборній кампанії віце-президента США Альберта Ґора. У спеціяльному телевізійному ролику, який починає демонструватися цими днями, він виступив з гострою критикою Сенату в зв'язку з провалом ратифікації Договору про всеосяжну заборону ядерних випробувань /ДВЗЯВ/. "Немає серйознішого виклику, ніж припинення поширення ядерних озброєнь", - заявив віце-президент, який веде боротьбу за висунення в кандидати від Демократичної партії на президентських виборах 2000 року. За його словами, Сенат, де тон задають республіканці, пішов "проти течії історії", відмовившись ратифікувати ДВЗЯВ.

США обмежили в'їзні візи для росіян

МОСКВА. – Втративши терпіння з приводу постійного зловживання гостинністю, американська амбасада в Москві наполовину зменшила видання в'їзних віз до США, зокрема для студентів і науковців. Цього року майже 40 відсотків студентів, які хотіли навчатися в США, не отримали в'ї,зних віз, незважаючи на те, що Вашінгтон постійно підкреслює своє бажання розповсюджувати західні культурні та інші вартості. Ця політика обмеження в'їзних віз до США була наслідком серпневого економічного занепаду в Росії 1998 року, і досі є постійною точкою дискусій щодо правил запрошування закордонних студентів на навчання до Америки. А також і спроба зменшити кількість тих, які після закінчення студій намагаються залишитися в США постійно.

Ісламські бойовики звільнили японських науковців

БІШКЕК, Киргизстан. – Звільнені в понеділок, 25 жовтня, четверо японських геологів та їхній перекладач, які були в полоні у ісламських бойовиків з 22 серпня, у вівторок, 26 жовтня, з бішкекського летовища "Манас" вилетіли до Токіо. Як повідомили джерела з міністерства охорони здоров'я республіки, стан здоров'я всіх звільнених заручників "цілком задовільний", за винятком того, що "всі вони втратили кілька кілограмів у вазі".

МВФ не ставить додаткових вимог перед Росією

ВАШІНҐТОН. – Міжнародний валютний фонд не ставить перед Росією додаткових умов для виділення їй чергового кредитного траншу. Щоб винести це питання на обговорення своєї Ради директорів, він тепер чекає лише звіту ревізійної компанії "Прайс Вотергавс Куперс" щодо результатів перевірки російських закордонних банків. Про це заявив журналістам на пресовій конференції у Вашінгтоні начальник управління зовнішніх відносин МВФ Томас Довсон.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу $40.00 річно, на півроку - $25.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор — Раїса Галешко
Редактори: Ольга Кузьмович, Ігор Пилипчук, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто; Верстка — Павло Стокотельний; Реклама — Марія Осціславська, Марія Шепарович; Адміністратор — Володимир Гончарик.

Перше Листопада

Коли у бурях жахіть Першої світової війни валились трони і держави, включно з Австро-Угорською імперією, у Львові в ніч з 31 жовтня на 1 листопада 1918 року група старшин у проводі з сотником українських січових стрільців Дмитром Вітовським, зібравши всіх українських вояків, що служили в австрийських частинах Львова, здійснила військовий переворот – „Листопадовий зрив" й заволоділа містом.

Прокинувшись 1 листопада, населення побачило, що на міській ратуші майорить український прапор, усі головні заклади – в руках українців і скрізь висять плякати з повідомленням: „Волею українського народу утворилася на українських землях колишньої австро-угорської монархії Українська Держава.

Найвищою державною владою Української Держави є Українська Національна Рада. З нинішнім днем Українська Національна Рада обняла владу в столичнім місті Львові і на цілій території Української Держави". Щось подібне сталося й в усіх інших містах Східної Галичини. Українське населення зі захопленням вітало події 1 листопада.

В наслідок цього в межах Східної Галичини, української частини Буковини й Закарпаття була створена Західня Українська Республіка – ЗУНР.

Тим часом поляки також мали свої пляни й готувалися захопити Львів і Східну Галичину. Оговтавшись від потрясіння „Листопадового зриву", львівські поляки перейшли до активного опору, й між українськими та польськими загонами почалися запеклі бої за кожний будинок.

Листопад 1918 року записаний золотими буквами в нашій історії, світ побачив державне відродження українського народу. Створено Українську Галицьку Армію, як здисципліновану військову одиницю.

Ця історична подія закарбувала незнищиму волю всього українського народу до державної самостійности. Вона також зміцнила ідеологічні позиції українських самостійників на східніх землях України та найбільше причинилась до Акту державної соборности всіх українських земель що його урочисто проголошено на Софіївській площі у Києві 22 січня 1919 року.

Чверть століття пізніше – 1 листопада 1944 року, коли над всією Україною котилося воєнне лихоліття, Львову знову прийшлось пережити небуденну подію – смерть Великого Митрополита Андрея Шептицького – втрату того, котрий понад 45 років зі Святоюрської гори ревно дбав про свою паству, і як він сам писав, „.. як єпископ-душпастир, якого обов'язком є праця для вічного і дочасного добра свого народу, я все молився за нашу Україну, за наш український нарід...". Разом з народом він переживав всі його світлі та гіркі хвилини в ході історії, але ніколи не втрачав віри в його право господарювати на своїй землі.

Тому й не диво, що для багатьох українців день 1 листопада особливий, як сказав поет Роман Купчинський:

„ О, незабутній листопаде!
Пройдуть літа, пройдуть віки,
А ти стоятимеш над нами,
Як тінь Господньої руки".

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про скалю вартостей

Ні, не про грошову скалю вартостей хочу сьогодні писати. Вона ж бо така різна і така залежна від людини, що її оцінює!

Але, поруч із вартістю грошей, ми маємо ще до діла з іншими, які часто важливіші, як фінансові, а передусім приносять більше користі у житті.

Думки на тему цих „інших" вартостей насунули мені переживання останнього кінця тижня і спостереження, які можна було в цей час зробити.

Крайовий Пластовий З'їзд у 50-річчя діяльности Пласту в США зібрав на два дні серед краси осінньої природи на „Союзівці" не лише сеніорів Пласту, що від довгих років проводять молодечою організацією на терені США, але також велике число пластової молоді, студентів вищих шкіл, що поруч сеніорів стоять вже у проводі організації, а принаймні у деяких її починах, зокрема у таборовій акції, але також і тих, що сьогодні ще у середніх школах, але вже довгими роками пластують та хотіли включитися у ці вийняткові святкування.

Бачити продовж цих двох днів, стільки молодечих, усміхнених і радісних облич, із справжнім зворушенням глядіти, як вони із прапорами, а дівчата ще із віночками, вносили на залю дужу, енергійну молодість, як засвічували із нами, сеніорами, свічечки дружби, як пливла спільна пластова пісня – все це разом дало пережиття, яке можна поставити далеко, далеко перед усім іншим, що нам доводиться сьогодні відчувати.

Але не тільки такі зворушливі і глибоко емоційні хвилини ми могли тепер пережити. Ми слухали також із зацікавленням дискусій та думок цих молодих провідників, що вже думають про пластування молодших за себе і укладають програми, щоб наші пластові діти мали приємність із належности до української молодечої організації, так, як її мають вони і як її мали ми.

Цю щиру радість із спільного пластування можна було відчути у цих двох коротких днях, хоча вони далеко не рівнялися таборам чи заняттям у пластових домівках.

Саме це порівняння, що є важливе, а що другорядне у житті, живо виступало у цьому, хоча і короткому, часі, у відокремленні української оселі і у відокремленні так різних віком, але так з'єднаних однією ціллю осіб.

Не одному із нас, „ветеранів" пластової організації, збиралися у цих двох днях сльози зворушення, не одному запам'ятається надовго, а може і назавжди, картина великої залі „Союзівки", що бачила стільки імпрез, стільки товариських забав, а тут, у пізню суботню годину, була вона свідком соток сплетених у тепле коло рук, так різних віком, думками і переживаннями осіб, що разом співали вечірню молитву та бажали собі „На добраніч".

Цікаво, чи багато із нас, сеніорів, що переживали цей так зворушливий момент, думали також про це, яка вартість молодого нашого покоління, що виховується в українському оточенні, у нашій школі, у нашій організації. Бо, здається, немає сумніву, що у складі вартостей нас усіх – молоде покоління стоїть і мусить стояти на першому місці. Без нього ми не маємо майбутнього.

І тому після таких гарних переживань подвійно боляче слухати вісток про зникнення одної чи другої нашої школи при наших церквах, в яких досі знаходили принаймні частинно власне середовище наші діти. Чи справді ми спільно не можемо такому лихові зарадити? Чи не має іншої розв'язки, як зачинені двері?

О–КА

Шановні дописувачі "Свободи", ще і ще раз просимо Вас подавати свої контактні телефони під кожним дописом. Це необхідно для того, щоб редакція могла вчасно робити потрібні вияснення, уточнення і доповнення у Ваших матеріялах. Надалі дописи, які і не матимуть телефонів зв'язку, друкуватимуться із запізненням.

ГІСТЬ РЕДАКЦІЇ

УНІАН – перше незалежне інформаційне аґентство України

Сергій Павленко

В кожному числі „Свободи" вміщуються матеріяли з підписом УНІАН. Можливо, не всі читачі й знають, що воно за скорочення. А це – абревіятура Українського незалежного інформаційного аґентства в Києві. Цього тижня гостем редакції був завідувач відділом маркетингу УНІАНу **Сергій Павленко.**

– Яка історія вашого аґентства?

– Історія досить нетривала. У 1993 році група ініціяторів на чолі з нинішнім генеральним директором аґентства Михайлом Батогом, в минулому – головним редактором однієї з львівських газет, депутатом Верховної Ради – утворила перше в Україні комерційне незалежне інформаційне аґентство. Вдалося знайти приміщення для нього в будинку ч. 4 на Хрещатику. Тепер в УНІАНі працює понад сто журналістів, аґентство має своїх кореспондентів в усіх областях України. Першу інформацію ми передавали пресі і зацікавленим споживачам безкоштовно, а коли про нас дізналися – перейшли на передплату. Тепер число передплатників перевищило тисячу. Інформацію з України купують також в США, Канаді, Австралії, Росії, Білорусі, інших державах. Готується інформація двома мовами – українською і російською. Інформаційні добірки виходять в залежности від замовлення – кілька разів на день, щодобово, щотижнево, за тематикою і т.д. Впродовж усього дня телефоном, телеграфом, факсом, електронною поштою наші кореспонденти з усіх кінців України шлють до аґентства новини, випускові редактори опрацьовують їх і пропонують споживачам.

– Хто ж ці споживачі?

– Це не тільки редакції засобів масової інформації, а й урядові відомства, дипломатичні служби, комерційні фірми і промислові підприємства, усі, хто цікавиться життям України. Нові замовники здобуваються на підставі постійного пошуку й спілкування, а також завдяки опертивній, бездоганній роботі. Зараз ми створюємо банк даних і фотоархів, які принесуть нам нові замовлення.

– Які ще інформаційні служби діють в Україні?

– Передовсім, ДІНАУ, яке раніше було відоме як РАТАУ – Радіо-телеграфне агентство України, а тепер Державне інформаційне агентство. Це потужна державна служба, яка, проте, має й свої недоліки, які обумовлюються саме її залежністю від держави. Колишнє Аґентство преси „Новини" (АПН), значно молодше від ДІНАУ, тепер трансформувалося на УНІАР. Найбільшим в Україні є російський Інтерфакс, який продає інформацію російською, українською і англійською мовами. Редакції тепер можуть купувати інформацію, якщо мають гроші, також від західних аґентств. На жаль, Україна має тільки початки законодавства про охорону авторських прав, тому ми не захищені від безкоштовного використання наших новин.

– Цьому сприяє доступність електронної пошти...

– А з іншого боку, ми існуємо завдяки комп'ютерові.

– Як поставились в Україні до комп'ютера?

– Дуже добре. Оскільки раніше ми не мали такої електроніки, то тепер фірми продають у нас найновіші моделі. Вищі школи, маючи доволі консервативну систему розробки і затвердження навчальних програм, не встигають за прогресом, то люди вивчають комп'ютерну справу переважно на різних курсах або самотужки. Проте комп'ютери переважають покищо у великих містах, ще не створено електронних мереж, які мають полегшити роботу банків, зв'язку, транспорту. Редакції в цьому питанні йдуть в ногу з прогресом.

– Чи не лякає Україну комп'ютерна проблема 2000 року?

– Дехто на Заході вже відніс Україну до країн підвищеного риску у зв'язку з настанням 2000 року, але, на мою думку, ми не маємо старих комп'ютерів, а новітні електронні системи менше наражені на небезпеку „двох нулів".

– Ви журналіст?

– Ні, я закінчив факультет маркетингу і працюю за фахом. Мені 24 роки, неодружений.

– Яке ваше найперше враження від Америки?

– Перш за все, людська доброзичливість... А далі?... Спершу людина бачить іншу архітектуру, інший стиль життя, достаток, але за кілька днів, роздивившись, помічає, що люди в цілому скрізь однакові, мають дуже багато спільного. Мені також було приємно побувати в газеті, яка однією з перших в Америці збагнула ті переваги, які має для її читачів незалежне інформаційне аґентство, і стала передплатником нашої інформації.

Розповідь записав
Левко Хмельковський

„Наш вибір...

(Закінчення зі стор. 2)

тернативи діючому Президентові немає, вважає він, відзначаючи, що при Леонідові Кучмі в країні встановилася соціяльна, міжнаціональна, міжконфесійна злагода. Кримську проблему, вважає глава Координаційної ради, також вирішено мирно – шляхом компромісу з основними політичними силами в автономії.

Прогнозуючи результати виборів президента в автономії, Вілен Мартиросян зазначив, що у Криму 60–70 відсотків електорату віддасть свої голоси за діючого Президента України.

Віталій Карпенко,
політичний оглядач „Свободи"

І все таки – Марчук

Чи не найбільшою сенсацією останнього перед виборами тижня стало повідомлення про те, що "канівська четвірка" визначилась з єдиним кандидатом на пост майбутнього президента України. Ним став генерал Євген Марчук.

Очевидно, то було непросте рішення. Кожен з четвірки – Євген Марчук, Олександер Мороз, Володимир Олійник, Олександер Ткаченко – передусім живі люди, кожен з власними амбіціями, зі своїм баченням ситуації; кожен має значну вагу у суспільному житті, свою команду, яка чимало уже попрацювала на вибори, свій електорат, який повірив у нього; кожен, зрештою, вклав чимало зусиль, нервової енергії, затратив коштів на передвиборну кампанію. Мабуть таки дуже важко „наступати на горло власній пісні," відмовитись від боротьби на користь іншого, та ще коли той інший не завжди є ідеологічним однодумцем. Ми бачимо, що навіть такі ідейно близькі кандидати, як Юрій Костенко та Василь Онопенко, ніяк не можуть поступитися один перед одним. А тут – одностайність людей дуже різних, яких, здавалося, зблизило одне – вболівання за долю України. Здавалося, вдалося спростувати звичну іронічну приповідку: де збереться два Івани, там з'являється три гетьмани.

Зрозуміло, що рішення "канівської четвірки" відразу опинилося в центрі суспільної свідомости: одні зустріли новину з відвертою радістю, другі – з розгубленістю, треті – із жовчною ненавистю. Що ж, рішення справді важливе і справді могло б виявитись, даруйте деяку пишномовність, доленосним для держави. Передусім воно автоматично прорвало штучну стіну у прокучмівських засобах масової інформації – про нього неможливо було промовчати. Різні повідомлення і коментарі в теле-, радіопередачах, газетних публікаціях, хоча б який характер вони мали, безумовно, було на користь "канівської четвірки" загалом і генерала Марчука зокрема, оскільки збільшували їхній авторитет та підвищували їхній рейтинг у перегонах.

По-друге, домовленість "четвірки" демонструвала досить високий ступінь єдности світогляду різних людей, які, здавалося, зуміли перед єдиною метою – перервати, нарешті, нинішню перманентну українську трагедію – забути про ідейні суперечності й власне честолюбство, виявити державну мудрість, поєднати зусилля заради того, щоб перемогли на виборах здоровий глузд і справедливість.

По-третє, єдність "канівської четвірки", яка дала символічну клятву на могилі великого Тараса, відкривала перед дещо спантеличеним і дезорієнтованим перспективу: що треба робити задля перемоги і за кого слід голосувати.

Зрозуміле занепокоєння у стані "кандидата №1" – "канівська четвірка" могла виявитися непереборною перешкодою на шляху до президентського крісла Л. Кучми. Адже надія на генерала Марчука сконсолідувала б значну частину національного свідомого електорату, а підтримка трьох кандидатів із "четвірки" стала б тією дійсною силою, яка змогла б проконтролювати хід голосування та підрахунків голосів і вберегти вибори від масових фальсифікацій.

У " консолідованих діях "К-4" команда кандидата №1 побачила надзвичайну загрозу для себе. Їй нічого не залишалося, як піддавати сумнівам твердість їхньої домовлености на користь Євгена Марчука. І раптом для таких сумнівів з'явилася формальна зачіпка: Олександер Мороз вирішив не знімати свою кандидатуру. Навколо цього кроку й розпочалася інформаційна вовтузня: ось мовляв, яка ціна канівським домовленостям, нічого у них не вийде... При цьому свідомо залишалась поза увагою справжня суть вчинку Олександра Мороза. А вона полягала в тому, що він однозначно підтримав узгоджену кандидатуру генерала Євгена Марчука як найбільш прохідну у нинішній ситуації. Цим він прозоро дав зрозуміти тим своїм прихильникам, які тверезо аналізують перебіг президентських перегонів і дотримуються прагматичних поглядів: треба віддати свої голоси за єдиного кандидата з "четвірки", а саме – Марчука. Для тих же своїх симпатиків, які не готові "поступитися принципами", він залишив свою кандидатуру, щоб їхні голоси не дісталися комуністові та прогресивній соціялістці.

Таке рішення Мороза було правильним, оскільки не тільки збільшувало шанси генерала Марчука, а й запобігало розпорошенню голосів соціялістично налаштованого електорату та перетіканню їх до кандидатів лівого краю. Водночас таке рішення не тільки не принизило Олександра Мороза, а навпаки, піднесло його авторитет як людини з добре розвиненим почуттям високої відповідальности, людини неабиякого аналітичного розуму та особистої мужности.

Попри шалений інформаційний (а скорше – дезінформаційний) тиск на електорат, пануючі настрої в суспільстві реально оцінюють, в якій ситуації опиниться держава, якщо буде зроблено хибний вибір 31 жовтня. Відчувається це наочно на російсько-українських концертах майстрів мистецтв під патронатом Кучми, які проходять в реґіонах і які відвідує переважно молодь. На одному з таких концертів під відкритим небом в Умані, наприклад, коли ведучі зі сцени запалювали багатотисячну авдиторію і з патосом запитували: "Чи сподобався вам наш концерт". У відповідь дружно котилося майданом: "Да-а-а!" І відразу ж, на цій же піднесеній ноті, інше запитання, яке передбачало таку ж відповідь: "Так оберемо Кучму?". Але по майдану ще дружніше прокотилося багатоголосе: "Ні-і-і!". І такі відповіді лунали не тільки в Умані...

Однак 25 жовтня Ткаченко підніс черговий "сюрприз": звинувативши Мороза у відступництві, раптом заявив, що об'єднується з комуністом Симоненком – як кажуть, приїхали! Насправді ж, якщо взяти до уваги комуністичні переконання Ткаченка, втягнення ним України в МПА, відстоювання "слов'янського союзу", сим-

(Закінчення на стор. 6)

З ДІЯЛЬНОСТИ УАКРади

Українські справи в американській столиці

Конґресовий Кокус росте

Наприкінці вересня відбулась чергова зустріч голови УАКРади Ігоря Ґавдяка і директора вашінґтонського бюра Ростислава Хомяка з членами Конґресового Українського Кокусу (Congressional Ukrainian Caucus) – угрупуванням членів Конґресу США, які цікавляться українськими питаннями і згідні порушувати їх як законодавці. Нині членів Кокусу вже майже 30, тривають заходи, щоб до групи приєднати нових законодавців.

Зустрічі, подібні цій, майже щомісяця влаштовує створена у квітні ц. р. Коаліція Action Ukraine, в якій разом з УАКРадою співпрацюють вашінґтонська Фундація Україна-США і філядельфійська Українська Федерація Америки. Дорадником Коаліції є колишній конгресмен Чарлз Доґерті; усі свої заходи Коаліція узгіднює з посольством України у Вашінґтоні.

Остання зустріч відбулася в одному з будинків Палати Представників. По черзі прийшли три члени Конґресу – між своїми іншими заняттями – щоб разом пообідати і поговорити про українські справи, зокрема про заплановану на листопад поїздку деяких членів Українського Кокусу до Києва. Крім представників УАКРади в зустрічі взяли участь заступник амбасадора України Богдан Соколовський, голова УФА д-р Зеня Черник, президент ФУС Надя МекКоннел, Чарлз Доґерті, проф. Джеймс Портвуд з Темплського університету і Наталія Левкович, які співпрацюють з УФА і які через день виїжджали до Києва, щоб розпочати там американський проєкт в галузі охорони здоров'я.

Перший прийшов на зустріч новий конґресмен, Роберт Брейді (Robert Brady) з Філядельфії. Конґресмен Брейді – новий законодавець, але політик з досвідом: він очолював Демократичну партію у Філядельфії і є в курсі українських питань, бо в його окрузі чимало українських установ і виборців.

Другим на зустрічі був Роберт Ендрус (Robert Andrews) з Нью-Джерзі. Він вп'яте виграв вибори до Палати Представників, працює в Комісії збройних сил і обіцяв слідкувати за справами, пов'язаними з допомогою Збройним Силам України.

Сільське господарство належить до особливих зацікавлень конґресменки Марсі Каптур (Marcy Kaptur) з Толідо, Огайо, яка знайшла час нашвидко пообідати з представниками Коаліції Action Ukraine. Конґресменка Каптур є співголовою Конґресового Українського Кокусу. Вона висловила переконання, що Україна легко покриє усі витрати на суспільні потреби, як тільки її сільськогосподарський сектор буде діяти нормально. М. Каптур плянує поїхати в Україну зі своїми колегами в листопаді.

Зустріч з азербайджанцями

Міністер закордонних справ Азербайджану Тофіґ Зульфуґаров, перебуваючи у Вашінґтоні, 27 вересня запросив на зустріч представників української діяспори.

Від УАКРади на зустрічі були Ігор Ґавдяк, президент, і Ростислав Хомяк, керівник Вашінґтонського бюра. Серед інших гостей міністра були Надя МекКоннел, президент Фундації Україна–США; д-р Зеня Черник, предсідник Української Федерації Америки; Мотря Слоневська, віце-президент Союзу Українок Америки; Михайло Савків, директор Вашінґтонського бюра Українського Конґресового Комітету Америки (УНІС), а від Посольства України – прес-аташе Генадій Надоленко. Азербайджан володіє великими запасами нафти на Каспійському морі, але має труднощі доставити її до ринків, бо основні трубопроводи йдуть через Росію.

Міністер Зульфуґаров зупинився на угрупованні ГУУАМ, себто Грузії, України, Узбекистану, Азербайджану і Молдови. Він пояснив, що це угруповання країн було створене як захід проти тиску Росії в напрямі інтеграції Співдружности Незалежних Держав (СНД).

Усі країни, які входять в ГУУАМ, співпрацюють між собою, а також мають тісні двосторонні зв'язки. Міністри закордонних справ і амбасадори цих країн регулярно зустрічаються, при чому головство групи міняється щомісяця на ротаційній базі, а на міжнародних форумах усі країни ГУУАМ узгіднюють свою спільну позицію.

Азербайджанський міністер пояснював, що ГУУАМ є органічним, не штучним угрупованням, в якому діє засада взаємної допомоги. Як приклад цього, він згадав, що коли на закінчення жнив Україні не вистарчало дизельного пального, Азербайджан доставив його. З свого боку Україна веде програми навчань військ інших країн угрупованням ГУУАМ. Втримання незалежної України є в інтересі Азербайджану, – підкреслив міністер, – тому Азербайджан підтримує всі державницькі заходи України.

Вашінґтонське бюро УАКРади

Гратиме Молодіжна оркестра Нью-Джерзі з Нью-Провіденсу

Молодіжна оркестра Нью-Джерзі, з Нью-Провіденсу, під керівництвом українсько-американського диригента Адріяна Бриттана переживає небувалий для себе мистецький злет. 95 молодих виконавців мають нагоду здійснювати унікальні проєкти, такі, як озвучення німого фільму чи можливість творчої співпраці з солістами Ньюйоркської філгармонічної оркестри. Цьогорічний концертовий сезон оркестри представить шанувальникам музики три великі музичні полотна: Другу симфонію Рахманінова, поему Ричарда Штрауса „Смерть і просвітління" й увесь перший акт монументальної опери Вагнера „Валькірія".

Програма листопадового концерту буде повторена двічі: в Джан Гарм-театрі в Енґелвуді та в одному з трьох концертів в рамках престижного Міжнародного музичного фестивалю Сітон Голл-університету (в решті концертів фестивалю візьмуть участь такі престижеві мистецькі групи, як Богемська камерно-симфонічна чи Московська камерна оркестри).

Основне місце в програмі листопадових концертів займе Друга симфонія С. Рахманінова. Прозвучать також твори Дж. Россіні, Дж. Верді, П. Масканьї й Дж. Пучч.іні. Сольо виконає українська співачка Любов Щибчик, сопрано, яка покорила серця американських слухачів виконанням головної ролі в опері „Мадам Баттерфляй" під час американського дебюту в театрі Нью-Рошель, а також участю в інших концертах, зокрема серед українських слухачів.

Вищезгадані концерти відбудуться: у неділю, **7 листопада, в John Harms Theatre, Englewood, N.J.**, початок о 3-ій год. після полудня, та у вівторок, 16 листопада, **в Seton Hall University, 400 South Orange Ave., South Orange, N.J.**, початок о год. 8-ій вечора. Додаткові інформації можна одержати, телефонуючи на: **(908) 771-5544.**

Галина Колесса

Програма "Україна-2010": підсумки першого етапу виконання

Якісно покращити вже найближчим часом суспільну ситуацію в Україні має здійснення Програми стратегічного розвитку держави "Україна-2010", яка була розроблена урядом за дорученням Президента України. Вона узгоджує прийняту після проголошення курсу економічних реформ низку державних, галузевих, регіональних програм, що були недостатньо пов'язані між собою на стадіях інвестиційного та виробничого циклів.

Для здійснення Програми "Україна-2010" постановою уряду доручено міністерствам і відомствам вже у цьому році сприяти прийняттю Верховною Радою ряду важливих законів. Зокрема "Про державну соціяльну допомогу", що створить необхідні умови малозабезпеченим сім'ям для виходу із економічної скрути.

Схвалення ряду інших законів дасть змогу збільшити фінансування будівництва житла, запровадити систему накопичуваних пенсійних рахунків.

У парляменті перебуває також ряд законопроєктів, спрямованих на залучення вітчизняного потенціалу для подолання кризи в енергетиці. Серед організаційних заходів намічено кроки щодо оздоровлення банківської системи, проведення ефективної валютно-кредитної політики.

Важливим є широке залучення чужоземних інвестицій, розвиток судно-літакобудування та інших експортоспроможних галузей. Вже у 2000 році буде забезпечено виготовлення ракет-носіїв "Зеніт" для міжнародного проєкту "Морський старт".

60 регіональних технічних центрів сприятимуть підвищенню якости і надійности вітчизняних тракторів, комбайнів та іншої агротехніки.

Міністерству економіки доручено регулярно надавати урядові інформацію про хід заходів щодо здійснення Програми "Україна-2010". Слід додати, що Програма "Україна-2010" з квітня ц.р. так і не була розглянута Верховною Радою.

(За матеріялами ДІНАУ та УНІАН)

Ганна Черінь

Вибори

Тривога в нас
В своїй господі:
Надходить час
Обрати в згоді
Пленіпотента
На президента.

Слова, слова...
Хто кандидати?
Десятків два!
Овва! Овва!

І плач, і сміх,
Хоч і не жарти...
Кого ж із них
Обрати варто?

З якого боку?
З якого кроку?
З якої групи?
В якій шкарлупі?

Той комуніст,
У того хвіст.
Той задриніс –
Наполеон,
Той хитрий лис –
Хамелеон.

Той вітрячок,
Той, кажуть, хрунь.
А той пророк
Серед бабунь.

Той спекулянт,
А той банкир,
А той – радянський
Командир.

Той словостріл,
Той словомет,
Той москвофіл,
А той – поет!

Ті без серця,
Ті без духу.
Ті без перцю,
Ті без Руху.

Ті в розпуці,
Ті в крамниці.
Ті в перуці,
Ті в спідниці.

Хить-хить,
Хлюп-хлюп,
Туди-сюди.
Туп-туп, туп-туп –
Сиди, не йди!

Отак, народе,
(Бре море, бре!)
Немає згоди –
Візьме старе!

І все таки – Марчук

(Закінчення зі стор. 5)

патії до „бацьки Лукашенки", то його крок не можна вважати нелогічним. А що стало поштовхом до цього кроку, – ще не відомо. Може то був підступний задум Ткаченка із самого початку, чи то справді, як подейкують люди з Банківської, притисли "кукурудзівника" важким компроматом афери "Земля і люди"? Але те, що зробив спікер, повністю відповідає інтересам нині діючого.

Історія все розставить по місцях і всьому дасть оцінку. Але трагедії не сталося. На сьогодні підступність Ткаченка серйозно не вплинула на розстановку політичних сил. Генерал Марчук, як і до цього, залишається головним супротивником Кучми і має реальні шанси на перемогу.

Отже, перед патріотично налаштованими виборцями не погасло світло надії в довгому й сутінявому тунелі президентських перегонів.

Віталій Карпенко,
26 жовтня 1999 р.

Наступної неділі, 31 жовтня, закінчується літній час. Не забудьте в суботу увечорі перевести стрілки вашого годинника на одну годину назад.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

УНСоюз заохочує молодь до науки

УНСоюз надав 171 стипендію на академічний 1999-2000 рік – на загальну суму 35,150 дол.

Стипендійна Комісія УНСоюзу (Стефан Качарай – касир, Ярослав Завійський – контролер і Василь Лучків – радний) 16 серпня розглянула 171 стипендійну аплікацію. З того числа 153 аплікації були внесені на звичайні стипендії, а 18 – спеціяльні. Апліканти, які не одержали спеціяльну стипендію, були включені до звичайних стипендійних прохань і одержали стипендію згідно зі зобов'язуючими напрямними.

Спеціяльні стипендії одержали такі апліканти:

Христина Гаврилюк – В. 349, Менвіл, Н. Дж., – стипендію Осипа і Дори Ґаландюк в сумі 2,000 дол., яку уфундувала їхня дочка д-р Сусан Ґаландюк. Христина Гаврилюк закінчила другий рік студій біології і психології в Університеті Джорджтавн, Вашінґтон, ДК.

Маріянна Ґерман – В. 277, Гартфорд, Кон. – стипендію Віри Стенґль в сумі 750 дол. Маріянна закінчила перший рік студій у Емерсон-коледжі і плянує продовжувати студії журналістики і міжнародних зв'язків в Університеті Невади, в Ріно.

Орися Дупляк – В. 39, Сиракюз, Н. Й. – стипендію Осипа Волка в сумі 750 дол. Орися закінчила третій рік студій у ЛаМойн-коледжі, Сиракюзи, Н. Й., де студіює економію і фінанси.

П'ять стипендій, уфондованих Народним Домом у Блекставні, МА, по 500 дол. кожна, приділено таким студентам з відділів стейтів у Новій Англії:

Марко Борейко – В. 277, Гартфорд, Конн., закінчив другий рік студій бізнесу і менеджменту в Університеті Гартфорду.

Елізабет Елінґтон – В. 206, Вунсакет, Ровд Айленд, закінчила перший рік студій архітектури і внутрішнього оформлення (дизайн) в Університеті Авбурн, Алабама.

Кенет Паст – В. 206, Вунсакет. Ровд Айленд, закінчив другий рік студій бізнесу і менеджменту в Ровд Айленд-коледжі.

Джон Н. Галь – В. 241, Вунсакет, Ровд Айленд, закінчив середню школу і прийнятий до Бравн-університету на студії міжнародних відносин.

Андрій Бакей – В. 350, Стемфорд, Конн., закінчив середню школу і прийнятий на студії у Джордж Вашінґтон-університеті, Вашінґтон, ДК.

Меморіяльні стипендії надано:

Мері-Лі Шолтис – В. 164, Бервік, Па. – стипендію Антона Драгана в сумі 350 дол. Мері-Лі закінчила перший рік студій медичних піклувальниць (nursing) в Університеті Блумсбурґу.

Тетяна Бунік – В. 42, Пасейк, Н. Дж. – стипендію Романа Слободяна в сумі 350 дол. Тетяна закінчила перший рік студій біології у Філядельфійському коледжі текстилів і наук.

Павло Бішко – В. 888, Торонто, Онтаріо, Канада, – стипендію Богдана Зорича в сумі 400 дол. Павло закінчив третій рік студій міжнародних зв'язків і бізнесу в Університеті Західнього Онтаріо.

Згідно з новими напрямними Головного Уряду, які були затверджені на Річних Нарадах в листопаді 1998 року, спрощено вимоги, на базі яких надавалися стипендії.

Всі апліканти, які закінчили середню школу і були прийняті на вищі студії, одержали по 100 долярів стипендії. Їх було 47. Чергових 44 апліканти закінчили перший рік університетських студій і отримали по 150 дол. Другий рік студій закінчили 35 апліканти і кожний з них одержав по 200 дол. Третій рік студій закінчили 34 студенти, їм приділено по 250 дол. стипендій. Всіх стипендій у цих катеґоріях було 160 і вони одержали 26,800 дол. у стипендіях.

Крім вище поданих стипендій, УНСоюз кожного року приділяє стипендії-нагороди за найвищі осяги в українознавчих студіях в Університеті Альберти (500 дол.) і Університеті Манітоби (250 дол.) та випускникам середньої школи св. Юра у Нью-Йорку (500 дол.). Разом на академічний рік 1999-2000 УНСоюз приділив всіх стипендій у сумі 35,150 дол.

Від початку стипендійної акції УНСоюз до цього часу видав у стипендіях для студентів, членів нашої організації, імпозантну суму – 1,776,541 дол.

Олександер Канюка (1954 р.)

Тетяна Гаєцька (1994 р.)

Успіх наших різдвяних карток

Відзначаючи останнє Різдво цього тисячоліття і перше Різдво нового тисячоліття, УНСоюз видає ще одну серію різдвяних карток. Завдяки активній підтримці громади, минулорічний випуск був дуже успішний і ми сподіваємося, що з Вашою допомогою і в цьому році результати будуть задовільні.

Нова серія складається з14 різдвяних карток, їх ціна – 15 дол. Дохід з продажу карток призначений на допомогу освітнім і культурним молодечим програмам на Союзівці.

Український Народний Союз протягом своєї довголітньої історії завжди сприяв розвиткові українського мистецтва різних жанрів, підтримуючи українських мистців. Протягом декількох минулих років до успіху цих проєктів причинилися визначні мистці США, Канади і України, які надіслали УНСоюзові свої твори для репродукції серій українських традиційних різдвяних карток.

Наша щира подяка мистцям цього річного випуску різдвяних карток. У ньому беруть участь: Богдан Божемський-Тінек, Н.Дж.; Марія Гарасовська-Дацишин, Маунтейн Проспект, Ілл; Таня Гаєцька, Лейквуд, Кол.; Олександер Канюка, Ст. Пол, Мнн.; Зеновія Кулинич, Джексон Гайтс, Н. Й.; Віталій Литвин, Торонто, Онт.; Люба Максимчук, Київ, Україна; Роман Маркович, Стемфорд, Конн.; Лідія Палій, Торонто, Онт.; Орест Поліщук, Еллікот-Сіті, Мд.; Ярослав Стадник, Мейплвуд, Н. Дж.; Олена Стасюк, Львів, Україна; Ірена Твердохліб, Рочестер, Н. Й.; Юрій Віктюк, Львів, Україна.

Просимо пам'ятати, що використовуючи ці картки, ви не тільки підтримуєте Український Народний Союз, Союзівку і її програми для молоді, але також заохочуєте українських мистців плекати українські традиції і поширювати радісний настрій Різдва Христового.

Картки розсилатиметься усім передплатникам „Свободи" і „Українського Тижневика" ще перед Днем Подяки. Складаємо щиру подяку мистцям та усім, хто причинився до цього почину.

Маємо надію, що громада підтримає цю ініціятиву і уможливить посилення наших програм для дітей і молоді на Союзівці.

Оксана Тритяк,
координатор особливих проєктів УНСоюзу

Богдан Божемський (1998 р.)

Віталій Литвин (1999 р.)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

50 літ успішної праці Пласту

(Закінчення зі стор. 1)

жина, а окрасою була мистецька програма у виконанні членів юнацтва і старшого пластунства.

Привіти виголосили предсідник УНС У. Дячук, представник УККА М. Савків і представниця СУМ Х. Янців, пл. сен. д-р Р. Барановський від УАКРади, а відтак писемні вітання прочитав ведучий програмою пл. сен. Р. Завадович.

Ювілейне слово виголосила пл. сен. Ольга Кузьмович, а на закінчення мистецької програми учасники вечері малу нагоду побачити щойно виготовлений пл. сен. В. Артимишином із диктором ст. пл. Ксенею П'ясецькою ювілейний фільм. В неділю учасники з'їзду вислухали Служби Божої, що її відслужив Митрополит УКЦ С. Сулик в співслуженні капеляна Пласту пл. сен. о Івана Кащака. В полудневих годинах закінчено з'їзд вибором нового проводу, до якого переобрано на черговi два роки головою КПС пл. сен. Бориса Павлюка, а головою КПРади – пл. сен. Зенона Голубця.

З'їздом вміло провадив пл. сен. Юрій Савицький, який і перевів заприсяження голови КПР пл. сен. З. Голубця та членів його ради. Довгогодинні наради впродовж суботнього дня закінчилися в неділю прийняттям відповідних рішень на чергові два „ювілейні" роки.

Ювілейний з'їзд пройшов у дружній пластовій атмосфері. Про його перебіг докладніше – в чергових числах нашого тижневика.

Вітальне слово предсідника УНСоюзу Уляни Дячук

Вельмишановні учасники з'їзду!

Український Народний Союз щиро вітає вас на своїй оселі та бажає успішних нарад і далекойдучих рішень для добра членства Пласту і української молоді.

Під час запланованих ювілейних святкувань Пласту на терені ЗСА в кожній станиці напевно будуть зроблені підсумки довготривалої та відданої праці, яку виконали тисячі ваших членів за минуле півстоліття.

Дозвольте від нашої організації зложити на Ваші руки, як провідників Пласту, щирі ґратуляції за наполегливу працю у вихованні молоді в українському дусі, в любові до Бога, українського народу, з якого вийшли їхні батьки, з пошаною до української мови, історії і культури.

Пласт допомагає батькам виховувати дітей вже від раннього віку на характерних молодих людей, з високими засадами моралі, любови до ближнього та в пошані до природи, яка нас оточує і частиною якої ми всі є. І ці важливі і шляхетні прикмети характеру залишаються з ними до кінця їх життя.

Не дивно, що саме з рядів Пласту вийшло багато провідників української нації та провідників української громади як на батьківщині, так і на поселеннях. Тому схиляємо голови перед тими численними діячами Пласту, які вже відійшли на „Вічну Ватру", гідно виконавши своє завдання.

Віримо, що ідеали Пласту, які так успішно перенесено з України на американський континент та які вщіплено в тут народжену молодь, повертаючися тепер в Україну, знайдуть плідний ґрунт і будуть на батьківщині виховувати велике число дітвори і молоді в дусі правди і любови до своєї батьківщини.

Щиро дякуємо за довголітню співпрацю та обіцяємо нашу дальшу підтримку Пластові в наступних роках.

В пам'ять про Патріярха

Світлу пам'ять Патріярха Йосифа Сліпого, у п'ятнадцяту річницю відходу його у вічність, 19 вересня, ньюйоркська католицька громада вшанувала Божественою Літургією, відслуженою в церкві Чесного Хреста в Асторії і поминальною Панахидою в церкві св. Юра. Того ж дня заходами Патріярхального Товариства відбувся урочистий вечір в приміщенні Наукового Товариства імені Шевченка.

Слово про Первоієрарха УГКЦеркви виголосив редактор журналу „Патріярхат" Микола Галів. Урочистим акордом прозвучав „Заповіт Патріярха" у мистецькому виконанні Володимира Курила, члена Студії мистецького слова Л. Крушельницької.

Програму вечора доповнили – читання віршів Б. Стефанишина, присвячених Патріярхові, у виконанні Ксені Пясецької, члена Студії мистецького слова Л. Крушельницької та новелі Ольги Дучимінської „Дзвони" із збірки „Сумний Христос" у виконанні Христини Навроцької.

Оксана Луцька,
прес-референт Патріярхального товариства

На честь Степана Бандери

З ініціятиви Василя Сироватки і Григорія Костюка, в неділю, 10 жовтня, протоєрей о. Павло Боднарчук в Українській Православній Катедрі св. Покрови в Саутфільді, Міш., відправив Панахиду за спокій душі провідника ОУН Степана Бандери до 40-ліття його вбивства агентом КГБ. В час відправи Панахиди Сергій Омельченко, Андрій Смик, Я. Галич і Григорій Костюк внесли американський і український державні прапори.

Григорій Костюк,
Лівонія, Міш.

Де ви зможете голосувати

Відповідно до рішення Центральної виборчої комісії України на території США створено три виборчі дільниці для виборів Президента України.

1. **Виборча дільниця №53** при посольстві України в США: (**3350 M Street, NW Washington, D.C. 20007. Tel.: 202/333-7597; fax: 202/333-7510**), голова дільничої виборчої комісії – **Валерій Гребенюк.**

2. **Виборча дільниця №54** при Генеральному консульстві України у Нью-Йорку (**240 East 49th Street, New York, NY 10017. Tel.: (212) 371-5690; Fax: (212) 371-5547**), голова дільничої виборчої комісії – **Богдан Яременко.**

3. **Виборча дільниця №55** при Генеральному консульстві України у Чикаго (**10 East Huron St., Chicago, IL, 60611, tel.: 312/642-4488; fax: 312/642-4485**), голова дільничної виборчої комісії – **Володимир Горбаренко.**

Вибори відбудуться **31 жовтня 1999 року з 8 години ранку до 8 години вечора** у приміщеннях Посольства України в США, Генерального консульства України у Нью-Йорку та Генерального консульства України у Чикаго, які знаходяться за вищезазначеними адресами.

З біографіями та передвиборними програмами кандидатів можна ознайомитися на сторінці Посольства **Web site: www Ukremb. Com**, а також безпосередньо на виборчих дільницях.

До участи у виборах запрошуються всі громадяни України, які досягли 18 років. Для голосування на виборчій дільниці необхідно пред'явити паспорт або інший документ, що підтверджує громадянство України.

Посольство України в США

Конференція з проблем розвитку України у світлі західніх теорій

Наукова конференція на тему „Проблеми розвитку України від часу незалежности – у світлі західніх теорій" відбудеться в Торонтському університеті в п'ятницю і суботу 5 і 6 листопада 1999 року.

Ціль конференції – проаналізувати ситуацію в Україні з точки погляду західніх спеціялістів, що мають відношення до України. Ініціятором і спонзором конференції є Наукове Товариство ім. Шевченка в Канаді. Конференція відбудеться при співпраці Етнічних, Імміграційних та Плюралістичних Студій ім. Роберта Ф. Гарні при Торонтському університеті та Українських Студій при Університеті Йорк у Торонто. Організаційний Комітет очолює проф. Всеволод Ісаїв.

Наукові сесії конференції охоплять п'ять актуальних тем: політику, економію, освіту, релігію, суспільство і культуру. Між доповідачами будуть такі відомі науковці як політологи-професори Олександер Мотиль (Університет Ратгерс), Тарас Кузьо (Університет Північного Лондону, Вел. Брит.) та Іван Яворський (Університет Ватерлу); історики проф. Орест Субтельний (університет Йорк), Володимир Бандера (Темпл-університет) і Генрі Абрамсон (Університет Флорида -Атлантик). Проф. Домінік Арел і Ґерм Янмаат доповідатимуть на тему української мови; проф. Рубчак буде говорити про стан української літератури. Проф. Остап Гавалешка, перший директор Міжнародного Українського науково-технічного центру в Києві, представить справу дії центру, який має завдання допомагати в переході української мілітарної індустрії на мирні цілі. Разом заплянoвано 18 доповідей.

Головним промовцем на святковій вечері в п'ятницю, 5 листопада буде Григорій Грабович, професор Гарвардського університету та головний редактор київського журналу „Критика". Квитки на вечерю в ціні 40 дол. можна замовляти телефоном (416) 603-4765) або факсом (416) 603-1063 до 31 жовтня.

Реєстрація на конференцію коштує всього 30 долярів. Для студентів вступ вільний. Сесії в п'ятницю, 5 листопада, відбуватимуться в **University College, 15 Kings's College Circle, кімната 179**; в суботу – в **Koffler Institute for Pharmacy Management, 569 Spadina Avenue.** За інформаціями можна телефонувати до д-ра Дениса Солтиса на (416) 603-4765. Запрошуємо всіх зацікавлених, особливо українську громаду і молодь, взяти участь у конференції.

Дарія Даревич

З'їзди правозахисних організацій

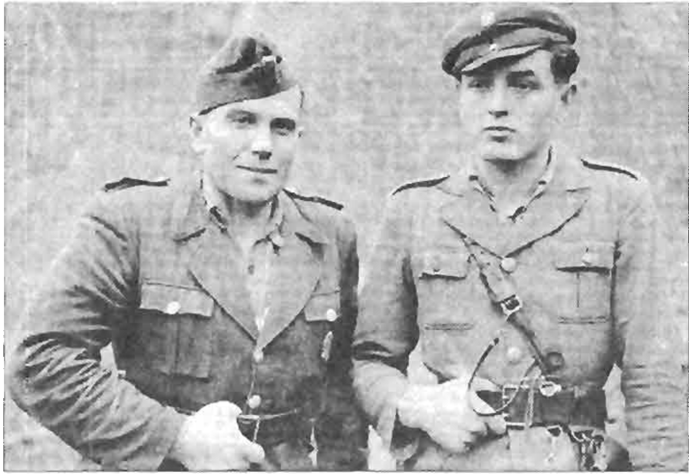
22-23 жовтня в Іст-Гановері відбулись 25-ий з'їзд Організації оборони чотирьох свобід в Україні (ООЧСУ) і 12-ий з'їзд Об'єднання жінок ООЧСУ, на яких обговорено діяльність цих організацій, визначено наступні завдання, обрано керівні органи. З урахуванням складної ситуації, яка виникла в Україні, ООЧСУ і надалі вважає своїм обов'язком боронити свободу слова, совісті, свободу від страху й злиднів громадян молодої держави.

Численні гості разом з делегатами з'їздів узяли участь в бенкеті, на якому промовляли директор бюра у справах України, Білорусі і Молдови при Держдапартаменті США Мері Борлик, архієпископ Дніпропетровської і Московсько Богородської єпархії УАПЦ Соборноправного Київського Патріярхату з Дітройту, УПЦ Київського Патріярхату Адріян, Президент СКУ і УККА д-р Аскольд Лозинський, голова Ради оборони і допомоги українцям Іван Буртик та інші. Було зачитано численні вітання від установ та громадських організацій. Обдарована молодь вітала учасників з'їздів українськими піснями.

Президії з'їздів

Унікальна знахідка: фотоархів УПА

Вояки УПА були патріотами і синами України, проте за усі повоєнні роки в Україні методично і послідовно очорнювалось добре ім'я УПА, стиралась найменша пам'ять про неї...

Невідомі вояки УПА.

Сотник „Хмара" – Дмитро Білінчук.

У червні цього року в нашому селі Яворові ми випадково знайшли фотоархів УПА – 216 неґативів з широкої плівки.

Я тримав все це добро в своїх руках і навіть виготовляв відбитки. Посилаю кілька фотографій з цього архіву. Наша група проводить зараз розпізнання осіб, зафіксованих на знімках. Робота йде повільно.

Ми думаємо видати цей архів у вигляді окремого альбому – не знаю чи вдасться, покищо ж „пропихаємо" в усі можливі газети і журнали з проханням впізнавати зображених на фото людей. Є припущення, що вони походили з околиць Косова і Коломиї, а фотографував їх „Граб", справжнє ім'я якого теж невідоме. Під впливом цієї незвичайної знахідки я написав вірш про патріотів і їхнього лісового фотографа.

Ось кілька рядків з нього:

З світлинами підемо по краянах,
А на могилах – ні хрестів, ні дат.
По тундрах, таборах і маґаданах
Кістки розкидав невблаганний кат.

Нащадки, гляньте на обличчя наші,
І за помилки строго не судіть.
Впізнайте рідних –
ваших і не ваших,
Й фотографа в молитві пом'яніть.

Якщо впізнаєте когось на світлинах, напишіть до мене або до редакції „Свободи".

Василь Гуменюк,
село Яворів, Косівського району,
Івано-Франківської області

Крайній з правого боку – надрайоновий провідник Іван Шведюк („Сірко").

Сотник „Хмара" стоїть другий зліва. Інші покищо невідомі.

Що? Де? Коли?
КАЛЕНДАРЕЦЬ ПОДІЙ

30 жовтня, 6:00 веч.- 20 років ансамблю "Каштан": коктейль, вечеря, забава у залі церкви Покрови, **Broadview Road, Parma. Ohio.**

30 жовтня, 7:00 веч.- Веселі вечорниці з "Українською родиною" в Українській православній церкві Святої Трійці, **Мангеттен, 359 Broome St.**

30 жовтня, 9:00 веч.- Ансамбль "Волошки" запрошує на Осінній баль в Український Освітньо-Культурний Центр при **700 Cedar Road, Jenkintown, Pa.** Тел.: **1-215-698-1091.**

30 жовтня, 9:00 веч.- 75-ий відділ СУА запрошує на забаву „Арабські Ночі". **Ramada Inn, Route 10, East Hanover, NJ.** Тел. **1-973-376-7956.**

31 жовтня, 10:00 ранку - Богослужіння, Панихида і Святочний осінній обід присвячені Листопадовому зриву, в Українській Православній церкві Всіх Святих, **206 E. 11 St., New York, NY 10003.**

6 листопада, 6:00 веч.- Бенкет і забава з нагоди 50-ліття Пластової Станиці в Пассейку. **Ramada Inn., Route 10 West, East Hanover, NJ. Тел.: 1-973-365-1054.**

7 листопада, 9:30 ранку - Патріярша Служба Божа і бенкет у зв'язку з приїздом Патріярха Київського і всієї України Філарета (див. об'яву).

7 листопада, 1:30 попол. - Бесіда на тему "Між Києвом і Константинополем: Українське Православіє на порозі нового тисячоліття" (доповідач д-р Сергій Плохий) в залі Свято-Андріївської катедри, **1510 New Hampshire Ave., Silver Spring, MD 20905.**

7 листопада - Панахида у Церкві Пам'ятнику в пам'ять померлих під час штучного голоду 1932-1933 років і академія в Українському Культурному Центрі присвячена цій події. **Савт Бавнд Брук.**

13 листопада - Ювілейний бенкет з нагоди 50-річчя Осередку СУМА в Українському Освітньо-Культурному Центрі, 700 Сідер Ровд, Дженкінтавн, Па. Тел.: **(215) 632-8560, (215) 722-7212.**

13-14 листопада – Фестиваль "Урожай: українська пісня сьогодні". Інформації тел.: **(212) 475-6474.**

20 листопада 6:00 веч. - Ювілейний бенкет із забавою з нагоди 50-ліття Осередку СУМ в Нью-Йорку, в залі Українського Народного Дому, **140 Друга Авеню, Нью Йорк.** Тел.: **(212) 473-3467.**

20 листопада - Бенкет з нагоди 50-річчя Українсько - Американського спортового товариства „Леви" в Культурному осередку Чикаго.

21 листопада, 1:30 попол. – Зустріч з нагоди відзначення заслуженого члена пл. сен. керівництва Володимира Корнаги, Дім Пластової Фундації 144 2-га Авеню, Мангеттен, Н.Й.

25 листопада - Обід в День Подяки на Союзівці .

5 лютого - "Презентація Дебютанток" під час їхнього бенкету і балю в **Chicago Palmer House Hilton Hotel, Chicago, Illinois.** Тел.: **(847) 985-3596.**

Думка читачів про „Свободу"

Підсумки опитника з нагоди першого року видання тижневика

Хто відповів на опитник?

Минулого літа, 2 липня (і повторно 30 липня),«Свобода» надрукувала опитник з приводу першого року переходу газети із щоденника на тижневик, і запросила читачів до спільної ради про наше видання.

Ми запропонували читачам відповісти на запитання опитника, і понад 120 з них надіслали свої відповіді, а дехто написав досить детальні листи.

Що ж показує аналіз відповідей? Переважна більшість людей, що відповіли на анкету, читають «Свободу» понад 20 років (85.4 відсотка), 34 відсотки опитаних стали постійними читачами "Свободи" кілька років тому, і тільки 1.7 відсотка читають її менше року. Тривалості читання «Свободи» відповідає й вік читачів, які взяли участь в опитуванні: понад 70 років мають 64.1 відсотка, від 51 до 70 років – 28.2 відсотка, від 36 до 50 років – 6.8 відсотка, молодших 35 років виявилося 2.5 відсотка.

Наймолодша з опитаних Юлія Ключник живе в США менше року, вона приїхала з Польщі. До найдавніших читачів „Свободи" слід віднести Осипа Панчишина, який читав нашу газету ще в рідному селі Пеняках у довоєнні роки.

Поважний вік, який переважає серед учасників нашого дослідження, може говорити про те, що люди старшого віку мають більше часу на відповіді газеті. Але водночас це може бути й тривожним сигналом недостатньої популярности «Свободи» серед молодших віком українців.

Перше з цих припущень підкріплює та обставина, що 69.2 відсотка тих, хто взяв участь в опитуванні, мають вищу освіту, 24.7 – середню, і тільки 5.9 відсотка – початкову. З цього аж ніяк не можна робити висновок, що «Свободу» читають переважно люди з вищою освітою. Можна сказати, що саме вони взяли найактивнішу участь в редакційному експерименті.

Не стало для нас відкриттям те, що 86.3 відсотка опитаних живуть в Америці понад 20 років. Видавці „Свободи" і її редакція вже давно зауважили, що тижневик читає переважно давніша еміґрація, як кажуть, "ті, що доробилися". Тепер ми шукаємо шляхів зацікавлення нашим виданням так званої «четвертої хвилі», і опитник допоміг виявснити дороговказ до цього.

В анкеті ми попросили зазначити стать респондента. Цікаво, що три чверті тих, хто відповів на запитання «Свободи», становлять чоловіки. Однак багато анкет заповнено від імени обох членів подружжя.

Опитник не ставив респондентам обов'язковою умовою назвати своє прізвище й адресу. Однак, приємно відзначити, що більшість висловлювали свої думки відверто, називаючи прізвища й адреси.

Отже, щодо особистих даних респондентів, то узагальнено можна сказати, що в середньому на наші запитання відповіли переважно чоловіки літнього віку з вищою освітою, які давно живуть в Америці і давно читають «Свободу».

Як оцінено тижневик?

Тепер, коли ми маємо середньостатистичний портрет учасника опитування, перейдемо до змісту відповідей. Передовсім, розглянемо загальну оцінку газети, яка визначалася за п'ятибальною системою (5 – найвища оцінка). В цілому, у підсумку всіх оцінок, переважають вищі – 4 і 5.

Вищу оцінку майже третина опитаних поставила за вибір тематики публікацій, за популярність газети; близько чверті відповідачів найвище (на 5) оцінюють актуальність публікацій, добір і якість фотографій, мову газети, її художньо-графічне оформлення.

На вміщених нижче діяграмах можна побачити окремі оцінки. Оцінювалась також тематика, що теж показано на діяграмах.

Особливу увагу редакція приділила вивченню неґативних оцінок, хоч їх і небагато, адже саме критичні зауваження дають матеріял для вдосконалення газети. Серед цих, критичних оцінок, трапилось пару відверто брутальних, яких навіть з цензурних міркувань не можна тут назвати.

Однак, задля об'єктивності, мусимо згадати, що такі були серед 120 присланих анкет. В окремому розділі опитування пропонувалося дати оцінку популярности газетних рубрик-розділів в такій послідовності, в якій вони ідуть на сторінках газети.

Найпопулярнішими публікаціями виявились редакційні статті (їх постійно читають 84.6 відсотка опитаних). Далі йдуть політичні огляди Віталія Карпенка (77.7), рубрики «Україна за тиждень» (76.9 відсотка), «Мова про мову» (75.2), «Україна і світ» (73.5), листи до редакції (68.3).

Певне число читачів, які відгукнулися на опитник, ніколи не читає розділи «За матеріялами американської преси» (11.9 відсотка), «Спорт» (11.1 відсотка), «Америка і світ» (7 відсотків), «Тільки факт« (6.8 відсотка), «Сторінка УНС» і «Хвиля до хвилі» (5.9 відсотка). 9.4 відсотка з числа опитаних ніколи не читають реклами.

Які матеріяли ви читаєте?

Відповіді у відс. від опитаних

	постійно	іноді	зрідка	ніколи
1. Редакційні статті	84.6	12.8	0.8	0.8
2. Сторінка УНСоюзу	28.2	35.8	15.3	5.9
3. Україна за тиждень	76.9	11.9	17.0	4.2
4. Тільки факт	59.8	19.6	8.5	6.8
5. Америка і світ	45.2	24.7	20.5	7.0
6. За матеріялами амер. преси	32.4	25.6	27.3	11.9
7. Тема тижня	52.9	29.0	11.1	4.2
8. Про це і те	58.9	18.8	12.8	4.2
9. Гість з редакції	60.6	27.3	9.4	0.8
10.Політичний огляд	77.7	13.6	7.0	0.8
11. Життя громади	52.9	33.3	13.6	–
12. Повоєнній еміграції	56.4	30.7	9.4	0.8
13. Життя церкви (Церква-2000)	54.7	26.4	11.1	5.1
14. Україна і світ	73.5	18.8	6.8	–
15. Мову про мову	75.2	7.0	8,5	2.5
16. Хвиля до хвилі	52.1	22.2	11.9	5.9
17. Звідусіль	51.2	28,2	11.1	4.2
18. З редакційної пошти	68.3	22.2	5.9	–
19. Новини літератури і мистецтва	60.6	25.6	12,8	0.8
20. Нові видання	59.8	25.6	11.9	–
21.Спорт	29.0	28.2	29.9	11.1
22. В кінці газети	34.1	34.1	16.2	5.1
23. Оголошення	29.0	30.7	28.2	9.4

Зауваження і пропозиції

Ця частина найцікавіше відображена в пункті 6 Опитника "Ваші поради щодо газети". Як ми вже сказали, переважна більшість опитаних читачів позитивно оцінила рівень газети. Та для редакції не менш цінна й критична думка, вона ж в переважній більшості доброзичлива і конструктивна.

Багато респондентів не обмежилися кількома лінійками, відведеними для відповіді на це питання, і прислали окремі листи. Деякі з них заслуговують бути надрукованими.

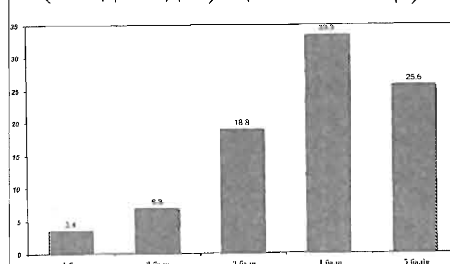
Колишній редактор „Свободи" **Володимир Левенець**: "Шановні колеги! Надіюсь, що вас не образять кілька слів доброзичливої критики. Адже загалом тижневик мені подобається. Завваження мої радше стосуються політичної лінії і майже цілковитої відсутности добрих авторських, а навіть редакційних статтей про опікуна газети, тобто про УНСоюз, який під теперішню пору дуже потребує вашої підтримки.

Але почнім з початку. Думав, що „Свобода, як тижневик, не витримає випробування, бо читач привик до щоденника, але як виглядає з доперішньої обсервації, воно не так. Читачі, в тому числі і я, який віддав „Свободі" 20 років своєї професійної праці у складі редакційної колеґії, зрозуміли, що газету цікаву змістом роблять фахові люди. В загальному газета цікава, добре розставлений матеріял, багато ілюстрацій, – така, яка повинна бути, як то кажуть, насолодою для очей та інтелекту. Однак цим не треба задовольнятись, бо в газеті все є місце для поліпшення. Наприклад, редакційні статті, хоч грамотно написані, але підбір тем очікує на поправу. Думками читачів, мовляв, „менше ідеологічних і філософських статтей, а більше новин з України", заслонитись не можна.

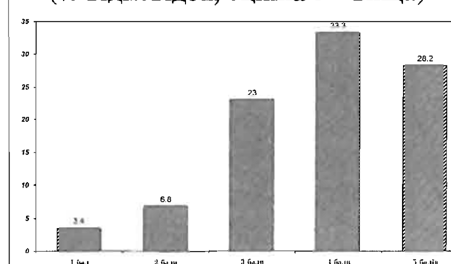
У противагу противникам ідеології і політики хочу сказати, що цілковито міняти обличчя газети не треба з багатьох причин: щоб не позбавляти інтеліґентного читача матеріялу, до якого він привик, і щоб заперечити думку партократів в Україні, включаючи сюди і Президента Леоніда Кучму, які кажуть, що „ідеологія не спрацювала і тому треба шукати нових шляхів". Куди ці шляхи ведуть Україну, можна вже сьогодні побачити, як в нас казали, „голим оком". Це, очевидно явна тенденція „колишніх", які добре знають, що держава без виразного ідеологічного і політичного обличчя не буде українською, а радше перетвориться на конґломерат під назвою „Україна". Тому ідеологіч-

(Закінчення на стор. 11)

Оцінка художнього оформлення (% відповідей, оцінка 5 – вища)

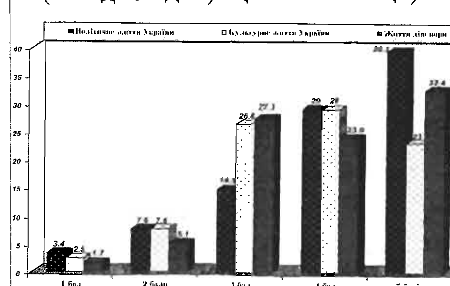
Оцінка актуальности публікацій (% відповідей, оцінка 5 – вища)

Оцінка мовного рівня (% відповідей, оцінка 5 – вища)

Оцінка висвітлення окремих тем (% відповідей, оцінка 5 – вища)

В УКРАЇНІ

„Динамо", Київ надолужує прогаяне

КИЇВ. (Юрій Щербак - ДІНАУ). Футболісти київського "Динамо" у матчі четвертого туру групового турніру перемогли на полі столичного стадіону "Олімпійський" німецький "Баєр" з Леверкузена - 4:2 (2:1). Ґолі забили: у господарів - Віталій Косовський, Максим Шацьких, Олександр Головко і Владислав Ващук, у гостей - Ульф Кірстен та Олівер Нойвілл. На 65-й хвилині Штефан Байнліх не реалізував пеналті. Зустріч, на якій були присутніми 45 тисяч уболівальників, обслуговувала суддівська бригада з Швеції. Арбітр - Карл-Ерік Нілсон, асистенти - Петер Екстрем і Стен Самюелсон. "Динамо": Шовковський - Мамедов, Ващук, Герасименко (Белькевич), Головко, Дмитрулін (Яшкін) - Каладзе, Гусін, Косовський - Ребров, Шацьких. "Баєр": Матисек - Шнайдер, Новотни, Реєб, Живкович - Хейдук (Понте), Рамелов, Емерсон, Байнліх - Кірстен, Нойвілл. Після важкої нічиєї три тижні тому в "аспіриновій столиці" Німеччини Леверкузені київське "Динамо" подарувало своїм шанувальникам справжнє свято. Нічия чи поразка у київському матчі залишали нам лише теоретичні шанси на продовження боротьби у групі, тому перемога була необхідною для "Динамо". І здобули її наші хлопці у феєричному поєдинку, де кількість кульмінацій явно суперечила клясичним законам драми. У наставника "Баєра" Крістофа Даума, який перетворив за останні три сезони клюб з передмістя Кельна на одного з лідерів чемпіонату бундесліґи, принципи формування команди майже такі ж, як і в нашого метра Валерія Лобановського. Він не робить ставку на "зірок", йому потрібна команда-зірка. Головний принцип Даума - "Працювати!". Помножений на німецьку пунктуальність, цей лозунг дає свої плоди. Щоправда, в Києві обіграти у відкритий футбол київське "Динамо", яке поступово заліковує свої травми, леверкузенським "аптекарям" не судилося. До того ж, вони отримали чотири "подарунки" у свої ворота! Коли за хвилину до фінального свистка після подачі Артема Яшкіна "ліберо" Владислав Ващук головою відправив четвертий м'яч у ворота воротаря збірної Польщі Адама Матисека, стало зрозуміло, що в цьому матчі боротьби характерів перемогло "Динамо". До незабитого на 65-й хвилині зазвичай акуратним Штефаном Байнліхом пенальті (браво, Шовковський!) німці, ніби за складеним ними сценарієм кожного разу зрівнювали рахунок - 1:1, 2:2. А ось голь ще одного нашого центрального захисника Олександра Головка, який добив м'яч після удару в хрестовину того ж Яшкіна, "сатисфакції" не мав. Після незабитого пеналті у леверкузенців явно знизились оберти, і "шлюзи" в їхніх оборонних редутах на останніх хвилинах відкрилися майже повністю...

Становище команд у групі "А":

	І	В	Н	П	М	О
"Лаціо"	4	3	1	0	11-2	10
"Байєр"	4	1	2	1	6-6	5
"Динамо"	4	1	1	2	6-6	4
"Марібор"	4	1	0	3	1-10	3

Олексій Михайличенко, тренер "Динамо": "Сьогодні наша команда продемонструвала всі свої найсильніші сторони - мобільність, швидкість, футболісти проявили характер, добре діяли індивідуально. Не чекали від "Баєра" якихось сюрпризів, але, варто визнати, свої козирі футболісти цієї команди використовують чудово. Особливо це стосується реалізації стандартних положень: згадаймо перший ґоль у наші ворота... "Баєр" в результаті не зміг витримати наших швидкостей і за рахунку 3:2 став грати у дещо авантюрний футбол... Тепер у нас з'явилися добрі шанси на друге місце у групі".

Крістоф Даум: "Так вже сталося, що час перебування у вашому гарному гостинному місті затьмарила сама гра. Наша команда в цілому мала непоганий вигляд, але на жаль, футболісти не використали низку ключових ситуацій. Проте ми залишилися на другому місці і постараємося своїми силами вирішити завдання виходу в наступний етап у зустрічі в Римі.

В ДІЯСПОРІ

Турнір на користь дітей Чорнобиля

Під блакитним небом у Рочестері, Нью-Йорк, понад 80 ентузіястів ґольфу зустрілися в суботу, 18 вересня, в харитативному турнірі на користь Фонду допомоги дітям Чорнобиля (ФДДУ). Учасники зібрали понад 4,300 долярів на підтримку проєкту міст побратимів Ірондекой – Полтава, а саме – на створення відділу реанімації новонароджених в Полтавському міському пологовому будинку. Ще в квітні цього року ФДДЧ передав в цю лікарню апаратуру для штучного дихання, а у вересні додав неонатологічне обладнання, зокрема кювез для ізоляції немовлят, респіратор для штучного дихання, обігрівач і кардіологічний монітор на вимірювання всіх життєвих функцій.

Турнір ґольфу відбувся в клюбі „Дірфілд", який має один із найкращих теренів ґольфу в окрузі Рочестеру. Бенефіс притягнув значне число бізнесменів, членів української громади і благодійних організацій, які зацікавилися гуманітарною метою імпрези. Після гри учасники були почастовані обідом. Серед почесних гостей був сенатор Джеймс Алісі, який сказав, що переконав адміністрацію штату Нью-Йорк виділити 10,000 долярів на підтримку медичного проєкту міста-побратима Полтави. Від імені міського комітету міст побратимів секретарка міста Ірондекой Лідія Джус вручила чек на 700 долярів Олесеві Кузьмі, представникові ФДДЧ з Нью-Джерзі.

Відомий американський письменник і журналіст Алекс Шуматов сказав, що він є справжнім фанатиком ґольфу і приїхав на турнір аж з Монтреалю, Канада, але поза звичайним ентузіязмом щодо улюбленої гри його спонукало також зацікавлення долею дітей Чорнобиля і містом Полтавою. Шуматов заявив, що його прадід генерал Микола Авінов, був власником великих земель в районах Полтавщини – Новому Санжарі і Шедеєві. Прадід брав участь в льотерії, на котру була виставлена картина Брюлова, щоб за одержані гроші викупити з кріпацтва Тараса Шевченка. Після заслання Тарас Шевченко гостив у маєтку Авінова, де написав свій вірш „Думи мої". Шуматов поділився враженнями від поїздки до Полтави в 1997 році, коли він мав нагоду відвідати дитячі лікарні, де перебувають переселенці з чорнобильської зони. Голова організаційного комітету турніру Роман Лесів подякував усім спонзорам і учасникам бенефісу, зокрема членам організаційного комітету Іванові Адамчукові, Богданові Скробачу і Лесі Телезі, фірмі „Монрое Ґрефікс", яка пожертвувала високоякісні афіші на імпрезу.

Роман Лесів поздоровив чотирьох чемпіонів турніру – Джері Рендізі, Кларка Коґена, Беррі Діна і Джима МекКіґена, які закінчили ігри похвальним вислідом 65 ударів. Після нагородження чемпіонів відбулася розгривка комплектів до ґольфу, а також футбольного м'яча Національної американської футбольної ліґи, підписаного видатними гравцями Джимом Келлі, Деном Маріно, Бумером Есаїсоном і Джефом Гохштетлером.

Голова відділу ФДДЧ в Рочестері Мирон Бабюк і Олесь Кузьма висловили щиру подяку всім жертводавцям, які підтримують гуманітарну місію фонду. Від імені засновників фонду Зенона і Надії Матківських О. Кузьма повідомив, що новий проєкт фонду в Полтаві дозволить знизити рівень дитячої смертності. ФДДЧ доставив багато нової апаратури і медичного обладнання також до Луцька, Львова, Чернігова і Дніпропетровського, де завдяки цій технології і підвищенню кваліфікації лікарів вдалося врятувати життя багатьох немовлят. В окремих лікарнях дитяча смертність зменшилась за останні два роки наполовину. О. Кузьма висловив надію, що такі благодійні акції, як турнір в Рочестері, дозволять фондові досягнути успіху і в Полтаві.

Щоб підтримати проєкт міст-побратимів Ірондекой-Полтава та інші проєкти фонду в окрузі Рочестеру, просимо звертатися до Тамари Денисенко – тел. **(716)544-9727** або до Мирона Бабюка – тел. **(716)872–4263**, чи до централі ФДДУ в Шорт Гиллс, Нью-Джерзі: **(973)376-5140.** Пожертви будуть звільнені від податків. Чеки просимо виписувати на **Children of Chornobyl Relief Fund, 272 Old Short Hills Road, Short Hills, New Jersey 07078.**

Фонд допомоги дітям Чорнобиля

Учасники і гості турніру – Орест Тороус, Ярослав, Михайло і Роман Лесіви, Доротея Тороус.

Сенатор Джеймс Алісі з організаторами турніру в Рочестері. Зліва: Мирон Бабюк, сенатор Алісі, Роман Лесів, Іван Адамчук, Богдан Скробач.

Учасники турніру ґольфу в Дірфілдському клюбі в Рочестері, Нью-Йорк.

XX століття: ПОДІЇ І ДАТИ

1954-ий рік:

Україна стала членом ЮНЕСКО.

В СССР почалося освоєння цілинних земель Казахстану, куди виїхало бл. 100 тисяч української молоді.

Франція закінчила бойові дії у В'єтнамі.

Узяли шлюб Мерилін Монро і Джо ДіМаджіо.

В США почався продаж кольорових телевізорів.

17 січня – помер провідник державного центру УНР А. Лівицький.

21 січня – в США збудовано перший в світі атомовий підводний корабель „Навтилус".

19 лютого – Крим передано Україні зі складу Російської федерації.

4 квітня – у віці 87 літ помер відомий композитор Артуро Тосканіні.

27 червня – в СССР збудовано першу атомову електростанцію.

11 липня – в Параґваї на 36 років запанував режим диктатора Альфредо Штреснера.

1955-ий рік:

Українські політичні в'язні з Мордовії написали „Відкритий лист до ООН" (перший документ самвидаву).

В Нью-Йорку продемонстровано музичний синтезатор.

Західна Німеччина ввійшла в НАТО.

В Каліфорнії відкрито Дізней ленд .

7 січня – вперше співав у Метрополітен-опера темношкірий соліст Маріян Адерсон.

18 квітня – помер Альберт Айнштайн (76 років).

14 травня – укладено Варшавський договір.

30 вересня – в автокатастрофі загинув 24-річний актор Джеймс Дін.

1956-ий рік:

В СССР осуджено „помилки" Сталіна, почалась „хрущовська відлига", звільнено частину політичних в'язнів.

Сталася криза довкола Суезького каналу.

Почалось виробництво "памперсів", посуду з тефлону.

В Угорщині придушено народне повстання.

Відбувся перший трансконтинентальний переліт гелікоптера.

Марокко і Туніс стали незалежними.

29 лютого – до університету в Алабамі прийнято першу темношкіру студентку.

23 березня – проголошено Ісламську республіку Пакистан.

19 квітня – принц Монако одружився з акторкою Ґрейс Келлі.

16 липня – в Польщі засновано Українське суспільно-культурне товариство.

6 листопада – французький письменник Жан-Поль Сартр вийшов з Комуністичної партії.

Таємниці історії: чому саме 17 вересня?

У вересні в полі зору громадськости світу стало 60-ліття початку Другої світової війни. Як відомо, після вторгнення 1 вересня Німеччини в Польщу, 17 вересня СССР почав війну на сході цієї країни. Чому це сталося 17 вересня? Чому обидва союзники – Німеччина і СССР – не виступили одночасно?

Історики з'ясували, що Гітлер дуже непокоївся зволіканням Сталіна з наступом на Польщу і німецький посол граф фон Шуленбурґ між 1 і 15 вересня багато разів звертався до Комісаріяту закордонних справ СССР із запитами з цього приводу. Але Сталін не поспішав, бо не знав, як відреаґують на аґресію Англія і Франція. Тільки 12 вересня він дізнався від своїх агентів, що ці держави не вестимуть бойових дій проти Німеччини на підтримку Польщі. Усе ж наказу Червоній армії не було, тому що Сталін не мав певности щодо намірів Японії. Коли Японія окупувала Манджурію і ввійшла до Монголії, Сталін послав туди добірні війська під проводом Жукова. Війна не оголошувалась, але бойові дії тривали і спершу верх мали японці. Першої поразки вони зазнали у 1939 році на невеликій річці Халхин-Гол. Після цього почалися переговори. Натиск Німеччини на Японію призвів до підписання перемир'я 16 вересня 1939 року і тієї ж ночі Сталін дав наказ Червоній армії почати операцію проти Польщі. Перемир'я з Японією повернуло увагу цієї держави на південь, де її інтереси зіткнулися з інтересами США. Так прикордонний інцидент у далекій монгольській провінції вплинув на хід світової історії.

Л. Х.

За книгою М. Дзєвановського „War at Any Price". Prentice Hal, 1991.

Звідки пішов рід циганський

"Ех, романе чаве" - так або приблизно так звучить під ридаючий гітарний акорд, циганський спів, який тривожить душу. А що, власне, означає це так популярне "романе чаве"?

Колись північно-західні райони Індії були населені гордими і войовничими раджпутами. Як стверджують індійські історики, вони заможно жили на своїх споконвічних територіях аж до 1192 року, коли на їхні землі посунули орди завойовників. У вирішальній битві з прибульцями раджпути зазнали поразки. Частина з них відступила на північ, в гори, де й дотепер живуть їх нащадки. А ось самі горді, які не побажали бути напіврабами біля власних вогнищ, вирішили шукати нову батьківщину. Вони називали себе "романе чаве", тобто "дітьми Рами" - дуже шанованого індійцями бога-героя.

У пошуках нової батьківщини чимало "дітей Рами" осіли в Ірані, Афганістані, деяких інших країнах. Основна ж частина, ніби їх звала вперед невідома сила, рушила в Єгипет. Із берегів Нілю розпочалася друга хвиля міграції і цигани відправилися в Європу. У довгих і часто напівголодних мандрах у кибитках, що продуваються всіма вітрами "діти Рами" волею долі набули далеко не кращих рис циганської вдачі. Діти привчилися змалечку жебракувати, десь при цьому вкрасти те, що погано лежить. Жінки майже поголовно стали ворожками, частенько шельмуючи довірливих і виманюючи у них гроші й цінності. Чоловіки захопилися викраданням коней.

Є й інша, більш романтична версія: цигани аж ніяк не були ізгоями. Справа в іншому. Слава про їх чудові музичні здібності рознеслася далеко за межі Індії, іноземні правителі охоче запрошували "дітей Рами" стати їхніми придворними музикантами. Ось так ніби і почалося розселення циган по всьому Старому світі.

Середземне море загине через 50 років

"Середземне море опинилося на межі екологічної катастрофи. Все живе загине в ньому до 2050 року",- стверджує французький вчений Франсуа Домінік. Серед причин лиха, що насувається, він назвав шкіливі відходи, що надходять з Чорного моря. На початку жовтня міжнародна екологічна організація "Ґрінпіс" заявила, що Середземне море перетворилося на "міжнародне звалище" і його забруднення з кожним днем набуває все більш загрозливого характеру. Вона закликала парлямент Туреччини якнайшвидше ратифікувати Барселонську конвенцію про захист навколишнього середовища Середземного моря, відзначивши, що за 20 років, які минули після прийняття "пляну дій у Середземномор'ї", жодних конкретних кроків щодо їх реалізації не було зроблено.

Що стосується Чорного моря, яке, за словами французького науковця, "несе смерть" Середземному, то в нього навколишні країни щорічно скидають близько 145 млн. куб.м. нечистот, 110 тис. тонн нафтових відходів, значну кількість хімікалів і радіоактивних речовин. Близько 60 відсотків всіх азотних і фосфорних сполук надходять у цей басейн з ріки Дунай. За даними екологів, з 23 видів промислових риб, які були в 60-і роки в Чорному морі, в цей час збереглося лише п'ять.

Згідно з однією з доповідей експертів Середньо-східного технічного університету, в 80-90-і рр. Чорне море перетворилося у найбрудніше в світі. Вчені вважають, що навіть якщо всі чорноморські держави в екстремному порядку вживуть належних заходів, змінити становище на краще вдасться, щонайменше, лише на 40 відсотків.

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ!

Перемога над раком?

Групі вчених на чолі з професором Робертом Бенезра з ракового центру у Нью-Йорку вперше в світі вдалося ідентифікувати два гени, які забезпечують ріст і розмноження ракових клітин. Встановлено, що гени Ай-Ді1 і Ай-Ді3 беруть участь у будівництві кров'яних судин, які, забезпечуючи кров'ю ракові клітини і пухлини, підтримують їх життєдіяльність і ріст. При активному впливі на ці гени відбувається "відключення" ракових клітин від організму і вони швидко гинуть. Це надзвичайно важливий крок на шляху до розкриття ґенетичних основ механізму ракових захворювань, який може привести до повної перемоги над ними.

ДІНАУ

Крила президента

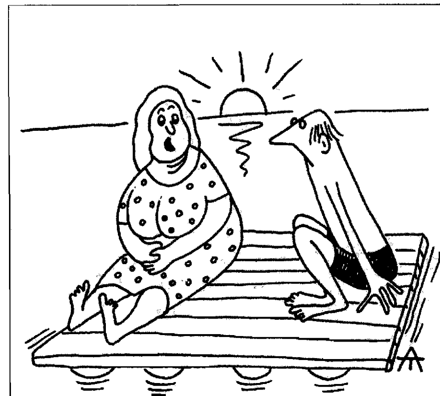
Телевізійна хроніка часто показує Президента США, який покидає великий літак з написом „United States of America". Яка його історія?

Перший президентський літак з'явився у 1944 році, коли для тодішнього Президента Франкліна Д. Рузвельта приготували спеціяльний літак C-54 Skymaster, якому дали ім'я Sacred Cow. У 1947 – 1953 роках цю машину замінив літак DC-6 Liftmaster, яким часто подорожував Президент Труман. Літаками Айзенгавера були Columbine II і Columbine III. У 1953 році стався випадок, після якого літак Президента дістав нову постійну назву – Air Force One. На той час літак Айзенгавера називався Air Force 8610, і одного разу виявилось, що під таким номером виконує лети компанія Eastern Airlines. Поява одночасно двох літаків з однаковими викличними створювала небезпеку і тоді з'явилося число один. Нова назва літака стала особливо відомою після замаху на Д. Кеннеді, який спершу використовував літак C-118, а з 1962 року дістав літак C-137C (Boeing 707-320B) з бортовим числом 26000. Цим літаком Кеннеді прилетів у Даллас, цим літаком перевозили його тіло, на цьому літаку приніс присягу новий Президент Джонсон, якого після смерти в 1973 році теж перевезли до місця поховання в Тексасі цим літаком. Цим літаком Ніксон літав до Китаю і СССР.

Літак нинішнього Президента зробив перший лет за правління Буша 6 вересня 1990 року. Це спеціяльна версія Боїнґа-707 – VC-25A. Таких літаків є два. Кожен має 71 метр довжини, 19.3 метра висоти, розмах крила – 60 метрів. Швидкість на висоті 14 тисяч метрів – 630 миль на годину. Літак піднімає в повітря 375 тонн і може летіти на відстань 12,500 кілометрів. Можлива заправка пального у повітрі. Обслуга літака налічує 26 осіб.

В літаку є кабінет Президента, конференційна заля, їдальня, покої Президента і Першої лейді, в разі потреби може бути утворений медичний центр. В салоні є кабінети і місця відпочинку для урядовців і журналістів. Телефонна система літака має 85 номерів. Літаки Президента збудовані в штаті Вашінґтон, а базуються в штаті Меріленд на базі Ендрюс.

(З американської преси)

Але чому я повинна схуднути?..

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Концерт стрілецьких пісень відбудеться в Клівленді

На 1999 рік припали дві важливі в українській історії дати: 80-ліття злуки українських земель в одну Соборну Українську Державу (1919) та 60-ліття проголошення незалежности Карпатської України (1939). Ці ювілеї заплянowано відсвяткувати концертом стрілецьких пісень з часів Листопадового Зриву, переведеного в Галичині Січовими Стрільцями в 1918 році, який мав важливі наслідки на розвиток дальших подій у нашій історії.

До програми концерту підібрано найкращі стрілецькі пісні для чоловічого хору. Їх виконає клівлендський хор „Дніпро" під дириґентурою паніматки Оксани Боднарчук, яка вже шість років є мистецьким керівником хору. До святочного слова запрошено історика д-ра Любомира Винара. Стрілецький вірш виконає Ірена Дубас, донька січового стрільця, відомого композитора Ярослава Баранича.

Ця імпреза відбудеться під патронатом Українських Злучених Організацій в Клівленді, Огайо. Концерт почнеться о 3-ій год. по пол. у неділю, 31 жовтня, в залі парафії Покрови Пресвятої Богородиці, 6812 Бродвю Рд. в Пармі, Ог. Вступ для дорослих 10 дол., для дітей та середньошкільної молоді – вільний.

УЗО запрошує всіх громадян в околиці Клівленду, яким ці події дорогі, закінчити століття, в якому вони відбувалися, численною участю в цьому концерті.

Мгр. Василь Ліщинецький,
голова УЗО

ІСТОРИЧНІ ІМЕНА

Предтеча Маркіяна Шашкевича

В Українському Музеї і Українській Бібліотеці Стемфордської епархії УКЦ є багато рідкісних видань, стародруків. Між ними – „Тріодь Цвітна" з 1491 року, „Кобзар" Тараса Шевченка, оригінальне видання з 1848 року, „Церковна газета", що виходила в Будапешті з 1856 року під редакцією о. Івана Раковського, та багато інших видань. Має наша бібліотека видання проповідей з 1794 року. Цінність його полягає в тому, що ця книга видана в тодішній народній мові – сорок чотири роки перед тим, як Маркіян Шашкевич видав свою „Русалку Дністрову".

Книга, про яку мова, вийшла в Почаєві в 1794 році, а її автором є о. Юліян Добриловський, ЧСВВ. Книга ця має назву „Науки парохіяльния", а підзаголовок уточнює, що вони написані чи перекладені „з славеноруського на простий і посполитий язик руській для латвійшого простих людей і неуков вирозумленія і спасенного оних пожитку".

Перший звернув увагу на ці проповіді Іван Вагилевич із „Руської Трійці" в 1848 році, який згадує, що о. Добриловський писав також вірші, а між ними дві пісні, які помістив у своєму збірнику Вацлав з Олеська. А були це вірші „Дай нам, Боже, добрий час" і „Станьмо, браття, в коло". У 1906 році відомий поет і літературознавець Василь Щурат написав статтю про о. Добриловського – „Український проповідник і поет з кінця XVIII ст.". В хроніках василіянських монастирів д-р Щурат не раз стрінув ім'я о. Юліяна Добриловського, але точніші дані про того василіянського ченця подав видавець Записок Чину св. Василія Великого о. д-р Йосафат Скрутень. Подаємо життєпис о. Юліяна Добриловського за о. Скрутнем.

Добриловський Юліян-Йосиф народився 1758 або 1760 року і помер 1825 року. Священик-василіянин тоді так званої польської провінції, а від 1796 року – галицької. Батько його Михайло був місцевим греко-католицьким священиком і деканом. Мати називалася Тетяна. До Чину св. Василія Великого вступив 19 липня 1778 року, чернечі обіти склав 20 липня 1779 року, а на священика висвячений у 1784 році. Після висвячення викладав фізику продовж двох років у василіянській школі в Шаргороді, а згодом цілком посвятився проповідництву і місійній праці. Перебував у головних місійних осередках – Замості (1786 і 1787), Тригорі (1788) і Крем'янці (1789–1795). Звідси виїздив як місіонер на працю до епархій Львівсько-Галицько-Кам'янецької, Луцької і Київської.

В час переслідування уніятів виїхав з Кременця до Галичини. Задержався в Підгірцях, а потім переїхав до Львова. Чернеча влада приділила його до Підгорець, а Митрополит дав йому декрет сотрудника головної церкви в Бродах. Тут о. Добриловський заблищав як знаменитий і ревний слуга Божого слова серед вірних обох обрядів тих околиць.

В січні 1800 року, на власну просьбу, перейшов до монастиря св. Юра у Львові як проповідник, але вже в 1801 році вернувся до Підгорець, де був ігуменом до вересня 1803 року. Проповідував у різних місцевостях – в Жовкві, у Крехові, а в 1815 році одержав призначення на ректора школи й монастиря в Бучачі. Тут о. Добриловський розбудував школу, реставрував церкву.

Признаючи великі заслуги о. Добриловського, Чин пропонував йому архимандрію в Жовкві, але несподівано його вразив параліч (1821 р.). Хворий пішов на лікування до чернечого маєтку в Зеленій коло Бучача, де й помер 13 березня 1825 року.

Отець Добриловський писав також поезії і, на думку Щурата, ті поезії на той час були зовсім добрі. Добриловський був „непересічний поет". Поезії Добриловського позитивно оцінили такі знавці української літератури, як Іван Франко, Михайло Возняк та інші. Добриловського можна сміло зачислити до діячів, що причинилися до відродження письменства в Західній Україні.

Управа Українського Музею і Бібліотеки, Архіву рада, що цей рідкий примірник проповідей в тодішній народній мові є в нашій збірці.

Василь Ленцик
Стемфорд, Конн.

Олександер Мотиль - художник

Американець українського походження Олександер Мотиль – знаний історик та політолог, багаторічний адміністративний директор Гарріманівського інституту Колюмбійського університету, а нині професор Ратґерського університету, автор численних книжок зі східньо-европейської проблематики, а також автор образотворчих робіт. Олександер Мотиль студіював живопис в Колюмбійському університеті в американського художника Леона Голдіна. Від 1975 року Мотиль регулярно виставляє свої роботи в Нью-Йорку на різноманітних мангеттенських вернісажах. Трохи згодом художник входить в більш широке професійне коло, творче обличчя Олександра Мотиля органічно вписується в багатомірний, багатоликий та багатоголосий пейзаж американського модерного мистецтва, але не губиться в ньому.

Мотиль – художник самодостатній. Його картини сприймаються як ліричний щоденник, як беззастережна сповідь. Можна відшукати інтертекстуальні впливи і запозичення від імпресіоністів до урбаністів, але Мотиль має свою інтонацію. Як правдива дитина асфальту та вроджений мешканець світового мегаполісу Нью-Йорку, вихований в необхідності подвійного усуспільнення еміграційного середовища, він малює переважно обриси стін, дахів, димарів з точки зору віконного отвору та під кутом зрізаної кам'яним колодязем двору діягональної перспективи неба. Потреба неба, стремління космосу і світла матеріялізується в двох кольорових домінантах палітри художника – багатоликості синього і жовтого кольорів, кольорів неба і сонця.

З полотен Олександра Мотиля дивляться квіти та книжки, городина та свічки, жіночі постаті та дерева. Конструктивні енергійні лінії, геометричні площини і насичені просторові пави творять майже монохромну композицію, яка динамізується моментами несподіваного кольору. Одухотворено-прозорі тендітно-вразливі ґрації квітів у серії „Квіти" (осінь 1998) в останній роботі циклу неначе ховаються або перекреслюються чорними смугами ґрат. Раптовий сплеск болю червоної фарби, руйнуючої патріярхальний натюрморт з посудом („Посуд", весна 1998), сум'яття хаотичних мазків пензля в малюнку „Японія" (серпень-вересень 1998), сполохи руху в „Танцівниці" (серпень-вересень 1998), журливо нахилена до тоненької і стрункої білої свічки огрядна рожева голівка лямпи („Лямпа", листопад-грудень 1994) – пластичні образи, створені під впливом певного душевного настрою так само, як й інші, більш меланхолійні або драматичні полотна.

Вікно у Мотиля набуває символічного значення. Воно є суб'єктом і об'єктом його урбаністичних і кімнатних пейзажів. Мотиль малює те, що бачить або бачив з вікна, а також, потроху відступаючи від нього, і саме вікно. Художник дивиться на світ очима вікна, яке йому його відкриває і обмежує водночас. Вікно захищає людину, але й ув'язнює, воно її уособлює, але і заступає.

Світовідчування сучасника в образотворчих медитаціях Олександра Мотиля постає в усій своїй рефлексивній складності, споглядальній відчуженості і спонтанній фрагментарності. Якщо башти водяних резервуарів виглядають як величні собори, а звичайний будинок інтерпретовано як живу істоту, то на поодиноких, властиво, жіночих портретах Мотиля, образ людини видається аморфним, її обличчя розмито, лінії тіла ледь окреслені, але загальна композиція за своєю тональністю прагне гармонії і спокою.

Наталія Чечель

НОВІ ВИДАННЯ

Якби ми вчились так, як треба...

Розмови про наболіле

Під таким заголовком київський видавничий центр „Просвіта", видав у цьому році книжку Анатолія Погрібного, доктора філологічних наук, академіка Академії Наук Вищої Школи, професора Київського Університету та відомого громадсько-культурного діяча. Автор аналізує проблеми українського державотворення та складні процеси в національно-культурному житті України сьогодні. Д-р Погрібний стверджує, що Україна все ще злиденна, жебрацька країна. Крім того, це держава, з якої духовно-культурне українство підступно і навіть відверто витісняється. Це країна, в якій шовініст- обруситель звільняє українців з праці за їхню відданість своїй державі та за патріотизм. Автор подає приклади країн (Німеччина, Польща), які досягли добробуту після війни і вважає, що це сталося тому, що після розвалу соціялістичного табору ці народи, поперше, довірили свою долю національно-державницьким патріотичним антикомуністичним силам, а подруге, в них не занедбувалась, як на Україні, а навпаки, зміцнювалась, ідеологічна, культурно-освітня сфера. Це все об'єднує націю єдиною волею, зміцнює єдиною провідною ідеєю, згуртовує її і формує з неї одне вольове, дисципліноване ціле. Автор пише, що фатальну ролю відіграють певні прикмети нашої національної вдачі, такі, як запізнілі прозріння української нації, сумнівні засади „якось то воно буде" або „якби ж то знаття". Закінчуючи книжку, автор згадує Олеся Гончара і запитує себе: як би Гончар реаґував на підсумки парляментських виборів 1998 року?

Знавши добре персонально Гончара, Погрібний вважає, що відповідь була б такою: „Досить вже нам, браття, розбрату, бережімо Україну, бо вона у нас одна". Від себе Погрібний закликав в ім'я сучасного і майбутнього до активної дії проти недругів українства: „Спасенна наука національної самосвідомости, самоповаги, національної самооборони, національного самоутвердження хай прийде кожному з нас, українців, в незамінному поміч".

Олена Несіна,
Дослідний і Документаційний Центр
Українського Інституту Америки

ЗВІДУСІЛЬ

Цікаві автомобільні плити для мешканців Каліфорнії

Своєрідним серед колишніх президентів США є Рональд Реґен: його іменем названі летовище і великий діловий центр у Вашінґтоні, чимало інших будинків в усій Америці і навіть парк у Варшаві. А тепер до цього списку додадуться і спеціяльні автомобільні плити, якими зможуть прикрасити своїх "залізних коней" мешканці Каліфорнії. На новій плиті, представлення якої відбулося у Лос-Анджелесі, колишнього президента і популярного кіноактора увічнено в одній з його голлівудських ролей. Для того, щоб одержати цей знак, будь-який автовласник зі "золотого штату" має заплатити 50 долярів.

Ізраїль продаватиме зброю арабам

Вперше в своїй історії Ізраїль висловив готовність продавати зброю арабській країні. Як повідомила сьогодні газета "Гаарец", міністерство оборони дозволило підприємствам ізраїльської військової промисловости укладати контракти на поставки стрілецької зброї і боєприпасів сусідній Йорданії.

Ґерґардт Шродер в Книзі рекордів Ґіннесса

За рік після перемоги у парляментських виборах в Німеччині канцлер ФРН Ґерґардт Шродер забезпечив собі місце в одній із енциклопедій світу, яку найбільше читають. Як повідомив представник Книги рекордів Ґіннесса, Ґ. Шродер разом із своєю дружиною Дорріс Шродер-Кепф зайняв почесне місце на 99-й сторінці нового видання цієї книги "як глава уряду.., який найчастіше міняв дружин". Нинішній глава берлінського кабінету за своє життя чотири рази брав шлюб. Жоден його колеґа в світі не може з ним у цьому конкурувати.

Корупція – національна проблема Росії

Колишній прем'єр і лідер бльоку "Вітчизна - вся Росія" Євген Примаков вважає, що "корупція стала проблемою національної незалежности в Росії: вона ставить під загрозу не тільки майбутнє країни, а й сам факт її існування". За його даними, кримінальні структури контролюють тепер до 40 відсотків економіки в країні. Прямі втрати федерального бюджету від цього складають близько 20 мільярдів долярів, тобто порівняно з прибутками усього федерального бюджету на1999 рік.

Переговори про вступ Китаю до СТО буде відновлено

У найближчому майбутньому між Вашінґтоном і Пекіном може бути продовжено переговори з питання щодо вступу Китаю до Світової торговельної організації (СТО). Сподівання на це висловив міністер фінансів США Лоренс Саммерс. Він наголосив, що адміністрація Клінтона відносить питання про членство Китаю у СТО до сфери національних інтересів США, враховуючи, що у майбутньому КНР, можливо, стане другою після США найбільшою економічною державою.

Важливо, кому саме допомогати

Лист з Берислава на Херсонщині

Листи

У недалекому минулому ми майже нічого не знали про українців, які проживають за межами України. Ця тема була для нас заборонена. А якщо щось і повідомлялось, то дуже в спотвореному вигляді. Тепер інший час. Україна стала незалежною державою. І ось в руках я тримаю газети, про які раніше і не знав, що вони існують – „Свобода", „Народна воля", „Ukrainian Herald", „The Ukrainian Weekly". Їх, а також дитячу літературу англійською мовою для читання школярам час від часу надсилає нам сім'я Гованських, за що ми їм щиро вдячні.

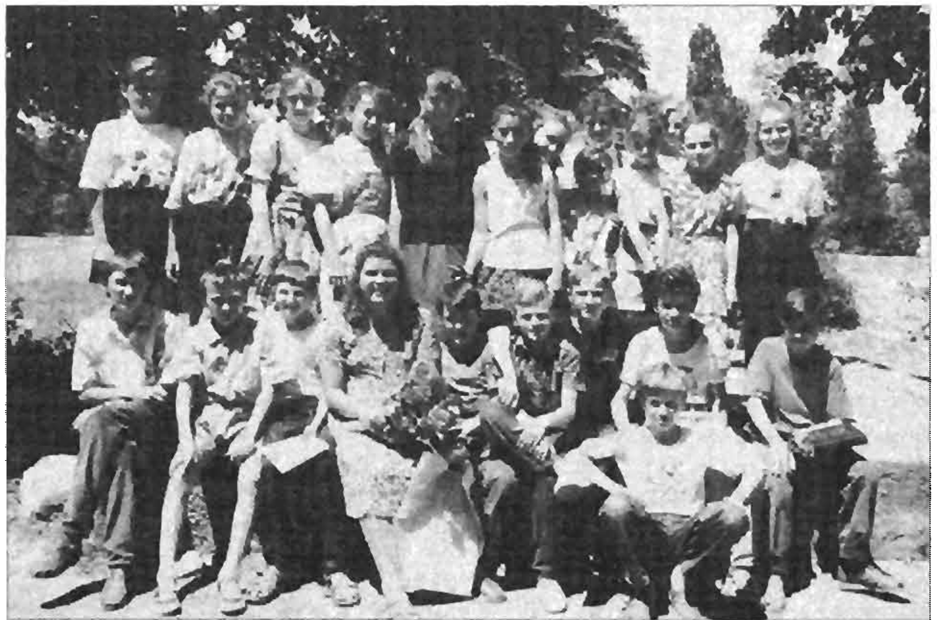
У газеті „Свобода" я натрапив на статтю „Яка поміч?", в якій розповідається про святий обов'язок діяспори допомагати Україні. Але наголошувалось на тому, що робити це треба виважено, аби кошти не осідали в кишенях спритних ділків. Хвала Богу – прозріли!

Справді буває так, що, проходячи через різні установи, допомога прилипає до не чистих на руку чиновників. Та це й не дивно:

Ти знаєш – дурень не бере:
У нас хоть трохи хто тямущий,
Уміє жить по правді сущій,
То той, хоч з батька, та здере.

Так писав про чиновників І. Котляревський ще два століття тому. З того часу мало що змінилося. Ми жили і продовжуємо жити за принципом: „Все кругом колгоспне, все кругом – моє". Крали, крадуть і будуть красти, якщо не зміниться система економічних відносин. Тому важливо знати, до кого потрапляє допомога і як вона розподіляється. Найкраща допомога – це співробітництво, від якого виграють обидві сторони, бо ж сказано: краще навчити ловити рибу, ніж її давати.

Яка допомога нам потрібна? У 1991 році Товариство „Просвіта" м. Берислава Херсонської области встановило зв'язок з головою американського Товариства української мови ім. Т. Шевченка Романом Воронкою, а згодом – з його дружиною Зіркою. Вони – часті гості в Україні. Роман Воронка читав курс лекцій з математики в Київському політехнічному інституті. Як член правління Всеукраїнського товариства „Просвіта" ім. Т. Шевченка, він докладає великих зусиль, аби утверджувати державний статус, нашої мови, турбується про освіту і виховання молоді. З його допомогою вийшли в світ підручники для початкової школи „Материнка" – це український буквар, „Ластівка", „Біла хата", „Писанка" – читанки для другого, третього та четвертого клясів. Зірка Воронка розробила посібник з англійської мови для учнів молодших клясів „Let's Start", також викладала англійську мову в Київському політехнічному. Зараз є координатором курсів з англійської мови, які проводяться в Україні. У 1991 році, напередодні референдуму, у найбільш критичний для України час, коли стояло питання бути їй незалежною державою чи ні, Роман Воронка приїжджав у Берислав, у цей забутий Богом і людьми край, агітувати за незалежну Україну і своїм полум'яним словом вплинути на кінцевий результат виборів.

Діяна Гованська з своїми учнями.

У 1992 році Роман Воронка від імені Товариства української мови ім. Т. Шевченка у США подарував Бериславській школі №4 три комп'ютери, які й досі служать школярам. І ця допомога дала свій результат. Учні з великим задоволенням опановують основи комп'ютерної справи.

З 1993 року в Бериславі щорічно проходять курси з англійської мови для дітей нашого міста. До нас приїжджали Адріяна Мельник, Уляна Кіналь, Кімберлі Галамар, Кенет Янчук, сестри Оксана та Олена Гуненко, Арета Тритяк та Еймі Джонсон. У 1994 році курси проводила Діяна Гованська. З того часу сім'я Гованських постійно піклується про нас. Неодноразово вони надсилали нам англомовну дитячу літературу, до якої Діяна робила фонозаписи. Для кращого розуміння змісту твору ми зробили до них переклад і граматичні доповнення. Тепер діти, читаючи кращі зразки світової літератури, мають можливість удосконалювати своє мовлення. Було б дуже добре, якби ці книжечки можна було перевидати в Україні з нашими доповненнями. Можливо, хтось допоможе нам у цій справі?

Коли виникли проблеми з комп'ютерами, родина Гованських придбала для нас два жорстких диски з контролерами (hard disk). Таким чином, наші комп'ютери ожили знову.

Україна нині перебуває в тяжкому екологічному становищі, наслідком якого є хвороби, з якими лікарям боротися надто важко. В лікарнях не має елементарних речей: вати та бинтів, а що вже говорити про коштовні препарати. Довідавшись про епідемію холери в Україні, Надія Гованська відразу ж вислала сильнодіючі антибіотики, які врятували життя не одній людині. І це не перебільшення. Неодноразово вона надсилала ліки від різної нежиті.

У 1990 році був створений українсько-американський фонд „Сейбр-Світло", який поставив перед собою завдання сприяти підвищенню науково-технічного та культурного рівня українського народу. Через працівників фонду Володимира та Христину Паляниців ми одержали посібники для вивчення англійської мови.

Історія України зараз пишеться поновому. Відкриваються нові імена, викреслені з пам'яті народу. І правдиво розібратись у цій нелегкій справі допомагають викладачі Українського Вільного Університету, зокрема Олександра Кисілівська-Ткач. Влітку 1997 року в цьому університеті поталанило вчитися Наталці Осипенко – вчителю історії, зустрічатися й спілкуватися з його викладачами, відчути його дух. Місяць, проведений у країні з іншою мовою та культурою, став особливою сторінкою її життя. Ця поїздка наче зняла полуду з її очей. Перш за все, це велика школа життя, в якій ти – особистість. Перебування в середовищі українців у Мюнхені справляло таке враження, ніби опинився в маленькій Україні. Дивним було те, що літні люди розмовляють виключно українською мовою, не забули її, коли дехто з нас забув мову на рідній землі. Уроки з української мови давали можливість відчути силу й ніжність рідного слова. Література відкривала і повертала імена Богдана Лепкого, Івана Багряного, Юрія Клена, Михайла Осадчого, Миколи Зерова.

Як бачите, народна дипломатія відіграє не меншу ролю, ніж зустрічі посадових осіб на вищому рівні. Об'єднавши наші зусилля, ми можемо разом принести користь Україні.

Юрій Єременко,
м. Берислав, Херсонської области

Американське „пекло" чи комуністичний „рай"?

Прочитавши допис М. Васильків „Америка - країна чорних ангелів?" у „Свободі" від 8 жовтня, я здивувався її безпощадній критиці редакторки О-КИ. Я знову прочитав статтю „Про Спаса у великому місті" від 27 серпня, але не знайшов там „чорних ангелів", а тільки частину темної сторінки життя у великому місті Америки.

Я поділяю погляд О-КИ, бо я жив колись у Нью-Йорку і трохи знаю життя в ньому. Мені також не подобається швидка їзда, голосна музика й засмічення вулиць „чорними ангелами" й „білими дияволами". Та музика до пізньої ночі не дає спати, а лайка удень неґативно впливає на нерви.

Але я також згідний з Марією Васильків, яка представляє страшну картину життя в Україні в часі комуністичного режиму, тому я волів би вибрати „американське пекло" замість „комуністичного раю". Пані О-КА хотів би подякувати за її цікаві дописи і порадити не вживати слова „мурини", бо їй можуть причепити ярлик дискримінації.

Дмитро Марійчук,
Аврора, Огайо

Що діється з повстанською могилою в польському селі Монастирі?

Вже доволі довго в пресі не було вістки про могилу воїнів УПА в Монастирі (Польща), за яку через майже п'ять років судили Дмитра Богуша з Перемишля. Щоб краще донести до нашого читача болісну проблему українців у Польщі, які прагнуть зберегти могили своїх рідних, в тому числі воїнів УПА, друкуємо матеріял Дмитра Богуша, якого польські суди карають тільки за те, що посмів на могилі поставити хрест та написати, хто спочив у тій потом і кров'ю зрошеній українській землі.

Біля джерел ріки Рата, яка вливається в Буг, постало село, що взяло назву від цієї ріки – Верхрата. Тобто верх (початок) ріки Рата. До села належало ще й 13 присілків. Один з них названо Монастир. На схилі невисокої гори причепилися, неначе ластівчине гніздо, 54 селянські хати. Була там також читальня „Просвіти", філія кооперативи та однокласна школа. 2 березня 1945 року відділ Української Повстанської Армії вступив у нерівний бій з військами НКВД в Мриглодах і в Грущі, присілках Верхрати, поблизу Монастиря. В цьому бою загинуло 62 повстанці. Спочатку їх поховано на полі бою. Два місяці пізніше за наказом командира „Залізняка" полеглі повстанці були перепоховані у спільній могилі біля церкви в Монастирі.

Після акції „Вісла" в 50-их роках польська влада зруйнувала, ще в доброму стані, церковцю. На могилі люди поставили березовий хрест, котрий з бігом часу повалився. По виході з тюрми, коли я вперше відвідав цю могилу, на цьому місці була лише яма, так запалася земля. У 70-их роках студенти відновили могилу, насипали піску і поставили вдруге березовий хрест. Десять років пізніше один чоловік поставив на могилі металевий хрест, який стоїть донині.

Будучи єдиним свідком перепоховання, задля того, щоб дощі не розмили піскової могили, порушив я цю тему на засіданні Управи Спілки українських політв'язнів сталінського періоду у Польщі. Управа Спілки доручила мені зайнятися цією могилою і побудувати відповідний пам'ятник.

25 січня 1994 року від імені Спілки українських політв'язнів звернувся я до воєвідського консерватора у Перемишлі з пропозицією поставити на цій могилі пам'ятник. По довгих перипетіях моє звернення відіслали до Варшави, до генерального секретаря Ради охорони пам'яток боротьби і мучеництва Анджея Пшевозніка. Від січня до 1 серпня 1994 року не було жодного рішення – ні про дозвіл, ні про заборону. І я відважився самостійно розпочати будову надмогильного пам'ятника. Було дуже тяжко, бо матеріял і воду треба було довозити трактором з двоколівкою.

Працю при будові зупинили 18 серпня 1994 року урядовці з Любачова. Почалося слідство. На мене наклали грошову кару 400,000 зл. (старої вартости). Кару цю я заплатив, однак почалися одна за одною судові розправи. В Любачові відбулося їх шість, а в Перемишлі, вищій судовій інстанції – дві. Суд в Любачові мене три рази виправдав, а перемиський прокурор це опротестував. Справа тривала понад чотири роки і у кінцевому вироку написано: „Це невелика провина, справу припинити".

До часу заборони зроблено вже половину запланованої праці. Районовий уряд в Любачові наказав мені розібрати те, що зроблено. Я відмовився, мотивуючи відмову тим, що як на Волині будуть розібрані пам'ятники польським жовнірам АК, тоді я розберу в Монастирі. Районовий уряд в Любачові за мою відмову розібрати пам'ятник знову наклав на мене кару (1540 зл.), але по трьох днях тодішній перемиський воєвода затримав виконання цієї кари до часу рішення начального адміністраційного суду у Варшаві. В минулому році, у листопаді, цей суд розглядав мою справу і, на жаль, відхилив мою скаргу, а в 28 травня 1999 року мені вже присудили платити не 1540 зл., а 1627 зл., які будуть вираховувати з моєї пенсії.

Нам відомо, що як А. Пшевознік був у Львові, то запевняв львів'ян, що справа могили в Монастирі вже полагоджена. У Бірчі перепохования закопаних на полі повстанців УПА – також. А слід нам знати, що всі наші прохання щодо впорядкування могил надіслані на адресу А. Пшевозніка у Варшаві. Він в тих справах виступає на рівні міністра. А що питання мало бути полагоджене свідчить „Протокол узгіднень", підписаний ними ще 6 березня 1998 року. А що було далі?

Новий проєкт пам'ятника в Монастирі було доручено А. Пшевознікові, і все йшло згідно з домовленням з ОУП (Об'єднання Українців у Польщі). ОУП мало дозвіл на будову від власника ділянки, яка належить до лісу, а ліс – у скарбі держави. Після звернення ОУП до надлісництва в Любачові надійшла відповідь, що дозвіл має право дати тільки міністер лісництва, а чи до нього ОУП написало таке письмо, мені невідомо.

Ми не можемо добитись дозволу побудувати пам'ятник на могилі повстанців УПА в Монастирі, які загинули від большевиків, а не від поляків. Така є правда про права української меншини в Польщі.

Дмитро Богуш,
Перемишль

ВЕСЕЛО ПРО СЕРЙОЗНЕ

Нема пекла

Коли я був дитиною, ніхто мене пеклом не страшив, але я пекла боявся, як вогню. Не знаю, звідки такий страх у дитини взявся, але він панував, як пан над кріпаками за панщини. І я давав Богові різні обіцянки, які було тяжко виконувати – і цим ще більшого страху наганяв на себе. Мабуть, злющі чорти, які, я знав, перебувають у пеклі, такого страху мені навіювали, як громи серед чистого поля.

Коли підріс і, прочитавши про пекло в „Енеїді", хоч сміявся з його грішників, однак страх перед пеклом не зникав, бо в критичних хвилинах чув я реґіт чорта з вилами, намальованого в пеклі Котляревського. Коли прийшла війна, вона відігнала пекло від мене, бо сама творила пекло на емлі, і я, йшовши в атаку, молився: „Боже, прости мені всі мої гріхи"...

Після війни, як я дещо очуняв, прийшло мені на думку дослідити пекло серед людей. Як? Просто. Я питався, кого зустрінув, чи він вірить в пекло. Вислід мого опитування? Ніхто не вірить у пекло. Одні казали просто: Ні! Інші викручувалися своїми вигадками, як ось: кому пекло потрібне? Маємо пекло на землі...

Навіть священики Святим Письмом закривалися, а єпископ, з яким я мав приємність говорити й невинно запитався про пекельну справу, почав говорити про небо, заявляючи авторитетно, що в небі є теж „соціяльна ґрадація", і я напевно не буду в тому самому куті, що він.

А там ішли роки еміґрації, прийшли літа діяспори, незалежність України, відвідини „старого краю", який, замість неньки, більше почав виглядати на мачуху. Не спам'ятався я, коли, відвідуючи Печерську Лавру, заговорив до одного монаха, молодого й кутого на всі чотири ноги в духовних справах, і чомусь знову вискочило мені з уст питання, чи він вірує у пекло.

Його відповідь майже приголомшила мене, як конопельний чад. Його виховували „гомо совєтікуси", як тепер залюбки повторюють політологи, котрі також вийшли з того самого середовища, а відповідь з переконанням неофіта зазвучала, немов найбільший дзвін з печерської дзвіниці: „Тааак!".

Запримітивши моє здивування, він пояснив: „Щоб вірні не відступали від нашої православної церкви і релігії".

– Котрої церкви? – я спитався.

– Української Православної Церкви...

– Котрої? – допитувався.

– Московського патріярхату.

Вся розмова була дуже чемна, без сірчаних погроз і, в той же час, українською мовою. Все таки є віруючі в пекло, але не для себе, а для своїх вірних...

Опозиція проти пекла множиться, як колорадські жучки на полі картоплі в Україні, навіть в серці католицької Італії. Професор Люїґі Ломбарді Валяврі із Католицького університету Святого Серця у Міляно сказав про ідею пекла: „... Це колосальна несправедливість, яка суперечить модерному законодавстві і конституції Італії". (Хай би подібно сказав Президент Кучма про догму пекла, яку висловив монах у Печерській Лаврі, то як зареаґувала б президентова Людмила). Мабуть, через цю конституцію Папа, згідно із своєю конституцією, звільнив професора з посади.

Не одне я почув за тих вісім років незалежности, тож малощо мене вже дивує. А все ж є несподіванки, й то великі! Бо на моє запитання врешті прочитав я відповідь, і то авторитетну – самого святішого отця Папи Римського Івана Павла II. Папа сказав, що пекло не існує десь там, у величезному озері кипучої сірки й вогню. Це не кара Божа, а стан, витворений людьми, котрі відвертаються від Бога.

Читаючи про цю „пекельно-пекучу проблему", я не знаю, чи тішитися, чи сумувати.

– За чим сумувати? – спитається нерозважний читач, – За пеклом?

Так, за пеклом. Бо ніби я сам собі уявляв пекло, якого я боявся. А без пекла – чого грішники й бандити будуть боятися? Далі Папа підтвердив, що існують чорти (чи дідьки, дияволи, нечисті духи, як в нас їх називають), як і янголи – щось як в незалежній українській державі – патріоти і клептократи. Якщо існують, то де за ними шукати, як пекла вже нема? Перед ними буде важче остерегтися.

Особисто я вже своє пекло відбув. Тепер думатиму тільки про небо. І про це заздалегідь подбала моя кохана: вона купила для нас „льоту" на українському цвинтарі й поставила нагробний пам'ятник – але ще без дати вступу до неба...

Ро-Ко

ЗВІДУСІЛЬ

Віце-президент Банку Нью-Йорку пішла у відставку

Наташа Гурфінкель-Каґаловська, яку американські правоохоронці підозрівають в участі у незаконних фінансових операціях, пов'язаних зі справою відмивання грошей в "Бенк оф Нью-Йорк", зрезиґнувала з посту старшого віце-президента цього банку.

Унікальну книжку вкрали на очах бібліотекарів

У серпні до Національної бібліотеки України прийшов чоловік, який показав посвідчення працівника міліції і зажадав принести зі сховища кілька старовинних видань. Потім узяв перше видання книги Миколая Коперника „Про обертання небесних сфер" і пішов геть. У світі існує тільки 260 копій цієї книжки, виданої у 1543 році.

На поштовій марці – о. Є. Попелушка

У Польщі видано поштову марку з портретом капеляна „Солідарности" о. Єжи Попелушки, викраденого і вбитого Службою безпеки 15 років тому, в жовтні 1984 року. Тисячі людей побували на могилі священика у день роковин цієї трагедії. Загалом від дня смерти 37-річного капеляна його могилу відвідали 15 млн. осіб.

Державна Дума запросила Лукашенка

Переважною більшістю голосів Державна Дума Росії ухвалила заслухати пояснення президента Білорусі Олександра Лукашенка про сутичку міліції з учасниками антиурядової демонстрації в Мінську. З ініціятивою запрошення Лукашенка виступили депутати „лівого" спрямування.

Чи встоїть Росія проти Чечні?

Президент Росії Борис Єльцин у листі до Билла Клінтона запевнив Америку, що Росія у війні проти Чечні рішуче "відновлюватиме конституційний порядок", вважаючи своїм провідним завданням „знищення в Чечні гнізд насильства і терору". Тимчасом чеченське військо змусило російську армію відійти від села Первомайського біля Грозного і залишити узвишшя біля Серноводська. Минулого тижня росіяни втратили 60 вояків, 7 бронемашин і літак Су-25. Москва визнала, що від початку боїв Чечня збила два літаки, тоді як чеченці заявили про 9 збитих машин Росії.

„Лікарі без кордонів" – лавреати Нобелівської нагороди

Рада Европи привітала присудження Нобелівської нагороди миру неурядовій організації "Лікарі без кордонів". "Ця організація об'єднує людей, мета яких - надавати допомогу і надію тим, хто потрапив у найтрагічніші і скрутні ситуації", - заявив генеральний секретар Ради Европи Вальтер Швіммер. За його словами, ця нагорода стала визнанням гуманітарних зусиль "Лікарів без кордонів".

Мал. Ніни Мудрук-Мриц

Свято Покрови Матері Божої святкуємо 14 жовтня в честь того, що Мати Божа є Покровителькою-Оборонницею українського народу. Вона ж є й Покровителькою всього українського війська.

Покров Марії

В жовтні небо синє –
Листя золоте.
Срібне павутиння
Дивний взір плете.

Павучки хрещаті
Павутиння тчуть.
Янголи крилаті
В небо їх несуть.

Буде Божа Мати,
Мати нас усіх,
Полотенце ткати
Із ниток дрібних.

Простягне промінний
Білий свій покров,
Мов хмарки осінні –
Над землею знов.

Щоб усім нам знати
В добрий, тихий час:
Є в нас в небі Мати,
Молиться за нас.

Помолімось нині,
Бо яснів знов
На осіннім, синім
Небі – той Покров.

ПОКРОВ – protecting scarf
ПАВУТИННЯ – cobwebs
ВЗІР – pattern
ПАВУЧОК – little spider
ХРЕЩАТИЙ – marked with sign of cross
ТКАТИ – to weave
ПОЛОТЕНЦЕ – a small piece of linen

„ВЕСЕЛКА" — сторінка для дітей. Редагують: Українські працівники літератури для дітей і молоді.
Редакційна Колегія: Леся Храплива-Щур, Олександра Ковалик, Валентина Родак, Леся Шанта, Дарія Криштанович-Бродгед, Віктор Павленко, Петро Цехош.Заставка-наголовок і віньєтки Оксани Бошко.
Листи та матеріяли надсилати до редакції „Веселки": **„Veselka" L.O.Schur, 776 Sunninghill Ave., London, Ont. N6H 3L8 Canada**

Коли Боянчика оберуть президентом

Боян не йшов, а просто біг зі школи до бабусі. Не лише тому, що бабуся обіцяла налисники з сиром на обід, але й тому, що в кишені куртки мав для бабусі щось дуже важливе. Вчора бабуся розповіла Боянові, що 31 жовтня (а це вже зовсім недалеко!) в Україні будуть вибори і всі громадяни України будуть вибирати президента держави. І що це дуже важливе, бо який буде президент, така буде й держава. А Боянчик так собі сказав: „О, як я виросту, і мене виберуть, то я знатиму, що робити!"

Бабусі чомусь це дуже сподобалося і вона попросила написати їй, що саме зробив би, якби його обрали президентом України... А коли Боян сказав про це татові при обіді, тато взяв Бояна до іншої кімнати, посадив не собі на коліна, а на фотелі напроти себе і вони говорили, говорили дуже довго, і так, ніби зовсім дорослі, поважні панове. Потім Боян писав та писав, навіть з Бровком не бавився і навіть мама дозволила йому йти спати напівгодини пізніше, щоб закінчив... І ось Боян ніс до бабусі свою „виборчу програму", як назвав її тато. То хіба дивно, що Боян так дуже спішив?!

Бабуся взяла картку паперу з рук у Бояна, зменшила вогонь в печі, щоб налисники не припалилися, узяла окуляри і стала читати: „Я, Боян Нечаєнко, прошу вас – усіх, голосуйте на мене, щоб обрати мене президентом України. Я вчився багато років в Америці і в Україні, а що ще не навчився, то мене навчив мій тато, а чого тато не знав, то знала бабуся. Я знаю добре історію й географію України, і хоч народився й виріс на чужині, люблю Україну і люблю вас усіх і хочу, щоб усім в Україні було добре.

Коли мене виберете, то в Україні всі будуть знати і шанувати українську мову. Тато каже, що в Україні живе багато людей, які не є українці. Я їм дозволю мати свої церкви, школи, і що хочуть, і там вчити і говорити своєю мовою – але нашу державну мову мусітимуть всі знати, а хто не знає, хай учиться, а хто не хоче, то я не буду йому боронити виїхати в його країну.

Дітям я побудую великі, світлі і теплі школи, і дам багато-багато українських книжечок. Тато каже, що тепер таких книжок в Україні мало, а москалі присилають свої, російські через „прозорі кордони". Що це таке? Коли мене виберете, я скажу, щоб ці кордони позаліплювали плястеліною і буду пропускати через них лиш те, що добре для українських дітей і для всіх людей.Ага, бідних дітей не буде, бо всі батьки будуть працювати і держава буде їм платити справедливо. І сиріт не буде, бо будуть добрі люди, які візьмуть до себе дітей, коли батьки їм помруть.

Тато каже, що Україна така багата, що може дати все, що треба, не лише своїм громадянам, а могла б прогодувати ще півсвіту. Але так не є і мама мусить посилати харчі теті Олі в Полтаву. А я зроблю саме так, що Україна буде багата для себе і для всіх. Я постараюся, щоб була і поліція, і військо, і щоб обов'язково носили такі гарні „мазепинки", як колись носили наші Січові Стрільці і вояки УПА. І щоб у наших вояків вчилися всі армії цілого світу, бо наші будуть наймудріші. І за те усі будуть нас шанувати.

Тато каже, що по всьому світі живе багато українців, а особливо в Росії, бо їх туди повивозили большовики. Їх діти там живуть і не мають своєї школи, ані церкви, ані навіть книжечки. Коли мене виберете, я поможу повернутися в Україну всім українцям, хто хоче повернутися і поможу влаштувати собі життя в Україні. А хто не зможе повернутися, про тих подбаю. Скажу тим державам, де вони живуть, щоб дозволили їм мати українські церкви, і школи, і геть усе, так як чужинці мають сьогодні в Україні. І вони мене послухають, бо це буде говорити президент самої України!

Я хотів ще дописати, що коли стану президентом, то збудую бабусі правдиву палату з дуже великим городом, але тато каже, що президент і його родина мусять жити дуже скромно, щоб усі знали, що президент живе для народу, а не для себе. Шкода мені бабусі, бо вона дуже любить квіти, але зате я побудую для всіх бабусів і дідусів в Україні такі гарні доми опіки, щоб вони на старість мали все, чого хочуть. Ще так багато треба б писати, і я це й так виконаю, коли мене виберете, але мама каже, що вже півгодини минуло, а хтось завтра мусить бути на час у школі..."

Бабуся прочитала все до кінця, скинула окуляри, пригорнула Бояна до серця і розплакалася вголос, хоч бабусі це ніяк не личить... От і догоди бабусі!

НАЛИСНИК – fine pancake
ВИБОРИ – elections
ГРОМАДЯНИН – citizen
ПРЕЗИДЕНТ – president
ДЕРЖАВА – state, nation
ФОТЕЛЬ – easy chair
ПАНОВЕ – gentlemen
ТЕПЛОТА – temperature
ПРИПАЛИТИСЯ – to get burned
ГОЛОСУВАТИ – to vote
ЧУЖИНА – foreignland
ПРОЗОРІ КОРДОНИ – transparent borders between states (free of control)
ПЛАТИТИ – to pay
СПРАВЕДЛИВО – justly
ЩИРО – sincerely
БЕЗКОРИСЛИВО – not for profit
ЧЕСНИЙ – honest
МАЗЕПИНКА –„Mazepa hat"a part of traditional Ukrainian soldier's uniform
СКРОМНО – modestly
ВИКОНАТИ – to fulfill
ЛИЧИТИ – to match one's dignity
ДОГОДИТИ – to satisfy someone

Лист до „Веселки"

Добрий день, „Веселко"!

Я тебе завжди читаю, а тепер вирішила написати до тебе. Живу в Сполучених Штатах Америки, біля Лос Анджелес. Мені вісім років, іду до третьої американської кляси, а до четвертої української, ходжу до Пласту. Я вже відбула два рази триденне Свято Весни в Каліфорнії, де ми спали в шатрах і мандрували по горах, робили збірки і це було дуже цікаво. Від моєї товаришки Ніни я довідалася про тритижневий табір на Вовчій Тропі біля Нью-Йорку і цього року мама зробила мені велику приємність і післала мене на табір новачок на Вовчу Тропу. Я була перший раз так довго без мами. Було чудово. Ми гралися, співали, мали зайняття, ватру, коли наші мами нас відвідували. Мали гарну сестричку, старалися її слухати, говорити по-українському, але часом збиткували. А Леся-орлятко ловила жабки і приносила до шатра, а дівчатка кричали, бо боялися. Я також ловила жабки, навіть великі. Раз на нас напали хлопці, щоб нас налякати. Я раджу всім приїздити у табори, бо так пізнаємо одні одних, хоч живемо по різних містах. Перед нами шкільний рік і мусимо багато вчитися. Бажаю вам, всім читачам „Веселки" і моїм товаришкам успішного року і до побачення у 2000 році на Вовчій Тропі!

Таня Бігун-Капіфалі

П. С. Таня є внучкою Романа Бігуна, члена 131 Відділу УНСоюзу.

ШАТРО – tent
МАНДРУВАТИ – to wander, to hike
ЗБІРКА – roll call
ВОВЧА ТРОПА – Wolves Trail (name of a Plast camp)
ЗБИТКУВАТИ – to do pranks
ОРЛЯТКО–eaglet, title of Plast young member
ЖАБКА – little frog
УСПІШНИЙ – successfull

Мирослав Петрів

Котик

Вітерець листочок
По дворі котив.
На вікні коточок
Наш малий сидів.
Чує: тишком-нишком
Щось там шелестить...
Думав котик, – мишка.
Плиг її ловить!
Упіймав, понюхав,
Підкидати став,
А воно безвухе
І нема хвоста.
Розглядає, що то,
Лапкою торка,
Потім дума котик:
– Мишка не така.
Відійшов коточок,
Знахідку лишив.
Вітерець листочок
Далі покотив...

Мал. А. Яблонського

Думка читачів...

(Закінчення зі стор. 10)

но-політичні статті мусять появлятися у „Свободі", хай і в скороченій формі.

Подяка вам належиться і за те, що наближуєте читачів до України, яка для нас усіх є здійсненою мрією, але ще неутвердженою державою. Свого часу Петро Осадчук заявляв, що „вище України є тільки небо, але й небо понад Україною – також Україна". Думайте і ви такими категоріями, тоді газета „Свобода" буде на зеніті".

Теодор Мартасян з Севен Гілс, Огайо, який став читачем газети три роки тому, пише: "Теперішня газета, безперечно, якісно змінилася: підбір матеріалу поліпшився, хоч політична інформація є запізнілою через вихід раз на тиждень; якісніші ілюстрації. А головне – відкинуто мовно-стилістичні анахронізми. Дуже хотілося б, щоб газета стала щирим порадником та наставником для новоприбулих. Бо еміграція буде продовжуватись, незважаючи на політичну чи економічну ситуацію в Україні"

Чимало зауважень стосуються мови, і в цьому нічого дивного, бо ж це питання завжди було, і виглядає, ще довго буде наріжним каменем діяспорної преси. Думки читачів поділилися: одні вважають мову видання сучасною і відповідною до правописних норм, інші нарікають. **Роман Кокольський:** „Просимо не уживати зросійщені або взагалі чужі слова". **Микола Голінатий**: „Не уживайте скорочень, а якщо вони є, то виразно подавайте, що означає ОЖ, УАК і т.д.". Подружжя **Лесиків** радить „ввести куточок української мови і запросити до співпраці С. Караванського". Ряд зауважень щодо мови (і редаґування) подали **Ірена Петріна, А. Дражновський, Василь Мочула, Орест Петеш, Микола Лишик, Оксана Бойкевич, Богдан Коваль, Нестор Филипович**, інші. **Д-р Орест Попович** радить у спортивних публікаціях подавати терміни у двох варіянтах – діяспорному й українському.

З деякими листами важко погодитись, як наприклад, **Василя Ковача** з Стратфорду, Коннектикат (вік понад 70 років, освіта початкова): "Менше шовкової русифікації, от наприклад, борошно, (ур, пращур. До 1990 р. ніколи не читав Тарас Григорович Шевченко. Нам той батьківський титул непотрібний".

Або з цим: „Забагато особистих звернень і закликань (вправді оправданих). Ці заклики повинні бути на сторінці оголошень, а не в тексті статтей „Свободи". Зустрічається багато мовних „дивовиж", які передруковуються з преси України, хоча ми знаємо, що мова в Україні дуже занечищена русицизмами і „суржиком". Чому „Свобода" почала вживати назву „штат", коли дотепер уживала „стейт"? Невластиво називати українського амбасадора – послом, а будинок амбасади посольством. Становище посла в дипломатичній ранзі є нижчим, ніж амбасадора. Це для приміру, як ранґа полковника і генерала. Але тут знову вплив і взір „старшого брата". Виправдування, що так називає український уряд дипломатичного представника, не можна прийняти, бо якщо вони неправильно щось називають, то ми можемо їх дещо поучити. Пощо вживати при назві кожного міста літеру „м."? **Мґр. Зиновій Савицький,** Ріверсайд, Конн.", 47 літ передплачує "Свободу".

Свою точку зору на мову висловили: **М.Л.**, Рочестер: "В новій "Свободі" менше занглійщених слів. Не вживайте "кабмін, райком, держбанк", не терплю слова "митець". **Василь Мочула**: "По змозі оминайте чужі-позичені слова". **А. Дражновський**: "Деякі вислови зовсім незрозумілі, Європа перетворена на Европу...". **Віра Османчук**: "Сторінка "Мова про мову" безглузда. Кого ви питаєтеся, якого правопису дотримуватися? Діяспору? Діяспора не має правопису. Діяспора покликається на словники. А словники і жива мова народу – це різні речі". А **Роман Трешньовський** написав так: "Мовою перестав заниматися. Ви устабілізувалися на золотій середині. Рівень статтей в більшості високий".

Переважна ж більшість читачів не звужує оцінку газети лише до мови, а бачить її в цілому. **Богдан Гнідь**: "Свобода" гарно перейшла із щоденника на тижневик. Зміст газети добрий. Лишіть так, як є". **Іван Телюк**: "Врешті "Свобода піднялась до суспільно-економічної репрезентації, що є УНС, а не політичної партії". **Іван Совірка**: "Поширити видавати "Свободу" в Україну, Польщу і до всіх країн, де живуть наші українці". **Володимир Колодячик**: "Зовсім мало пишете про Україну". **Михайло Семенець**: "Читав "Свободу" багато років, але не міг зносити ватикано-католицького напрямку. Сьогодні "Свобода" – українська". **П. Осадца**: "Не знаю, чи оцінки читачів будуть мати вплив – постійно просимо, скорочуйте статті!!!" **Марія Самохвал**: „Свобода" значно змінилася в кращий бік".

Багатьох читачів хвилює і цікавить політичне, економічне і культурне життя України, про яке вони хочуть знати якомога більше. У ряді опитників схвально оцінені політичні огляди Віталія Карпенка: **Ярослав Легкий**: "Знаменитий Віталій Карпенко! Це ж душа і серце України. Хорони його, Боже". Про це написали також **Володимир Дутко, Іван Павленко, Ярослава Баран, Володимира і д-р Зиновій Ґіль, Р. і С. Сивенькі, Михайло Семенець, Євдокія Журовська, Роман Стецура** (він пропонує також не зловживати титулами авторів), **Ніколас Лишик**, інші. Водночас висловлено й критичні зауваження на адресу В.Карпенка. **Д-р Іван Гвозда**: „Карпенко не повинен мати монополію. Потрібно публікувати й інші погляди для урівноваження". **Микола Єйна**: „Політичний огляд – довгий, губиться сенс сказаного. Усе в неґативах, ніби немає нічого доброго в Україні". Подібні зауваження до цього автора мають **Іван Романишин, д-р Іван Кохан**. Інші відзначають публікації Левка Хмельковського, Миколи Рябчука. **Й. Колодій** сумує за давніми авторами „Свободи", серед яких Ортинський, Сосновський, Луців, Кравців, Драган, Кедрин, Волянська, Давиденко, Старосольський, Керницький. „Сьогодні таких немає", – пише читач. **Іван Ханацький** радить відновити рубрику про новини науки і техніки, яку провадив покійний Л. Яцкевич .

Читачів з діяспори цікавить життя незалежної України, але дехто нарікає, що інформація старіє при тижневому виході газети (подружжя **Копичуків, Олександра Самотулка, Дмитро Тригуб**. Читачі радять більше розповідати про позитивні зрушення в Україні (**Зенон Франко, Остап Балабан, подружжя Лесиків, М. Троян, Володимир Колюбінський, Адольф Гладилович). Вячеслав Вишневський** вважає, що слід подавати події пропроційно з усієї України, а не лиша з великих міст.

Є поради більше писати про українські військо, в'язниці, шкільництво, сільське господарство. **Ольга Марущак** вважає, що повідомлення про спортивні досягнення України, зокрема перемоги В. Кличка, варто вміщувати на першій сторінці.

Більше писати про спорт радить **д-р Орест Попович. Ігор Мартинюк** пропонує випускати тижневик у кольорах. Щодо допомоги мешканцям України **Ольга Тритяк** пише, що листи з проханнями викликають співчуття, але коли у них подають банківські рахунки, то це викликає сумніви.

Висловлено поради більше розповідати про життя українців в інших країнах світу, зокрема в Росії (**Ярослав Легкий**). **Юлія Ключник** хотіла б читати про життя українців в Польщі, зокрема про українські ліцеї. **Богдан Корчмарик** радить передруковувати публікації про Україну з інших видань.

Ряд читачів написали зауваження щодо висвітлення церковного життя досить позитивно: **П. Чабан**: "Нарешті "Свобода" зняла це "табу" в нашій громаді". **Василь Барабаш** пропонує серед тем для дискусій обговорити проблему "Чи потрібна зверхність чужинської патріярхії над українською Церквою?". Однак **Валентин Кохно** вважає, що події в православних церквах України і США висвітлюються необ'єктивно. **Володимир Пилишенко** нагадує, що в останніх десяти роках з України до США приїхало понад 100 тисяч християн віри євангельської (п'ятидесятників) і про їхне життя в Америці варто розповісти. Про важливість церковної тематики написав **Іван Загребельний**.

Читачі розділилися щодо розмірів матеріялів одні радять писати коротше, інші просять не скорочувати, а третім – все гаразд (напр., **Марія Самохвал**: "Розмір матеріялів досконалий, недивлячись, яка тема"). **Василь Досяк** не схвалює довгі вітання християнських ієрархів з нагоди свят. **Валентина Юрченко, Богдан Гнідь, Іван Заковоротний, Іван Совірка** радять і посмертні повідомлення писати коротше, а подружжя **Ґиль** нарікає, що тижневик із вісткою про смерть відомої людини приходить вже після її похорону. **Мирон Луцишин** вважає, що не слід скорочувати статті про життя України.

Щодо редагування **Зенон Василькевич** пише: „Не дискримінувати організацій чи місць поселення, скорочувати довгі дописи, не міняти наголовків статтей, не подавати дописів про мову і „хобі" – шкода сторінок".

А. Риплянський радить передруковувати твори сучасних літераторів. **Іван Совірка** радо читав би тематичну сторінку „Лемківщина". **О. Кусик, Михайло Марунчак** радять розповідати про нелегке життя першої і другої хвиль української еміґрації в Америці.

Читачі висловили ряд практичних порад, на які треба зважити. **Осип Гаврилюк** пропонує вміщувати мапи доріг, якими треба їхати на Союзівку чи до місця різних імпрез. **Володимир Колодійчук** жалкує, що в тижневику немає оповідань, просить менше переносити статті зі сторінки на сторінку (такої думки і **Таня Осадца, Микола Верхогляд**), а **Неоніля Пашковська** радить переносити закінчення статтей принаймні на наступну сторінку, не далі. **Ярослава Баран** хотіла б бачити у тижневику „веселу сторінку".

Марія Котик вважає, що треба менше повертатися до історії, докладніше писати про конференції й сходини, вміщувати більше світлин. **Валентина Юрченко** хотіла б читати „Літературну сторінку", радить частіше вміщувати хрестиківки. Є порада зміцнювати зв'язки з читачами хоча б через такі опитники, вміщувати інтелектуальні розваги. **Дмитро Тригуб** пропонує рубрику „Запитуйте – відповідаємо", радить подавати при підписах авторів статтей їхні телефони. **Василь і Розалія Рабарські** пишуть, що дехто хвалиться тим, що не читає „Свободу", бо його влаштовує „Міст", не розуміючи різниці між рекламною і громадською газетою. Надійшли також скарги на повільну доставку тижневика на Фльориду (**Марія Ґерус**), до штату Нью Йорк (**Остап Балабан**), до **Богдана і Віри Боднаруків**.

Михайло Гоголь, Людмила Вишневська, Остап Балабан радять залучати до передплати більше читачів з України і з „четвертої хвилі", продавати „Свободу" вроздріб. **Богдан і Віра Боднаруки** вважають, що тижневик вміщує забагато критичних листів від читачів з „четвертої хвилі".

У цьому огляді редакція намагалася показати повний спектр думок про "Свободу" й процитувала якомога більше з них. Якщо чиєсь прізвище ми не змогли вірно прочитати з Опитника, просимо вибачення.

Дякуємо читачам за активну участь у розмові про рівень газети і шляхи його поліпшення. Усі зауваження і пропозиції вивчаються в редакції. Водночас вважаємо за можливе навести рядок з опитника **В. Плакиди**: „Ще ся той не народив, щоб усім догодив".

Редакція „Свободи"

УКРАЇНА І СВІТ

СХІДНЯ ДІЯСПОРА

Подорож до українців Казахстану

Болючий поділ у громаді

Делегація Світового Конгресу Українців під проводом президента СКУ доктора Аскольда Лозинського відвідала українську діяспору в Казахстані. Тут існує поділ громади на тих, які працювали для совєтської держави, й тих, кого привезли на каторжні роботи. Перші не признаються до українства, а деякі стали гіршими українофобами, ніж корінні росіяни. В деяких

Пам'ятник 15 тисячам українців, які були вивезені до Казахстану і померли з голоду взимку 1932-33 рр.

місцях вони намагалися перешкодити нашим зустрічам з громадою. Зате ті, які терпіли й зараз гараздів не знають, залишились незламними патріотами.

Мабуть, вперше я бачив д-ра А. Лозинського зворушеним. Його палкі промови залишили добрий слід. Виступав на зустрічах головний редактор „Вечірнього Києва" д-р Віталій Карпенко, який подорожував з нами. З його слів пробивався гнівний біль за те, що державні чинники забули про мільйони українців на Сході. Нелегкою була й роля першого секретаря Посольства України в Казахстані Ігоря Іванченка, який, подорожуючи з нами, виступав від імені України. Він бачив і розумів людські негаразди, а допомогти людям не міг.

З приводу нашого приїзду, 8-му річницю незалежности в м. Павлодарі відзначено на тиждень раніше. Голова Товариства української культури ім. Тараса Шевченка Михайло Парипса старанно підготував нашу подорож по Казахстану, зокрема це свято. Після вітального слова М. Парипси, нас обдаровано казахськими шапками і квітами, а д-ра Лозинського так засипали квітами, що тільки шапку було видно. Наші подорожі по Казахстану відбулися також завдяки невтомному отцеві Василеві Говері, парохові української греко-католицької церкви в Караганді, який не тільки возив нас своїм автом, а також був нашим опікуном, провідником і охоронцем.

Зустрічі відбулись в Караґанді й Астані. Доктор А. Лозинський відвідав ще й Алмати, а ми з В. Карпенком мали ще кілька зустрічей в родинах, відвідали пам'ятник жертвам репресій. Дуже хотіли відвідати пам'ятник в Кінґірі, але часу не вистачило.

Подорож була довгою, важкою, очевидно, за власні кошти. Яку користь вона вона принесла людям? Відповідь на це запитання підказав мені у розмові колишній політичний в'язень зі Львова. „Все життя ми жили надією на Бога й на щось, що мало статися, – сказав він. – Правда, сталось багато, одначе надія все більше завмирає. Ми знаємо, що багато ви не можете нам допомогти, але ваш приїзд оживив нашу надію. Тепер ми знаємо, що не є самі, що хтось про нас думає і пам'ятає. Якщо ви вже не допоможете нам, то, може, нашим дітям, нашим внукам". Його мудрі слова дали мені не тільки відповідь, а також наснагу до ще більшої праці.

В „палаці смерти"

Після розвалу „імперії зла" комуністичні керівники з новонашитими погонами старанно закривали свої злочинства, а що не вспіли, то без розголосу кінчають зараз. Мені зовсім припадково пощастило побачити такий факт. Я приїхав до села Долинки Караґандинської области на зустріч з пережильцями ОУН УПА, та мав неправильну адресу, і вже рішив повертатись назад. Жінка, яка спостерігала нашу розгубленість, підійшла й запитала російською: „Чи ви шукаєте будинок ҐУЛаґу"? Відповідаю питанням: „А хіба ж є такий?". „Так, це тут недалеко, якщо підвезете мене назад, то проведу". По короткому часі ми вже пробивались враз із нею крізь гущу високих бур'янів, поки добрались до невеликого лісу, в якому виднів римського стилю великий будинок.

Гості з США і України серед земляків Казахстану

Очам не вірилось, що стою перед гніздом безпощадних вбивників мільйонів невинних. На мій настирливий стукіт до дверей вийшов молодий казах і роздратовано запитав російською, хто ми, що нам треба. Вхід, мовляв, заборонений. „Я з Америки, цікавлюся архівними залишками", – відповідаю. „З Америки? – перепитав і по хвилині додав, – Почекайте". Думаю: от так сам добровільно потраплю до ҐУЛаґу. Напевно пішов по поліцію, якій не до серця чужинці, а ще й з Америки. Та невдовзі він повернувся зі старшим чоловіком, також казахом, який ввічливо представився як професор історії Жеманбеков. По коротких вияснениях професор попросив нас до середини. По дорозі пояснював, що його завданням є зберегти цей будинок як казахський музей для експонатів совєтського злочинства над казахським народом.

Довідавшись, що я українець, ще більше подобрів, і почав розмову про будинок. Тут містився головний штаб НКВД команди всіх таборів Казахстану із власними збройними силами для контролі мільйонів каторжників, які працювали для воєнної індустрії й добробуту Союзу. Будинок має 340 метрів довжиною, на другому поверсі, в просторих залях, є конференційна і бальна кімнати, ресторан та інше. На першому поверсі – кімнати для командирів та їх прислужників, а в підвалі – кімнати переслухань та одиночки для покарання інакодумаючих високих посадових чиновників. Сходи з дорогого мармуру, а стіни виложені мармуровими плитами, підкреслюючи красу й багатство.

„Щоб позбутись цього будинку, влада продала його приватній фірмі „Чайка", яка підготовляє його до розвалу – розповів Жеманбеков. – До року часу, мабуть, не лишиться тут і знаку із цього унікального своєю страшною інституцією будинку. Тут жорстокі судді видавали вироки смерти мільйонам невинних людей, на їх кістках будували нове царство світу", – закінчив професор. Він просив, звертаючись до всіх людей світу, допомогти вплинути на президента Назарбаєва і його уряд, щоб зберегти цей будинок як пам'ятник терору поневолених народів XX століття. Проф. Жеманбеков просив нас опублікувати в США його заклик, писати до Нурсултана Назарбаєва на адресу казахстанської амбасади у Вашінґтоні: **Kazakhstan Embassy, 3421 Massachusetts Ave. N.W., Washington D.C., 20007**.

На другу зустріч з професором я не поїхав через хворобу, але вона відбулася з головним редактором „Вечірнього Києва" д-ром Віталієм Карпенком і о. Василем Говерою.

Іван Буртик,
Кліфтон, Н. Дж.

„Палац смерти" у Казахстані.

Житло української родини в Казахстані

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Оцісяавська 973-292-9800 #3040*

ПРИДБАЙТЕ НОВЕ ВИДАННЯ – КОЛЬОРОВУ КНИГУ-АЛЬБОМ
„СЛАВА УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА"

яка вийшла у видавництві „Фортуна" українською мовою. Велика книга-альбом, історія козаччини широко кольорово ілюстрований, люксусово виданий, містить 380 ілюстрацій, 340 сторінок, прекрасний подарунок.

Рівнож маємо на складі попередні наші видання:

„UKRAINE AND UKRAINIAN", „UKRAINE HISTORY AND ARTS"– англійською мовою, „УКРАЇНЦІ В СВІТІ"– українською мовою.
Наше видавництво має на складі великий вибір поштівок на всякі нагоди. Всі ці видання можна набути:

Ukrainska Knyharnia, 4340 Bernice St., Warren, MI 48091. Tel.: (810) 754-0576
West Arka, 2282, Bloor St., W. Toronto, ON M6S 1N9. Tel.: (416) 762-8751
Yevshan Commun. Box 325 Beaconsfield, QU H9W. 5T8, Tel.: 1-800 265-9858
„Fortuna", P. Kardash, 74 Snell Gr., Oak Park, Vic 3046 Australia, Tel/Fax (613) 9306-4431

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку як приватну, так і публичну.

Том 1 ....75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 ....75.00 дол. (було 95 дол.)

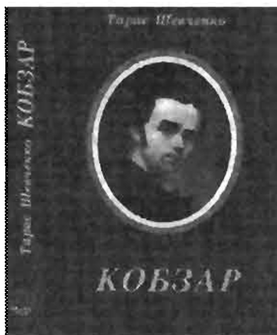
За ДВА ТОМИ — 130.00 дол. (було 170.00 дол.)

Плату за пересилку включено.

Замовлення просимо присилати разом з чеком або грошовим переказом на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Мешканці Ню Джерзі підлягають 6%-му податкові.

ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА

В Україні уже появилося ювілейне видання творчости нашого найбільшого поета і генія та національного пророка – **КОБЗАР** Тараса Шевченка.

Книжка середнього формату, в твердій оправі з паперовою обгорткою, 437 сторінок друку, за редакцією д-ра Василя Сімовича і післямовою академіка д-ра Миколи Жулинського.

ЦІНА (промоційна) 10 дол. – з пересилкою в Канаді, США і в Україні. Наклад невеликий – тому СПІШІТЬ із замовленнями. Цей ШЕВЧЕНКОВИЙ **КОБЗАР** дає читачеві в приступній формі національну, непофальшовану большевиками, інтерпретацію творчости нашого національного геніяльного поета. Це ПОПУЛЯРНЕ ВИДАННЯ для широких мас, для всіх, а особливо для студентів, молоді, шкіл, наукових інститутів, бібліотек і т. п.

ШАНОВНА УКРАЇНСЬКА ГРОМАДО!

*ЗАКУПІТЬ цей ювілейний **КОБЗАР** для себе, для своєї родини, подаруйте його Вашим приятелям, або що дуже важливе – ПОДАРУЙТЕ його для шкіл, бібліотек та наукових інститутів або Вашій родині в Україні.*

ЗАКУПІТЬ певну кількість книжок КОБЗАРЯ, а ми вишлемо їх на Вами подані адреси, включно в Україну, у Вашому імені.

*ДАРУЮЧИ **КОБЗАРЯ** ДЛЯ ШКІЛ В УКРАЇНІ, ВИ ДОПОМАГАЄТЕ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ВИХОВАННЮ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ.*

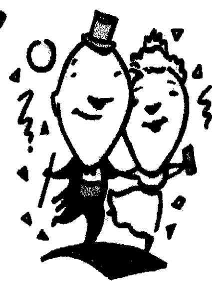
ЩИРА ВАМ ЗА ЦЕ ПОДЯКА!

Жертводавці 50 дол. і більше одержать посвідки для податкових цілей, а від 250 дол. і більше одержать додатково
ПРОПАМ'ЯТНІ ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ГРАМОТИ ПОДЯКИ

Чеки просимо виписувати на:
T. Shevchenko Kobzar
і висилати на адресу:
T. Shevchenko Centre in Lviv
c/o 2150 Bloor Street West, Suite #96,
Toronto, Ontario, Canada M6S 1M8

Для особистих інформацій тел.:
(416) 239-4407 • факс (416) 239-1526

для кращого завтра ощаджуйте сьогодні

в найстаршій та найбільшій українській кредитовій кооперативі в світі

САМОПОМІЧ В НЮ ЙОРКУ

ощадничеві конта, термінові сертифікати, індивідуальні пенсійні конта, чекові конта*

вища дивіденда, зараховувана денно

АТМ КАРТКИ ПРЯМІ ВКЛАДИ

*немає місячних оплат, доступ до своїх грошей 24 години денно, 7 днів в тиждень

Ощадності забезпечені федеральною агенцією NCUA до $100,000.
Пенсійні конта IRA забезпечені осібно до $100,000.
Наш сильний капітал є додатковою охороною всіх членських ощадностей.

 SELF RELIANCE (NY) F.C.U.

Main Office: 108 Second Avenue New York, NY 10003
Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

Branches:
23 Main Street Kerhonkson, NY 12446 Tel: 914 626-2938 Fax: 914 626-8636

Нова Філія! 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565-2097

Outside NYC call toll free: 1-888-SELFREL
Visit our website: www.selfrelianceny.org E-mail: SRNYFCU@aol.com

НОВЕ БЮРО ФІРМИ „М І С Т"

WORLDWIDE
PARCEL SERVICE
МІСТ MEEST
ПОСПІШАЙТЕ СКОРИСТАТИСЯ НАШИМИ ПОСЛУГАМИ
✔ ЯКІСНО
✔ ШВИДКО
✔ НАДІЙНО
$0.49/LB
ПАЧКИ В УКРАЇНУ МОРЕМ
Заходьте до нас: **815 SANDFORD AVE., NEWARK, NJ 07106**
ТЕЛЕФОНУЙТЕ: **(973) 374-0775**
ЗАБИРАЄМО ПАЧКИ З ДОМУ
БЕЗКОШТОВНО

Львів'янка (47 років), симпатична, освічена, чесна, бажає познайомитися з некурячим паном, доброї вдачі.
Писати на адресу:
M. Rozdolsky, 1800 W. Roscoe 331, Chicago, IL 60657

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Нью-Йорк/Львів – 599 дол.+tax
(round trip)
Нью-Йорк/Київ – 499 дол.+tax
(round trip)
429 дол. (one way)
----
250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

Потрібна жінка до домашньої праці у Holmdel, NJ 07733
Тел.: (212) 407-3608
(у робочий час)

Українсько-американська родина шукає жінку, віком від 25 до 40, яка б зайнялася працею дома, та допомогла б у догляді за дітьми. Умови праці та заплата після домовлення. Телефонувати на число:
1(610) 274-3554

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ – ВИБЕРІТЬ „СВОБОДУ"!
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 50 дол.

Вітаємо Святішого Отця нашого Патріярха Київського і всієї Руси-України і діяспори ФІЛАРЕТА

з батьківською візитою до вірних дітей Української Православної Церкви – Київського Патріярхату, розсіяних поза межами Матері України. Бажаємо Вам, наш дорогий Владико, приємного і корисного перебування в Америці, щоб Ваша присутність укріпила нас у вірі й надала нам безмежної сили у боротьбі затвердження нашої Рідної Церкви. Ми молимося до Всевишнього за об'єднання всіх Українських Православних Церков під одним Українським Душпастирем, ми просимо у наших молитвах, щоб Пречиста Діва Марія допомогла в об'єднанні дітей України під одним Київським Покровом і ми звертаємося до всіх Святих України, щоб просвітити батьківською любов'ю і національною свідомістю своїх „діток нерозумних".

На многії і благії літа Святіший Владико!

Вірні діти Матірньої Церкви.

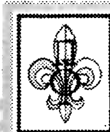
Програма перебування Святішого Патріярха Київського і всієї Руси-України Філарета в США: **23 жовтня – 9 листопада 1999 р.**

Субота, 23 жовтня	– прибуття до Чикаго;
Неділя, 24 жовтня	– Божественна Літургія в Храмі Святої Софії;
Субота, 30 жовтня	– Божественна Літургія в Храмі Святого Духа в Істпойнт, біля Дітройту;
Неділя, 31 жовтня	– Божественна Літургія в Храмі Святої Покрови в Рочестері;
Четвер, 4 листопада	– Зібрання Духовенства і церковних управ парафій в парафії Святого Стефана, Нью-Брансвік, Огайо;
Субота, 6 листопада	– Освячення пам'ятника в пам'ять голодомору 1932-1933 рр. в парафії Святого Стефана, Нью-Брансвік, Огайо;
Неділя, 7 листопада	– Божественна Літургія в Храмі Святої Тройці в Бриджпорті, Коннектикат;
Вівторок, 9 листопада	– відліт до Києва.

Закликаємо всіх українців взяти численну участь і разом зі Святішим Патріярхом Київським і всієї Руси-України і діяспори ФІЛАРЕТОМ помолитися за ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ всіх дітей нашої Боголюбивої і Богом бережемої Матері України.

Адміністратор Української Православної Церкви
Київського Патріярхату в США ,
Протопресвітер **о. СТЕФАН ПОСАКІВСЬКИЙ**,
Настоятель парафії св. Миколая в Купер Ситі,
Протопресвітер **о. СТЕПАН БІЛЯК**
і Дорадча Рада,
Голова **ЛЕОНІД ГУСАК**
секретар **о. ВІКТОР ПОЛЯРНИЙ**

Plast Foundation, Inc.

144 SECOND AVE., NEW YORK, N.Y. 10003

ДИРЕКЦІЯ ПЛАСТОВОЇ ФУНДАЦІЇ В НЬЮ-ЙОРКУ

запрошує

своїх членів, добродіїв Пластової Фундації, членів Пласту, Пласт-Прияту та українську громаду на зустріч з нагоди відзначення

заслуженого члена пл. сен. керівництва

ВОЛОДИМИРА КОРНАГИ

в неділю, 21 листопада 1999 р., о год. 1:30 по пол.

Дім Пластової Фундації
144 2-га Авеню, Мангаттен, Н.Й.

Після програми – перекуска

ЯРА МИСТЕЦЬКА ГРУПА
ШКОЛА КОБЗАРСЬКОГО МИСТЕЦТВА
і УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

представляють

УРОЖАЙ:
УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ СЬОГОДНІ

13 – 14 листопада 1999 р.

субота

від год. 1-ої до 5-ої по пол. *„СПІВАЙМО ПІСНІ ПРЕДКІВ"* майстерня української народної пісні

о год. 8-ій веч. *„СТАРОДАВНЯ ПІСНЯ, СУЧАСНІ ГОЛОСИ"* презентація української пісні – **МАР'ЯНА САДОВСЬКА** та концерт **АЛЕКСИС КОХАН** і **ЮЛІЯНА КИТАСТОГО**

неділя

о год. 5-ій по пол. *„НОВА МУЗИКА ІЗ ДАВНІХ ДЖЕРЕЛ"* „Експериментальне тріо бандуристів" та „Старовіри"

Квитки 20 дол. зі знижкою на цілий фестиваль

по інформації тел.: **(212) 475-6474**

Український Інститут Америки
2 East 79th Street, New York, NY

yara@prodigy.net

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ
1-ий Відділ в Нью-Йорку, Н.Й.

запрошує на

ОСІННЮ ЗАБАВУ

В СУБОТУ, 6 ЛИСТОПАДА 1999 р., О ГОД. 9-ій ВЕЧ.

Український Народний Дім
140 2nd Avenue, New York, NY

грає оркестра ***„ЗОРЕПАД"***

Запрошуємо всіх!!!

Столики резервувати:

тел.: (212) 777-6851 або (718) 381-5180

Товариство Українських Інженерів Америки
Відділ Чикаго
Українське Лікарське Товариство Північної Америки,
Відділ Іллиной
Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів Америки і Канади,
Відділ Чикаго

щиро запрошують жіночу молодь, студенток вищих років гайскул, або початкових років коледжу до участи в

ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДЕБЮТАНТОК

під час

БЕНКЕТУ І БАЛЮ

в суботу, 5 лютого 2000 р.

в Chicago Palmer House Hilton Hotel
Chicago, Illinois

Кандидаток до „Презентації Дебютанток" просимо зголошуватися до 25 листопада 1999 р. до

Евгенії Бискош на тел.: (847) 985-3596

Ювілейний Комітет 100-ліття Української Католицької Церкви
Св. Архистратига Михаїла в Йонкерсі, Н.Й.

запрошує

українців Йонкерсу й околиці взяти участь в урочистому відзначенні

СТОЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ ЦЕРКВИ св. МИХАЇЛА в ЙОНКЕРСІ

в неділю, 21 листопада 1999 р.

год. 10 ранку Архиєрейська Служба Божа в Церкві св. Михаїла при Шоннард-плейс;
год. 2 по пол. Прийняття в Домі СУМ, 301 Палісейд авеню, Йонкерс

Про ближчі інформації просимо телефонувати до:

В. Козіцького, тел.: (914) 969-4200

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

BARTOSZ TRAVEL INC.

629 Manhattan Ave.,
Brooklyn, NY 11222, fax 718-349-3381
Tel.: 718-349-3380
поза межами Нью-Йорку 1-877-349-3380

- ✔ квитки: США, Україна і цілий світ
- ✔ приватні прогульки
- ✔ переклади ✔ пашпорти
- ✔ допомога в урядах
- ✔ телефон, світло, газ
- ✔ Income tax ✔ нотар
- ✔ пачки в Україну та інші держави світу
- ✔ розмовляємо українською і російською мовами

Selfreliance UA *Federal Credit Union*
Самопоміч УА *Кредитова Спілка*

Пряме вкладання

Найбезпечніший спосіб!

Ваші гроші будуть:
- **заробляти проценти від дня вкладання**
- **забезпечені від крадіжок і вандалізму**
- **наявні при Ваших потребах**

Your savings federally insured to $100,000
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Говоріть з нами про подробиці! Чекові платні, пенсія, сошел секюриті, та інші регулярні сплати автоматично вкладенні на ваше чекове, IPA, чи ощадностеве конта.

Ви і Кредитівка - Яка чудова спілка!

OFFICE HOURS: Tue & Fri - 12:00 Noon to 7:00 PM • Wed & Thurs - 9:00 AM to 3:30 PM • Sat - 9:00 to 12:00 Noon • Mon. -Closed

Main Office: Tel (973) 373-7839 • Branch Office: Tel (973) 451-0200 • Virtual Office: selfreliance.org
734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106 — 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054 — World Wide Web – WWW.

УНСоюз
уділяє своїм членам

- ► Перші гіпотечні позички (мортгеджі) на купно власного дому
- ► На 1 до 3 родинні доми, де живе власник
- ► По доступних відсотках

Не пропустіть доброї нагоди! Не чекайте!!!

Потелефонуйте сьогодні:

(800) 253-9862

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ, ОСЕРЕДОК ім. УПА у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
має шану запросити Вас з Родиною на

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

з нагоди
50-річчя ОСЕРЕДКУ СУМА
в суботу, 13 листопада 1999 р.
в Українському Освітньо-Культурному Центрі при 700 Сідер Ровд, Дженкинтавн, Па.

У ПРОГРАМІ:
- ❖ Год. 5-та по пол.– КОКТЕЙЛЬ
- ❖ Год. 6-та веч. – БЕНКЕТ з МИСТЕЦЬКОЮ ПРОГРАМОЮ
- ❖ ЗАБАВА ПІСЛЯ БЕНКЕТУ

Вступ на бенкет 50 дол. від особи
Чеки виписувати на: Ukrainian American Youth Association

Одночасно запрошуємо Вас на
БЛАГОДАРСТВЕННУ СЛУЖБУ БОЖУ
з нагоди Золотого Ювілею Осередку
яка відслужиться **в неділю, 14 листопада 1999 р. о год. 12-ій пол.**
в церкві Христа Царя, 1627 West Cayuga Street, Філядельфія, Па.

За інформаціями та замовленням столів можна телефонувати до
Юрка Федорійчука (215) 632-8560 або Олі Кузевич (215) 722-7212

GRAND STREET MEDICAL ASSOCIATES
is pleased to announce
MIKHAIL GUSMAN, M.D.
Internal Medicine
has joined their practice at
6360 Rt. 209
Kerhonkson, New York
(Next to Candlelight Inn Restaurant)
New Patients Welcome
Office Hours: **MONDAY-FRIDAY 9 am – 5 pm**
(914) 626-7119

БЛАГОЧИННИЙ КОНЦЕРТ

В ПРОГРАМІ:
арії та клясичні твори для голосу та фортепіяно

Учасники концерту:
ДАРІЯ ДРАҐАН, меццо-сопрано
НАТАЛІЯ ГОНЧАРЕНКО, сопрано
ЮЛЯ КОЛІСНІЧЕНКО, сопрано
ЄВГЕНІЯ ПАЛЕЙ, фортепіяно
ЛЕОКАДІЯ ПЕЛЕХ-СНІГУР, фортепіяно
РОМАН ЦИМБАЛА, тенор

Субота, 6 листопада 1999 р., 8-ма год. вечора
в Українському Інституті
2 East 79th St. (5th Avenue) New York
Вступ: 20 дол.

Весь дохід призначений на хор „Думка", який святкує 50-ий рік мистецької праці

ЗАПРОШЕННЯ
Слава Ісусу Христу!

Дорогі Брати і Сестри!

Маємо велику шану і приємність поділитися з Вами цією історичною небувалою, вимріяною нагодою, якою нагородив Всевишній нашу парафію, а саме тим, що наш рідний український, ні від кого незалежний – ні від Москви, ні від Істанбулу, Його Святість **Патріярх Київський і всієї України Філарет** відвідає нашу парафію, щоб разом з нами помолитися та обдарувати нас своїм мудрим пастирським теплим словом.

У зв'язку з цією подією, управа Української Автокефальної Православної Церкви Святої Тройці в Бріджпорті, Коннектикат, разом з о. настоятелем ласкаво запрошує Вас розділити з нами ці радісні хвилини.

Патріярша Служба Божа відбудеться в неділю, **7 листопада 1999 р. Початок о год. 9:30 ранку**
Після закінчення Служби Божої запрошуємо всіх на бенкет. Ціна вступу на бенкет 30 дол. від особи.

Наперед дякуємо за Вашу участь.

З любов'ю в Христі
Отець Настоятель Яковченко
Голова Управи О. Горячун
Секретар Управи В. Люлька

Просимо повідомити про кількість осіб від Вашої парафії до 30 жовтня 1999 р. Тел. до: **А. Фалько: (203) 888-3587, В. Тромси: (203) 261-2912, О. Горячун: (203) 734-9421**

У справі розміщення в "Свободі" оголошень, реклями, жалібних повідомлень просимо телефонувати 1 – 973 – 292 – 9800, додатковий 3040.

Життя і смерть Алли Горської

До нескорених діячів українського національного відродження належить талановита художниця Алла Горська. Народилася вона 1929 року в Ленінграді. Після Другої світової війни родина Горських переїхала до Києва, де Алла з відзнакою закінчила Київський художній інститут, а відтак вийшла заміж за талановитого художника Віктора Зарецького. Це були її повні любови і творчих успіхів щасливі роки подружнього життя. Та молода художниця не закрилася у золотій клітці особистого щастя. Вона захоплюється монументальними будівлями Божих храмів та іншими культурними надбаннями Києва.

В 1959 році вона включається в ряди активних членів Клюбу творчої молоді з метою відродження пошани і любови до рідної мови та культури. В 1960 році Аллу Горську обрано заступником голови клюбу. Окрилена духом національного відродження, з посвятою та ентузіязмом молода художниця спільно з Лесем Танюком влаштовує цікаві літературно-мистецькі вечори і дискусії на актуальні теми. У 1964 році за наказом Москви клюб зліквідовано, та нескорена Алла Горська продовжує громадсько-політичну діяльність, незважаючи на ворожі погрози. Вона бере участь у поширенні підпільної літератури „Самвидаву", збирає гроші на допомогу переслідуваним друзям, пише протестаційні заяви на оборону політичних в'язнів.

У мистецьких колах Алла Горська здобула признання за свої праці у ділянці мозаїки, інкрустації та вітражів і була прийнята до Спілки художників України. У 1964 році разом з іншими художниками виготовила великих розмірів вітраж у вестибюлі Київського університету імені Шевченка. Це був чудовий твір волелюбного духу опору – гнівна постать Тараса Шевченка, який одною рукою захищає скорботну жінку-Україну, а в другій, високо піднятій руці, тримає „Кобзар". На вітражі були записані слова: „Возвеличу малих отих рабів німих. Я на сторожі коло них поставлю слово". Коли ректор Київського університету Іван Швець побачив цей твір, то вжахнувся і наказав його зруйнувати. За сміливий творчий вияв опору Аллу Горську виключили зі Спілки художників України.

Та вона не зійшла з обраної дороги правди. До кінця життя вона принципово й мужньо боролася за національні права української людини, за свободу слова й думки. Але сталося несподіване: холодного ранку 28 листопада 1970 року невідомі злочинці підступно замордували Аллу Горську в парку, 60 км від Києва. В підпільному виданні „Українського Вісника" написано: „Згадуючи таємні політичні вбивства давніших часів, вважаємо, що це є також політичне вбивство активної людини для залякування інших". Щоб затерти сліди кривавого діла, КҐБ приписало вбивство свекрові Зарецькому. Похороном зайнялися друзі покійної. Вони хотіли поховонити художницю на Байківському цвинтарі в Києві, де спочивають діячі української культури. Однак влада цього не дозволила, а визначила місце поховання на Берковецькому цвинтарі, далеко за містом. Також наказали змінити дату похорону. Незважаючи на всі перешкоди – мороз, сніг, присутність міліції на цвинтарі – біля 200 послідовників покійної художниці взяли участь у похоронних відправах. В'язень московських тюрем Іван Гель, прощаючись з Аллою Горською, підкреслив: „Сучасні й майбутні покоління повинні йти за прикладом Алли Горської, бо вона заслужила на почесне і святе право залишитися серед нас живою". 29 років минуло від часу жорстокого вбивства художниці, та духовно вона живе серед нас у своїх мистецьких творах.

Осип Панчишин, Чикаго

Світлої пам'яті Володимир М. Хоролець

З великим сумом повідомляємо, що у Міннеаполісі, Мн., 2 червня цього року відійшов у вічність, на 46-му році життя, св. п. Володимир Хоролець.

Народився Володимир 22 червня 1952 року в Пассейку, Н. Дж., в родині Михайла і Ольги (з дому Змага) Хоролець. В 1953 році родина переїхала до Міннеаполісу, де Володя провів свої дитячі та юнацькі роки. При українській православній церкві св. Михаїла Володя навчався у Школі Українознавства, брав участь у різних гуртках, зокрема драматичному. Особливо вдалою була його роля Лукаша у виставі „Лісова пісня". Він належав і до української танцювальної групи, а також був вівтарним хлопчиком. Був членом 337-го Відділу УБСоюзу, активним членом молодечої організації ОДУМ. На таборах ОДУМ-у вчив дітей плаванню, таборуванню.

Св. п. Володимир Хоролець

Св. п. Володимир дуже любив природу та займався різними видами спорту, як плавання під водою в океані (Scuba Diving), карате, стріляння з лука, плавав на човні по бурхливих річках Америки й Канади, мав багато інших захоплень. Він належав до багатьох спортових організацій, успішно закінчив багато різних курсів. Здав іспит першої допомоги (Червоний Хрест) та працював Life Guard (охоронцем) на озерах Міннесоти.

Св. п. Володимир закінчив Міннесотський університет Північної Дакоти, де він був інструктором фізкультури, належав до клюбу парашутистів та дістав ліцензію приватного пілота.

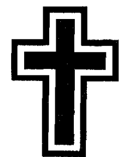
Потім поступив до морської піхоти. Там він закінчив офіцерську школу і дістав чин старшого лейтенанта. Мрією Володі було стати військовим пілотом. Він поступив до US Air Force, де успішно здійснив самостійний лет на літаку Cessna-150. Треба було ще здати декілька додаткових іспитів. Але, на жаль, доля не сприяла св. п. Володимирові. Якраз напередодні flight test (іспитів) він потрапив в автомобільну катастрофу і був покалічений. Пізніше йому дали працю в канцелярії на комп'ютерах. Володя не любив сидіти в приміщенні, його душа рвалася до природи, до пригод, і він поїхав на мотоциклі по південних штатах Америки. Про свою подорож він написав статтю до газети в Атенс, Джорджія, де описав, як він зустрівся із групою голивудських артистів, що фільмували телевізійну програму. Вони запропонували йому ролю, але він відмовився й повернувся додому. Поступив у школу Gun Smithing (виріб дрібної зброї) у Пайн-Сіті, Мн. В той час його батько Михайло тяжко захворів і Володя повернувся до Міннеаполісу й поступив на курси paramedic, якраз у тому шпиталі, де лежав його хворий батько. Володимир дуже любив свого тата, тому смерть найдорожчої людини 22 березня 1983 року була болючим ударом для нього.

У житті Володимира були також інші дуже прикрі ситуації, які остаточно зруйнували його фізично й духовно. І от 2 червня 1999 року перестало битися його серце.

Поховали св. п. Володимира зі всіма військовими почестями на військовому цвинтарі Форт Снеллінг в Міннеаполісі. Похоронні відправи довершив настоятель церкви св. Михаїла прот. о. Євген Кумка при співі церковного хору під керівництвом Галини Корсун та з участю багатьох друзів і знайомих. Залишив у глибокому смутку маму Ольгу та сестер Лілю і Галину Хоролець. Вічна йому пам'ять!

В пам'ять Володі на нев'янучий вінок на могилу складаю скромну пожертву в сумі 25 дол. на пресовий фонд „Свободи".

Засмучена мати
Ольга Хоролець

Ділимося сумною вісткою, що 13 жовтня 1999 р. на 81-му році життя несподівано відійшов у вічність

бл. п.

БОГДАН БОДНАР

ПОХОРОННІ відправи почалися Панахидою 15 жовтня 1999 р. в заведенні Астон-Басейджик у Гантері, Н.Й.

ПОХОРОННА ЛІТУРГІЯ відправлена 16 жовтня 1999 р. в церкві св. Івана Хрестителя у Гантері, Н.Й., а відтак тіло поховане на цвинтарі Сейнт Францес де Сейлс в Елка Парк, Н.Й.

У смутку залишив:
братанку – ХРИСТИНУ БОДНАР-ШЕЛДОН з чоловіком ГЕНРІ
братову – ЛІДУ ГУМЕННУ-БОДНАР МАРТИНЕЦЬ
та ближчу і дальшу родину в Україні.

ЛІТУРГІЯ В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ відходу у вічність буде відправлена в суботу, 20 листопада 1999 р., о год. 6:30 веч. в церкві св. Юра в Нью-Йорку.

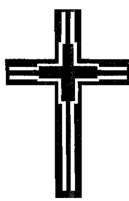
Вічна йому пам'ять!

ВИСЛОВИ ГЛИБОКОГО СПІВЧУТТЯ ЄВГЕНОВІ СТАХОВУ

Члени Президії і членство Середовища УГВР висловлюють глибоке співчуття голові Середовища УГВР, Євгенові Стахову, з приводу болючої втрати його дружини **МАРІЇ**, що перенеслась у Божі засвіти, після довготривалої, невиліковної недуги, 20 жовтня 1999 р. Покійна Марія залишила у глибокому смутку чоловіка Євгена, дочку Ларису, синів: Зенона і Бориса з родинами, внуків, братів: Ярослава і Володимира з родинами, ближчу і дальшу родину у діяспорі та в Україні.

Вічна пам'ять Марії!

ПРЕЗИДІЯ і ЧЛЕНИ СЕРЕДОВИЩА УГВР

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що в понеділок, 25 жовтня 1999 р., з волі Всевишнього відійшов у вічність наш найдорожчий ЧОЛОВІК і БРАТ

бл. п.

ВОЛОДИМИР ЮРКЕВИЧ

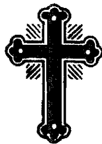
нар. 1921 р. в Радимно, Україна

ПАНАХИДА відбулася в середу, 27 жовтня 1999 р., о год. 6-ій веч. в похоронному заведенні Gray-Par-ker, Port Jervis, NY.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в четвер, 28 жовтня в українській католицькій церкві св. Володимира у Глен Спей, Н.Й., а відтак на цвинтарі в Глен Спей, Н.Й.

Горем прибиті:
дружина – ПЕЛЯГІЯ
сестра – ПАВЛІНА МУДРИК

Вічна йому пам'ять!

В глибокому смутку повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що 24 вересня 1999 р. відійшов у вічність на 79-му році життя в Торонто, Канада наш найдорожчий БАТЬКО і БРАТ

бл. п.

РОМАН МРИЦ

нар. у Борщеві

ПАНАХИДИ відбулися в понеділок і вівторок 27 і 28 вересня 1999 р. в похоронному заведенні Кардинала при вулиці Аннет в Торонто.

ПОХОРОН відбувся в середу, 29 вересня 1999 р. з церкви св. о. Миколая на цвинтар Проспект в Торонто.

Залишені в глибокому смутку:
діти – ЕРАСТ, РОМАНА з чоловіком ЕРИКОМ
сестри – ДАРІЯ ЧОРНОДОЛЬСЬКА
– МИРОСЛАВА ГУК, ЛІЛІЯ ШАВЯК
– ІРЕНА ПІК з родинами
ближча і дальша родина в Україні, Бразилії, Європі, Америці і Канаді.

Вічна йому пам'ять!

УКРАЇНСЬКА АМЕРИКАНСЬКА КООРДИНАЦІЙНА РАДА з глибоким смутком повідомляє членство, приятелів в США і інших країнах поселення та в Україні, що після довгої і важкої недуги, проживши 81 рік, відійшла у вічність, 20 жовтня 1999 р., щира українська патріотка, МАМА, БАБУСЯ, ДРУЖИНА кол. одного із заступників голови, а тепер члена Екзекутиви УАКРади, Евгена Стахова

бл. п.

МАРІЯ (МУХА) СТАХІВ

уроджена ВИННИКІВ

ПОХОРОНЕНА на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Родині складаємо сердечні співчуття і вислови глибокого жалю і смутку.

Вічна їй пам'ять!

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ неподіваного відходу у вічність нашого улюбленого та найдорожчого СИНА і БРАТА

бл. п.

ОЛЕКСАНДРА ЯРОСЛАВА БОДНЄВИЧА

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

з Панахидою

в суботу, 13 листопада 1999 р., о год. 7:45 ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

Про молитви за душу Покійного просять батьки Ярослав і Христина, брат Богдан, сестра Джесика.

Вічна йому пам'ять!

ПОДЯКА

З волі Божої відійшов від нас, 24 вересня 1999 р. наш найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.
д-р мед.

СВЯТОСЛАВ КЛЮФАС

Ми складаємо щиру подяку родині, приятелям, знайомим і організаціям за численну участь у похоронних відправах, за особисті, письмові і телефонічні вислови співчуття, за квіти, за датки на добродійні цілі та за вшанування пам'яті Покійного.

Дякуємо Всечеснішим отцям Джефрі Радегеро, Василеві Гринькову, дияконові д-рові Миронові Ткачеві за відправлення похоронних обрядів.

Подяка похоронному заведенню Мацко-Васало за дбайливе переведення похорону.

Дякуємо членам церковного хору за відспівання Панахиди і останнього прощання на цвинтарі.

Висловлюємо щиру подяку побратимам Покійного Володимирові Логушеві, Володимирові Дмитришиному, Миронові Сидоровичові, Теодорові Мельникові за несення домовини.

Зокрема дякуємо мгр Михайлові Середовичові за переведення тризни, сестрі Покійного Марті Доберчак за щирі слова і спомини з юних літ, д-рові Олександрові Гудзякові за зворушливі слова над домовиною і під час тризни, інж. Орестові Грицикові за щирі слова під час тризни.

Дякуємо за співчуття і розради, які ми одержали і дальше одержуємо від добрих людей.

Дружина ГАЛИНА з родиною

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ ПОКІЙНОГО

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

2 листопада 1999 р. в церквах:

Успення Пресвятої Богородиці, Куликів, Україна;
Духовна Академія у Львові (каплиця);
Св. Михаїла, Вунсакет, Ровд Айленд;
Неустаючої Помочі Пресвятої Богородиці, Баффало, Н.Й.;
Св. Микити, Лежахів, Польща.

Подяка всім, які переслали свої пожертви до American Cancer Society, тим, які переслали прямо до сиріт на Україну.

Подяка тим які зложили на наші руки:

	400 дол.	Галина, Христя, Уляна Клюфаси;
	150	д-р Еміль і Ірена Клюфаси;
	100	д-р Олександер і Ярослава Гудзяки;
по	50	Самопоміч, Стефанія Шеремета, Богдан і Оксана Федоровичі, Володимир і Олександра Логуші;
	30	інж. Йосиф і Ярослава Ґапії;
по	25	Володимир Рев'юк, Марія Тим'як, інж. Мирон і Юлія Сидоровичі;
по	20	Доналд і Марія Тишко, Тома і Маргарета Боцоні, Михайло і Ірена Середовичі;
по	10	Марія Феляк, Еріка Купровська, Український Народний Дім, Уляна Пилипишин, Василь Фенцор, Григорій Базар, Юлія Ґрипа, Іван і Софія Миколаєвичі, Соня Кохан, Ганя і Орест Грицики, Оля і Стефан Гнатіви, родина Феляків, Теодор і Оксана Мельники, Петро Марціків, Михайло Фарботник.

Щиро дякуємо всім, які зложили на Служби Божі.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої найдорожчої та незабутньої МАМИ І БАБЦІ

бл. п.

СТЕФАНІЇ ЗВАРУН

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

2 листопада 1999 р. в церквах:

св. Миколая в Кентоні, Огайо;
св. Миколая в Торонто, Канада;
Катедрі Непорочного Зачаття Матері Божої в Тернополі, Україна;
св. Михаїла в Новому Селі, Україна.

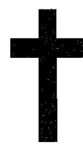
Просимо приятелів і знайомих пам'ятати і молитися за спокій душі Покійної.

дочка – ЛАРИСА МУЗИЧКА з чоловіком ЯРОСЛАВОМ
син – АНДРІЙ з дружиною ДЖУДІ і дітьми ЛАРОЮ і ОЛЕКСОЮ

Цією дорогою сердечно дякуємо усім, хто в будь-який спосіб облегшив наш біль, а в пам'ять нашої покійної мами зложили щедрі датки на Поминальні Святі Літургії та добродійні цілі.

Хай Всевишній винагородить усіх Вас сторицею за Ваші благородні серця!

В ЧЕТВЕРТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ мого найдорожчого та незабутнього ЧОЛОВІКА

бл. п.

ВАСИЛЯ МЕЛЬНИКА

пом. 8 листопада 1995 р.
будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

8 листопада 1999 р. в церквах:

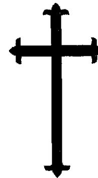
св. Миколая, Баффало, Н.Й.;
св. Василія, Лакаванна;
свв. Петра і Павла в селі Урмань, Україна.

Просимо згадати Покійного у своїх молитвах.

Дружина ГАНЯ МЕЛЬНИК

УКРАЇНСЬКА КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ім. Т. ШЕВЧЕНКА

з жалем повідомляє, що 8 вересня 1999 р. несподівано і передчасно, відійшов у вічність

бл. п.

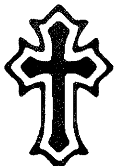
МИКОЛА САМОКИШИН

ПОХОРОННІ відправи відбулися 11 і 12 вересня 1999 р. в церкві св. Покрови в Дітройті.

ПОХОРОН – 13 вересня 1999 р. на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Дружині, синам та родині складаємо наші глибокі співчуття.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ

Ділимося сумною вісткою, що 15 серпня 1999 р. померла в Денвері, Колорадо, на 77-му році життя, наша найдорожча МАМА і БАБА.
Спочиває біля чоловіка і тата в Норт Порті, Фльорида.

бл. п.

МАРІЯ ПРИБИЛЬСЬКА

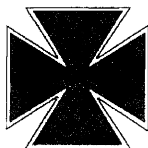
з Івано-Франківського

У глибокому смутку залишилися:
доні – ІРИНА
– ОЛЬГА з чоловіком МАЙКЛОМ
внуки – МАЙКЛ і КРИСТОФЕР

Вічна її пам'ять!

ОБ'ЄДНАННЯ КОЛИШНІХ ВОЯКІВ УПА В США і КАНАДІ

ділиться сумною вісткою з членами і українською громадою, що 19 жовтня 1999 р. в Чикаго, Іл. на 78-му році відійшов у вічність

бл. п.

сотник УПА

ЯРОСЛАВ СТРУТИНСЬКИЙ

ЯРОПОЛК

Нар. 26 серпня 1922 р. в Станиславові (Івано-Франківськ), член і двічі голова Об'єднання колишніх вояків УПА, довголітній активний член ОУН на рідних землях. З кінцем війни прибув до Німеччини, де співпрацював з Місією УПА. В 1950р. емігрував до США, де заложив родинне життя і був активний в громаді.

ПОХОРОН відбувся 23 жовтня 1999 р.

Дружині і родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

Вічна йому пам'ять!

Замість квітів пожертви проситься складати на Літопис УПА і на фільм про Президента УГВР Кирила Осьмака.

Пожертви висилати на адресу: Selfreliance c/o UPA Veterans, 229 Hope Ave., Passaic, NJ 07055

УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ КВУПА

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого найдорожчого
ЧОЛОВІКА, БАТЬКА і ДІДА

бл. п.

д-ра МИХАЙЛА ГУКА

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

з Панахидою

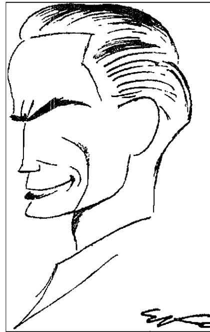
в суботу, 20 листопада 1999 р.,

в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, о год. 7:45 ранку

в українській католицькій церкві Царя Христа в Бостоні, о год. 12-ій пол.

Родину, приятелів і знайомих просимо молитися за спокій душі Покійного.

РОДИНА

В суботу, 16 жовтня 1999 р. в четверту болючу річницю відходу у вічність

сл. п.

ЕВГЕНА КУРИЛА

відправлено

ПАНАХИДУ

в церкві
Пресвятого Серця в Джансон-Сити (Бінґгамтоні), Н.Й.

Наш біль заспокоюється надією, що Господь упокоїв душу раба Свого, душу нашого дорогого Батька і Мужа, „на місці світлім, на місці квітучім, на місці спокійнім, звідки втекла болізнь, печаль і зідхання..."

Віримо, що своїм чеснотливим життям раб Божий Евген Курило заслужив на притул для своєї душі в оселі, де „праведні спочивають".

Наша незмірна туга стає стерпною в обіймах солодких споминів про вийняткового батька, мужа, актора, виховника і громадського діяча.

дружина – ОЛЬГА
дочка – ГАЛИНА
сини – ЛЮБОМИР
– ВОЛОДИМИР

Вічна йому пам'ять!

УКРАЇНСЬКА КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ім. Т. ШЕВЧЕНКА

з жалем повідомляє, що 25 вересня 1999 р. після довгої недуги відійшов у вічність довголітній член Мистецької Ради, заступник диригента, наш друг і побратим

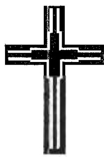
бл. п.

ГАВРИЛО МАХИНЯ „ГАРИК"

ПАНАХИДА відбулася 28 вересня 1999 р.
ПОХОРОН – 29 вересня 1999 р.

Родині складаємо наші глибокі співчуття.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ

Ділимося сумною вісткою, що 13 жовтня 1999 р. відійшла у вічність наша найдорожча
МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ
заосмотрена найсвятішими тайнами

бл. п.

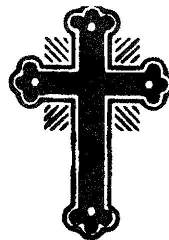
РОЗАЛІЯ КІНАЛЬ
з роду ІВАСЬКІВ

нар. 26 травня 1911 р. в селі Слобода Золота, повіт Бережани

ПАНАХИДА відбулася в п'ятницю, 15 жовтня 1999 р. в похоронному заведенні Мандзюк.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ – 16 жовтня 1999 р. з церкви св. Йосафата у Воррен, Миш.

Залишені в глибокому смутку:
діти – ТАНЯ ПЕТРИНА (КІНАЛЬ)
– ЛЮБОМИР КІНАЛЬ
внуки – ЛЮБА ВЕВЕРКА
– МАРКО і АДРІЯНА ПЕТРИНИ
– ОЛЕГ, РОМАН, ПАВЛО КІНАЛІ
правнуки – ЕРИК, МАРКО, ХРИСТИНА, МИХАСЬ, РЕЙМОНД, НІКІ і РОМАН

Вічна її пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 4 червня 1999 р. відійшла у Божу вічність наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і СЕСТРА

бл. п.

БРОНИСЛАВА КОВАЛІВ

нар. 20 червня 1923 р.

ПАНАХИДА відбулася в похоронному заведенні Лейкввю-Бурнадж в Кліфтоні, Н. Дж.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві св. Миколая в Пассейку, а відтак на цвинтарі св. Духа в Ґошен, Н.Й.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
Служби Божі були відправлені в Пассейку, в Ґлен Кові і в Лондоні.

В глибокому смутку залишилися:
чоловік – РОМАН КОВАЛІВ
син – СТЕФАН КОВАЛІВ з дружиною МАРТОЮ і внучками ТАНЕЮ і АДРІЯННОЮ
доня – МИРОСЯ ВАНЬО з чоловіком КОНСТАНТИНОМ і внучками РОМОЮ і ЛЯРОЮ
брати – МИКОЛКА, ЯРКО і ЛЮБКО СВИНТУХИ та
сестра – МАЛЬВІНКА КРУПЕЙ

Висловлюємо глибоку вдячність родині, приятелям і знайомим, які своєю участю у похоронних відправах вшанували пам'ять нашої дорогої Покійної.

Щиро дякуємо всім, які надіслали вислови співчуття, квіти та вінки, замовили Служби Божі та за щедрі дари для сиріт в Україні.

Ласкаво дякуємо о. Й. Шупі та о. Василеві за похоронні відправи в Пассейку, а о. З. Брезіцькові за відправлення над могилою на цвинтарі св. Духа в Ґошен.

Ще раз дякуємо всім, що приїхали здалека, щоб разом з нами попращати з Богом нашу дорогу покійну на вічний спочинок.

КВІТИ ПРИСЛАЛИ:
Миколка, Ярко і Любко Свинтухи разом з Мальвіною Крупей; Нуся, Яро і Оксана Ваньо; Ігор, Орест і Андрій Коваліви; родина Дяченко і Целюхів; Роман і Ґеня Домарадські; родини Моравських і Крухових; Розмарі Бучі; Камал Дері і Сміта Пател; родина Пасквін; приятелі з фірми „UPS" та приятелі з фірми „IBM".

НА СВЯТІ ЛІТУРГІЇ пожертвували:
С. Крушельницька, Л. і М. Кей, М. Тимочко, А. Венгринович, Г. і Ю. Кісілевські, Х. і І. Чебиняки, Д. і Т. Гетьмани, З. і М. Кулиничі, Л. і Б. Кекіші, Б. Кекіш, С. і О. Рудики, С. і М. Рудики, Т. і Ю. Сидоряки, М. і Л. Пришляки, К. і І. Ґапії, сестри: Альбіна, Тарасія і Кетлін, родина В. Дяченко, Г. Дяченко, родина І. Мішел, М. і К. Кущенко, Я. Гуменюк, родина Борбичів, М. Бакалець, Л. і Я. Федуни, О. і С. Палидовичі, родина Вірстюків, С. Цапар, О. і В. Мочули, В. Марущак, А. і С. Лапічаки та Пласт в Пассейку.

В ПАМ'ЯТЬ ДОРОГОЇ ПОКІЙНОЇ БРОНІ зібрано 1,630 дол. на ФОНД СИРІТ В УКРАЇНІ:

1,000 дол.	чоловік Роман Ковалів разом з сином Стефаном і донею Миросею Ваньо з родинами;
100	Пластовий курінь „Чортополохи";
по 50	Стефанія Крушельницька, Марійка Тимочко, родина Боудана, Бі Адду, Івет Перез;
45	приятелі з фірми „UPS";
40	Христя і Іван Чебиняки;
по 25	Нуся Ваньо, Галина Кисілевська, Стефа і Михайло Рудики; Леся Качмар, Туся Данилів, Віра Попіль, Ольга і Стефан Вінтери;
20	Ліда і Михайло Фурдиа.

Спочивай ласкаво з Богом!
Вічна її пам'ять!